

LUMEA

**ANCHETĂ
INTERNAȚIONALĂ
România
în conștiința
lumii**

ORIENTUL APROPIAT

**Acordul siriano-israelian
în curs de aplicare**

**Materiile prime
și dezarmarea**

Reportaj pe glob — LONDRA

**Din țările
socialismului**

**Serial: Willy Brandt —
MEMORII**

calina

Primiri la tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU

Mahmud Riad, secretar general al Ligii Arabe, care a făcut o vizită oficială de prietenie în țara noastră, ca oaspete al guvernului român. **Tovarășul Nicolae Ceaușescu** și tovarășa Elena Ceaușescu au oferit, apoi, un dejun în onoarea secretarului general al Ligii Arabe, Mahmud Riad, și a soției sale, Sawsan Riad

Tovarășii Iong Hiăng Săp, membru al Comitetului Politic, secretar al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, și **Kim Iong Nam**, membru supleant al Comitetului Politic al C.C. al Partidului Muncii din Coreea, care au făcut o scurtă vizită în țara noastră

Tovarășul Ali Yata, secretar general al Partidului Eliberării și Socialismului din Maroc, care, la invitația C.C. al P.C.R., a făcut o vizită de prietenie în țara noastră

Delegația Frontului de Eliberare din Mozambic (FRELIMO), formată din **Jorge Rebelo**, membru al Comitetului Executiv, secretar al Departamentului pentru informații și propagandă al FRELIMO, și **Alberto Cassimo**, membru al Comitetului Executiv, secretar al Departamentului financiar al FRELIMO, care, la invitația C.C. al P.C.R., au efectuat o vizită de prietenie în țara noastră

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ : ROMANIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund :

Massimo Massara și Carlo Salinari	2
Habib Bourquiba	3
Mahmud Riad	4
Umberto Barulli	5
Ali Yata	6
Jakob Okandza	6
Pierre Paraf și Louis Vautier	7

SINTEZE

Materiile prime — o pledoarie pentru dezarmare. Ilie Șerbănescu	8
---	---

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

40 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre România și U.R.S.S. Vasile Crișu	11
A șasea conferință a comisiilor naționale U.N.E.S.C.O.	12
Cairo. Activitate politică pe multiple planuri. Rodica Georgescu	13
Paris. Programul noului guvern. Paul Diaconescu	15
Lisabona. Contururile viitorului. Rodica Dumitrescu	18

REPORTAJ PE GLOB

Londra — ziua și noaptea. Cristian Popișteanu	16
---	----

RĂSPUNDEM CITITORILOR

Geneva. Conferința general-europeană elaborează documentele finale. Corneliu Vlad	19
Luxemburg. Dosarul britanic menține incertitudinile comunitare. N. Popescu-Bogdănești	26

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI 20-21

1001+1	22-23
--------	-------

SERIAL

Willy Brandt : Anii exilului (IV)	24-25
-----------------------------------	-------

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA STRĂINĂ

27-29

PROFIL

Helmut Schmidt, cancelarul federal al Republicii Federale Germania	29
--	----

POȘTA REDACȚIEI

30-32

miercuri

— Șefii delegațiilor Siriei și Israelului au semnat la Geneva, în prezența generalului Ensio Siilasvuo, comandantul forțelor O.N.U. în Orientul Apropiat, planul de punere în aplicare a Acordului de dezangajare a forțelor israeliene și siriene pe frontul din Înălțimile Golan.

— Fostul premier israelian, Golda Meir, și-a prezentat demisia din parlamentul țării, punând, astfel, în aplicare intenția sa, anunțată anterior, de a se retrage din viața politică activă.

— La Madrid a fost semnat acordul polo-no-spaniol în vederea dezvoltării comerțului, navigației, colaborării economice, industriale și tehnologice bilaterale.

— Printr-un ordin al președintelui Nixon, a fost abolită lista partidelor și organizațiilor considerate „subversive” în timpul administrației Truman. Printre acestea se afla inclus și Partidul Comunist din S.U.A.

joi

— În capitala Zambiei, Lusaka, au luat sfârșit convorbirile preliminare dintre delegația Frontului de Eliberare din Mozambic (FRELIMO), condusă de Samora Machel, președintele FRELIMO, și ministrul afacerilor externe al Portugaliei, Mario Soares.

— Comitetul Internațional al Crucii Roșii (CICR) a anunțat că a efectuat, la cererea guvernelor Siriei și Israelului și cu avioane puse la dispoziția sa de guvernul Elveției, a doua parte a repatrierii prizonierilor de război. Cu aceasta, schimbul de prizonieri de război dintre cele două țări, prevăzut de acordul de dezangajare, s-a încheiat.

— Consiliul Ministerial al O.U.A. s-a reunit la Mogadiscio în prezența a 42 de miniștri de externe din țările membre, pentru a elabora agenda reuniunii la nivel înalt a O.U.A., ale cărei lucrări se vor desfășura în capitala somaleză în perioada 12-15 iunie.

— La Roma au luat sfârșit lucrările Plenarei Comitetului Central și Comisiei Centrale de Control ale P.C. Italian, în cadrul căreia secretarul general al P.C.I., Enrico Berlinguer, a prezentat un amplu raport în legătură cu situația politică și economică din țară.

vineri

— La o conferință de presă organizată la Cairo, secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, a declarat că în țările din Orientul Apropiat vizitate până în prezent a găsit o atmosferă mai destinsă și mult diferită de cea existentă în urmă cu aproximativ un an, cu prilejul precedentului său turneu în regiune.

— Din guvernul lonnolist au demisionat miniștrii afacerilor interne, comerțului și aprovizionării, sănătății, finanțelor și planificării economice. Demisia celor patru miniștri a făcut ca numărul titularilor demisionați din cabinetul de la Phnom Penh să ajungă la opt.

sîmbătă

— Reprezentanții celor 25 de țări membre ale Organizației Statelor Americane s-au reunit la Buenos Aires pentru a aborda problema restructurării sistemului de relații interamerican și a adopta o hotărâre finală cu privire la raporturile dintre cele două Americi, chestiune reclamată insistent de delegații latino-americani la ultimele sesiuni ale organizației.

— Marocul și Portugalia au hotărât să restabilească relațiile diplomatice și să facă schimb de ambasadori.

— S-au încheiat la Beirut lucrările primei sesiuni anuale a Comisiei Economice a O.N.U. pentru Asia occidentală.

— Camera deputaților a Congresului Național al Argentinei a aprobat în unanimitate desființarea contractelor încheiate în 1969 între compania argentiniană de stat pentru telefoane — „Entel”, pe de-o parte, și firma „Standard Electric”, subsidiara companiei „International Telephone and Telegraph” — I.T.T. și „Siemens”, pe de altă parte.

duminică

— Uniunea Sovietică și Iugoslavia au stabilit relații diplomatice cu Portugalia și au hotărât să facă schimb de ambasadori.

— La Paris s-a anunțat oficial că, în curând, Franța va efectua o nouă serie de experiențe nucleare în atmosferă în atolul Mururoa din Pacificul de Sud. După cum precizează un comunicat al președinției Republicii, după efectuarea acestei serii de experiențe în atmosferă, Franța ar urma să treacă, în 1975, la experiențe nucleare subterane.

— În capitala egipteană s-au încheiat lucrările celei de a 12-a sesiuni a Consiliului Național Palestinian. În fruntea noului Comitet Executiv al OEP, alcătuit din 14 membri, a fost reales Yasser Arafat.

luni

— Guvernul italian a demisionat ca urmare a divergențelor survenite în sinul coaliției — formată din partidele Democrat Creștin, Socialist și Socialist Democratic — în problema măsurilor necesare pentru ameliorarea situației economice.

— Consiliul de Securitate a recomandat Adunării Generale să procedeze la admiterea Republicii Bangladesh în O.N.U.

marți

— La sesiunea Marelui Hural Popular, care se desfășoară la Ulan-Bator, Jumjaghiin Tedenbal, prim-secretar al C.C. al P.P.R.M., a fost eliberat, la propunerea C.C. al P.P.R.M., din funcția de președinte al Consiliului de Miniștri și a fost ales ca președinte al Prezidiului Marelui Hural Popular. În funcția de președinte al Consiliului de Miniștri a fost numit Jambin Batmunkh, membru al Biroului Politic al C.C. al P.P.R.M.

— În drum spre Orientul Apropiat, președintele Nixon a sosit în Austria. Cu acest prilej, el a avut convorbiri cu cancelarul federal Bruno Kreisky.

PE COPERTA I

Fotografia de sus : Sala de Consilii a Palatului Națiunilor din Geneva unde s-a semnat acordul siriano-israelian

Fotografia de jos : Panoramic londonez

Roma:

„Profund interes pentru opera președintelui Nicolae Ceaușescu”

Cunoscuta casă editorială milaneză „Il Calendario del Popolo” a scos de sub tipar, în aceste zile, un nou volum, intitulat „Nicolae Ceaușescu — Scrieri alese”. Prezentat într-o formă grafică remarcabilă și bogat ilustrat cu fotografii, noul volum se adaugă celorlalte trei, apărute în aceeași editură în anii 1971, 1972 și 1973.

Continuând publicarea de texte din scrierile secretarului general al Partidului Comunist Român, președinte al Republicii Socialiste România, actuala lucrare înmănușează, pe parcursul a peste 400 de pagini, o amplă culegere de cuvântări și articole ale tovarășului Nicolae Ceaușescu rostite și publicate în cursul anului 1973.

Lucrarea este deschisă de un cuvânt introductiv, semnat de profesorul universitar Carlo Salinari. Prezentând cartea, el subliniază că noul volum de „Scrieri alese” se adaugă celorlalte trei precedente, care au permis, deja, cunoașterea liniilor unei politici care, pe plan intern, și-a propus ca obiectiv dezvoltarea economică și culturală a României, iar în exterior — de a milita pentru realizarea unui climat de pace, destindere și cooperare internațională, de afirmare a demnității tuturor națiunilor.

Autorul cuvântului introductiv scoate în evidență interesul deosebit al lucrării pentru cititorul italian, reamintind, în context, că în anul 1973, președintele român a întreprins o vizită în Italia, la invitația președintelui Giovanni Leone. „Această vizită — apreciază profesorul Carlo Salinari — a servit la consolidarea raporturilor de prietenie și colaborare dintre România și Italia, raporturi tradiționale care își află rădăcinile în trecutul istoric și într-o bogată comunitate culturală și de idei. Convorbirile avute cu acest prilej — se menționează în prefață — au permis un examen al raporturilor bilaterale în domeniul politic, economic, tehnic-stiințific și cultural, precum și o trecere în revistă a problemelor de ordin mai general, cum ar fi destinderea, coexistența pașnică între state cu regimuri social-politice diferite, securitatea europeană”.

Apariția volumului este apreciată aici ca o nouă ilustrare a interesului remarcabil manifestat în Italia față de România socialistă și președintele ei, față de preocupările și realizările poporului nostru în diferite domenii de activitate.

O confirmare elocventă a acestui interes o constituie și declarațiile făcute, în exclusivitate pentru revista „Lumea”, de către **MASSIMO MASSARA**, redactor-șef al editurii „Il Calendario del Popolo”, și prof. **CARLO SALINARI**, de la Universitatea din Roma, semnatarul prefeței lucrării.

MASSIMO MASSARA: „Publicarea în Italia a celui de al IV-lea volum de „Scrieri alese” ale președintelui Nicolae Ceaușescu oferă cititorului italian posibilitatea de a măsura însemnatele progrese realizate de România socialistă în anul care a trecut. În primul rând, în domeniul economic, dat fiind faptul că 1973 a fost un an decisiv pentru atingerea și depășirea obiectivelor actualului plan cincinal. Apoi, în domeniul raporturilor internaționale, care au marcat o intensă activitate diplomatică desfășurată de președintele român, care a vizitat numeroase țări din Europa, Asia și America Latină.

Un loc important în această susținută și fructuoasă activitate diplomatică îl ocupă, fără îndoială, vizita efectuată de președintele Nicolae Ceaușescu în Italia. Această vizită a constituit nu numai o aprofundare a dialogului politic și economic dintre conducătorii celor două state, punându-se astfel bazele consolidării continue a raporturilor tradiționale de prietenie dintre România și Italia, dar a și permis, în același timp, șefului statului român să intre în contact direct cu masele de muncitori italieni, care i-au manifestat pretutindeni, pe întregul parcurs al călătoriei, via lor simpatie și admirație.

Publicarea noului volum de scrieri din opera secretarului general al Partidului Comunist Român este, după părerea mea, foarte importantă, deoarece furnizează, între altele, elementele politice și ideologice necesare pentru a putea urmări în chip aprofundat lucrările viitorului Congres al XI-lea al P.C.R., care va avea o importanță excepțională, atât ca moment de bilanț al activității desfășurate până acum, cât și ca moment de elaborare a programelor viitoare, care trebuie să consacre trecerea definitivă a României în grupul țărilor dezvoltate, precum și făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate.

Anul 1974, după cum este știut, este și anul celei de a XXX-a aniversări a victoriei insurecției naționale antifasciste. Coincidența celor două evenimente — al XI-lea Congres al P.C.R. și celebrarea celei de a XXX-a aniversări a evenimentelor din august 1944 — permit să se evidențieze drumul deosebit parcurs de poporul român în ultimii 30 de ani și, mai ales, în anii de cînd președintele Nicolae Ceaușescu a devenit principalul conducător al partidului comunist și al statului român.

În încheiere, doresc să-mi exprim speranța că această nouă apariție editorială va reprezenta încă o contribuție însemnată la cunoașterea realităților românești, a căilor și obiectivelor principale ale politicii interne și externe ale unei țări care

se află în avangardă în opera de edificare a societății socialiste în Europa și în lume”.

CARLO SALINARI: „Consider deosebit de firesc și legitim interesul pe care opera președintelui Nicolae Ceaușescu l-a stîrnit în Italia, fapt ce se poate constata și din modul în care au fost primite de către cititorii italieni volumele publicate de editura noastră. După părerea mea, aceasta constituie urmarea firească a politicii interne și internaționale a Partidului Comunist Român, despre care astăzi se vorbește cu respect în lume, a activității neobosite a secretarului său general, Nicolae Ceaușescu. Toate cele patru volume pe care am avut privilegiul să le prefătez ilustrează în mod clar principiile care guvernează această politică și care, după cum este știut, sînt asemănătoare cu cele ale comuniștilor italieni.

Este vorba, în primul rând, de principiul autonomiei fiecărui partid, care nu ignoră, ci presupune internaționalismul proletar, întărirea continuă a frontului de luptă antiimperialist constituind una din preocupările de bază ale comuniștilor români. Pe locul următor se află principiul libertății de alegere a căii celei mai potrivite pentru edificarea unei societăți noi, socialiste, cale care să țină cont de caracteristicile istorice, economice, sociale și politice ale fiecărei națiuni. În sfîrșit, este vorba de neamestecul în treburile interne ale altui stat și, în același timp, de programul menit să ducă — pe calea dezvoltării coexistenței pașnice și a slăbirii tensiunii existente în diferite zone — la o lume în care toate statele, indiferent de mărimea lor, să-și poată aduce o contribuție egală la dezvoltarea relațiilor internaționale. Toate aceste principii, afirmate cu claritate în scrierile și discursurile președintelui Nicolae Ceaușescu, sînt realizate cu o mare coerență și fermitate în activitatea sa politică.

Dacă ar fi să ne referim numai la anul care a trecut, putem constata o multiplă activitate diplomatică a președintelui român, care nu numai că a vizitat numeroase țări de pe diferite continente dar, în același timp, s-a întîlnit și în România cu diverși șefi de state și guverne. Toate aceste întîlniri au contribuit la dezvoltarea continuă a legăturilor cu numeroase țări, indiferent de orînduirea lor social-politică, și au reprezentat, totodată, o contribuție însemnată la pacea și înțelegerea internațională, la consolidarea orientărilor politicii externe a României socialiste. Nu poate să nu fie, în același timp, remarcată atenția principală pe care președintele Nicolae Ceaușescu a acordat-o problemelor interne ale statului și societății românești, problemelor legate de dezvoltarea economiei într-un an decisiv pentru realizarea planului cincinal. În acest context, am admirat în mod deosebit spiritul iluminat cu care a fost înfruntată în România criza energetică, modul în care s-a trecut la căutarea soluțiilor alternative și la studierea perspectivelor pe o perioadă îndelungată, fapt ce evidențiază, odată mai mult, superioritatea sistemului socialist față de cel capitalist.

Multitudinea de orizonturi a președintelui Ceaușescu, largă respirație caracteristică activității sale, ultimul an reprezentînd o nouă dovadă în acest sens, îl fac să apară ca un om de stat de mare relief, cu o viziune puternic ancorată în prezent și, în același timp, proiectată către viitor, ca o personalitate originală, de prim ordin, a vieții politice internaționale”.

Radu Bogdan

„Pentru Tunisia, relațiile cu România au tot mai multă importanță”

Interviu, în
exclusivitate pentru
„Lumea”, cu
Habib Bourguiba

președintele Republicii Tunisienne

4 iunie 1974. Palatul prezidențial de la Cartagina.

Într-unul din saloanele palatului — veritabile capodopere ale arhitecturii și artei tunisiene — președintele Habib Bourguiba manifestă bunăvoința de a mă primi, pentru a împărtăși cititorilor revistei „Lumea” părerea sa asupra unor importante probleme ale actualității politice interne și externe, asupra evoluției relațiilor dintre România și Tunisia.

Cu câteva zile înainte, îl revăzusem, după șase ani, pe marele om politic și de stat tunisian, de a cărui activitate sint strins legate dobândirea independenței și drumul spre prosperitate al Tunisiei. Reîntâlnisem același zimbet, aceeași claritate și aceeași concizie a frazei, care, odată rostită, îți rămâne multă vreme întipărită în minte, ca și în urmă cu șase ani, în 1968, când șeful statului tunisian a vizitat Bucureștiul.

Vorbind despre călătoria efectuată în România, despre semnificația ei pentru cadrul relațiilor româno-tunisienne, ca și despre posibilitățile de aprofundare a acestor relații, președintele Habib Bourguiba a spus:

„Îmi reamintesc cu plăcere de vizita mea în țara dumneavoastră. Nu se poate uita o primire călduroasă cum a fost cea de care m-am bucurat din partea conducătorilor români, a poporului român. Pentru mine, a fost un prilej de a intra în contact cu poporul României. Între țările noastre cu intervenit de atunci numeroase înțelegeri, în diverse domenii, care își urmează, de altfel, desfășurarea firească. Pentru Tunisia, au tot mai multă importanță relațiile pe care le dezvoltăm cu România. Noi dorim ca aceste contacte să devină tot mai dese.

Personal, doresc să pot să mă reîntorc în România, să revăd poporul român, cu care poporul tunisian are multe puncte comune și despre care păstrez cele mai frumoase amintiri.

Profit de această ocazie ca să transmit, prin intermediul revistei „Lumea”, cele mai bune urări de bine și salutări președintelui Nicolae Ceaușescu, poporului român”.

Convorbirea se orientează apoi spre un eveniment care concentrează atenția cercurilor politice ale țării — apropiatul Congres al Partidului Socialist Desturian, forța conducătoare a societății tunisiene:

„Viitorul Congres pe care-l pregătim pentru luna septembrie — arată președintele Habib Bourguiba, care este, în același timp, președinte al Partidului Socialist Desturian — prezintă o mare importanță. Acestui Congres îi revine sarcina de a fixa orientarea generală pe care trebuie să o aibă în vedere conducerea statului în perioada următoare, obiectivele esențiale și modul în care pot fi realizate aceste obiective.

Congresul precedent a avut loc într-o perioadă dificilă, în care, de altfel, eu eram bolnav. Este vorba, de aceea, de a reveni asupra a ceea ce s-a făcut de atunci până azi, pentru a face un bilanț al rezultatelor, o diferențiere între succese și nerealizări. Practic, viitorul Congres va fi, deci, cel care va pune o serie de lucruri la punct și va fixa pentru noua legislatură (pentru că, la noi, fiecare Congres se reunește în ajunul unei noi legislaturi și al alegerilor prezidențiale) orientarea pe planul dezvoltării economice, al bătăliei pentru dezvoltare, în genere.

De asemenea, viitorul Congres va trebui să examineze organizarea internă a partidului, să revadă măsurile adoptate la congresul anterior și să propună amendamentele pe care intenționăm să le aducem Constituției. De exemplu, în cazul în care funcția prezidențială devine vacantă, Constituția să poată prevedea folosirea referendumului, modalitate de rezolvare care nu există în actuala formă a Constituției. Este o problemă de mare importanță, care vizează însăși existența națiunii. Viitoarea Adunare Națională, care va fi la început o Constituantă, va primi, astfel, sarcina de a opera modificările pe care noi, de altfel, le-am prevăzut încă de la Congresul de la Monastir și pe care le vom stabili, cu ocazia roului Congres, într-un mod mai clar. Ceea ce va permite, poate, organizarea unui referendum în ceea ce privește o Confederație de state între țările Maghrebului”.

În acest punct al convorbirii, l-am rugat pe președintele Bourguiba să se oprească asupra

semnificației pe care Tunisia o acordă realizării unității maghrebiene și perspectivelor acestui proiect:

„Marele Maghreb este un ideal care, pentru moment, nu poate fi conceput decât ca o uniune de state suverane — observa președintele tunisian. Aceasta este o consecință a istoriei. Frontierele dintre statele maghrebiene există de secole și nu este ușor să uiți că, ani în șir, noi am luptat pentru independență, creînd, prin luptă comună, statele independente de azi, sentimentul apartenenței la o patrie: tunisiană pentru tunisieni, algeriană pentru algerieni, marocană pentru marocani, libiană pentru libieni. La începutul cuceririi musulmane, noi avusesem o mare provincie care se numea Maghreb, cu capitala la Kairouan. De atunci, însă, a intervenit separatismul, întărit de colonizare. Ideea că patria tuturor e Islamul a fost modificată într-o anumită măsură de contactul cu civilizația occidentală. Ei i s-a substituit, în cele din urmă, ideea de patrie, adică oamenii s-au atașat unui anume colț de lume și nu numai unei credințe. Noi sintem cu toții musulmani, dar avem un colț de țară pentru care am luptat.

De aceea, eu cred că realizarea unității maghrebiene are nevoie de mult timp; ceea ce putem avea în vedere acum este o uniune de state independente, cu o cooperare tot mai strinsă, încercînd să creăm o economie complementară între cele patru țări ale Maghrebului. Marele Maghreb — care e înscris în Constituția noastră ca un ideal, pentru că noi, cele patru țări ale Africii de nord, avem multe lucruri în comun — rămîne, în continuare, un ideal și realizarea sa ca un stat unitar, ca o patrie a tuturor maghrebienilor, nu este pentru mine”.

O chestiune care, însă, trebuie abordată cit mai curînd în vederea găsirii unor soluții eficace i se părea a fi, președintelui Habib Bourguiba, cea a reconsiderării raporturilor dintre țările dezvoltate și statele arabe, statele în curs de dezvoltare în genere, în scopul reducerii decalajului de dezvoltare dintre statele lumii:

Relațiile ce ar trebui să se statornicească între țările arabe și țările dezvoltate sînt concepute de președintele tunisian sub forma unui „pact de dezvoltare care să permită statelor arabe, țărilor subdezvoltate, în genere, să aibă relații mai juste, relații de schimb mai echitabile cu statele dezvoltate.

La ora actuală între statele arabe și statele dezvoltate din Europa, de pildă, există raporturi nu tocmai echitabile — a relevat președintele Tunisiei. Noi am dori ca țările europene dezvoltate să participe la progresul țărilor arabe, cu tehnică, utilaj și, în schimb, să poată obține, la prețuri convenabile, petrol, în așa fel încît să se diminueze din ce în ce mai mult distanța dintre statele arabe, statele așa-zise lumi a treia, în genere, și statele dezvoltate. Azi, noi sintem într-o anume dependență de statele industrializate. Trebuie ca această situație să ia sfîrșit, în favoarea unor relații de cooperare, în scopul reducerii decalajelor dintre țările bogate și sărace. Acesta ar fi un factor foarte util pentru pacea lumii”.

Definind poziția Tunisiei în contextul mondial actual, președintele Bourguiba sublinia:

„Tunisia încearcă, în primul rînd, să facă tot posibilul pentru a ajunge din urmă statele dezvoltate. Ea încearcă, în același timp, să creeze între țările arabe relații de complementaritate, între țările arabe și cele africane — relațiile de cooperare necesare, în sfîrșit, între statele arabe și africane, pe de o parte, și statele dezvoltate, pe de altă parte, relații susceptibile de a face să avanseze pe calea progresului toate aceste țări arabo-africane, încă subdezvoltate, dar care

luptă pentru depășirea condiției lor. Este vorba și de coordonarea acestor eforturi, mijloace, posibilități, de crearea unei unificări a proiectelor de dezvoltare, astfel încât să ne putem prezenta în fața țărilor dezvoltate cu un program precis, cu o anume forță care să ne permită o bună poziție în cursul negocierilor”.

În ceea ce privește rolul statelor mici și mijlocii în lumea de azi, președintele Bourguiba menționa:

„Este vorba despre o problemă de evoluție. Unele țări mici și mijlocii încearcă, azi, să-și întărească poziția prin unirea eforturilor lor. Tunisia încearcă să se dezvolte, la

rindul ei, pentru a putea avea rolul ei, fără a fi la remorca unei țări mari”.

În legătură cu situația din Orientul Apropiat, președintele Bourguiba a amintit că „Tunisia a fost autoarea unor inițiative, în sensul găsirii unor posibilități de rezolvare, inițiative care și-au urmat cursul. Considerăm că principala problemă rămâne cea palestiniană și că soluționarea situației create în această parte a lumii depinde de hotărârea Israelului de a evacua teritoriile ocupate”.

**Interviu realizat de
trimisul nostru special,
Liana Enescu**

„S-a realizat un progres apreciabil în întărirea relațiilor dintre România și țările arabe”

Mahmud Riad

secretar general al Ligii Arabe

Aflat în vizită oficială de prietenie în țara noastră, ca oaspete al guvernului Republicii Socialiste România, secretarul general al Ligii Arabe a avut amabilitatea să acorde colaboratorului nostru, Mioara Georgescu, un interviu pentru cititorii revistei „Lumea”.

— Vă rugăm, la început, să vă referiți la contactele și convorbirile pe care le-ați avut în timpul vizitei dv. în România.

— M-am întâlnit, de mai multe ori, cu ministrul de externe, cu care am discutat probleme ce interesează atât lumea arabă cât și România, probleme privind întărirea legăturilor dintre Liga Arabă și țara dv. De asemenea, am avut o discuție interesantă cu ministrul comerțului exterior, pe marginea unor aspecte ale dezvoltării colaborării economice dintre țările arabe și România.

Am avut marea onoare de a fi primit de președintele Nicolae Ceaușescu, cu care am avut o discuție îndelungată despre situația din Orientul Apropiat și despre relațiile dintre România și Liga Arabă. Întâlnirea a fost extrem de interesantă. Președintele Ceaușescu este o mare personalitate, cu mult farmec, cu o mare putere de analiză, de înțelegere. Am fost, realmente, extrem de bucurat de această întâlnire, de posibilitatea pe care am avut-o de a-l asculta pe președinte, de a-i cunoaște gândirea constructivă, de a remarcă înțelegerea de care dă dovadă față de problemele altora.

Consider că relațiile dintre România și țările arabe se pot dezvolta continuu. Sint convins că vizitele efectuate de președintele Nicolae Ceaușescu în țările arabe au fost fructuoase și, fără îndoială, vom vedea rezultatele lor în viitorul cel mai apropiat. S-a realizat un progres apreciabil în întărirea relațiilor dintre România și țările arabe.

Dacă urmărim numai cifrele cu privire la dezvoltarea legăturilor economice, observăm că ele au crescut vertiginos în ultimii ani. Toate acestea nu fac decît să evidențieze eforturile mari, demne de stimă, depuse de președintele Nicolae Ceaușescu, cărui îi urez din toată inima noi succese și realizări în activitatea sa multilaterală.

— Ați amintit faptul că discuțiile s-au referit și la situația din Orientul Apropiat, la poziția României față de reglementarea conflictului din această zonă a lumii...

— Discuțiile — care s-au purtat într-o atmosferă de mare cordialitate, de prietenie, de profundă înțelegere — s-au axat, bineînțeles, și pe problema Orientului Apropiat. Poziția României a fost clară și pozitivă încă din 1967, susținând cu consecvență necesitatea retragerii trupelor israeliene de pe teritoriile arabe ocupate și acordarea drepturilor legitime poporului palestinian. Este poziția unui stat care promovează o politică principală. Doresc să subliniez rolul important jucat de România, care a acționat pentru a se ajunge la o pace bazată pe dreptate în Orientul Apropiat, și aceasta prin eforturile depuse personal de președintele Nicolae Ceaușescu.

Această poziție constructivă este cunoscută și apreciată în țările arabe. Relațiile dintre România și țările arabe sînt într-un progres continuu. Avem obiective comune de luptă împotriva imperialismului, împotriva nedreptății. Viitorul va duce la o largire și mai mare a acestor relații, ca urmare a dorinței de colaborare a celor două părți.

— Referitor tot la Orientul Apropiat, cum apreciați situația creată ca urmare a încheierii acordului de dezangajare dintre Siria și Israel?

— Acordurile încheiate sînt acorduri militare. Ele prevăd încetarea focului, constituind primii pași, care vor duce la retragerea definitivă a Israelului de pe teritoriile arabe ocupate și acordarea drepturilor legitime poporului palestinian. Țările arabe, Egiptul și Siria au fost de acord să meargă la Geneva. În aceste condiții, pentru realizarea păcii este necesar ca Israelul să se retragă de pe teritoriile pe care le-a ocupat în 1967 și să recunoască palestinienilor drepturile lor legitime. Cred că România poate juca un rol în această direcție, cu atât mai mult cu cit cele mai multe țări ale lumii sprijină cauza dreaptă a popoarelor arabe, considerind că Israelul nu mai poate continua să ocupe teritorii arabe și recunoscînd că palestinienii constituie o entitate. Aici au de jucat un rol țările iubitoare de pace, care trebuie să convingă Israelul de faptul că pacea nu poate fi realizată fără a se răspunde la aceste cereri juste, conforme dreptului internațional.

Pe de altă parte, aș vrea să subliniez faptul că, în prezent, lumea arabă trece printr-o etapă nouă. S-a realizat un mare progres în dezvoltarea vieții economice și sociale, precum și o apropiere mai mare între țările arabe, ele acționînd, în același timp, pentru largirea legăturilor lor cu celelalte țări. Lumea arabă întinde o mînă tuturor popoarelor lumii pentru o colaborare constructivă în toate domeniile — politic, economic, cultural. Omenirea va fi, în anii următori, martora acțiunilor țărilor arabe îndreptate spre largirea relațiilor sale cu comunitatea internațională.

— Vă rugăm să ne vorbiți despre activitatea Ligii Arabe, despre principalele ei sarcini în vederea pregătirii conferinței arabe la nivel înalt, care se va ține în septembrie.

— Liga Arabă urmărește, în principal, unitatea de acțiune a țărilor arabe în cele mai diverse domenii. Ne preocupăm intens de dezvoltarea legăturilor dintre țările arabe în domeniul politic, economic, cultural. Sperăm că Liga poate juca un rol pozitiv și în ce privește relațiile dintre statele arabe și celelalte țări ale lumii. Ca să vă dau un exemplu concret al activității noastre, o să mă refer la relațiile economice dintre țările arabe. Pînă nu demult, ele erau destul de limitate, dar, acum aproximativ un an, Liga a studiat posibilitatea realizării unor pași spre largirea acestei sfere, în special în urma constatării că în unele țări arabe există un surplus de capital, iar altele au nevoie de capitaluri spre a putea realiza programele lor importante de dezvoltare în domeniul industrial și agricol, cum este cazul Egiptului și al Siriei. De aceea, era necesar să se schimbe unele prevederi economice care erau în vigoare. Liga Arabă a hotărît acordarea permisiunii de transfer de capital de la o țară arabă la alta, cu obligația ca aceste capitaluri să nu fie naționalizate sau exportate în alte țări. S-a hotărît, de asemenea, crearea unui fond monetar interarab de dezvoltare. Amintesc că veniturile realizate de țările arabe producătoare de petrol vor însuma, în perioada 1974-1980, suma de 700 miliarde dolari; o parte din aceste venituri vor fi folosite în interiorul țărilor arabe producătoare de petrol, o parte în cele nepro-

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

ducătoare, iar restul va fi folosit în afara țărilor arabe. Kuweitul a creat deja un astfel de fond de dezvoltare destinat altor țări arabe, care însumează 3 miliarde dolari. Liga Arabă dispune și ea de un fond, care, deocamdată, însă, este destul de mic. Încurajăm prin toate mijloacele tendințele de colaborare bi sau multilaterală dintre țările arabe. De exemplu, conducta de petrol Suez-Alexandria este finanțată de capitaluri din Egipt, Arabia Saudită, Kuweit și unele state din Golf.

În ce privește Conferința la nivel înalt care se va ține în septembrie în Maroc, ea va aborda probleme politice și economice. În domeniul politic, se va dezbate problema pașilor realizați pînă în prezent în Orientul Apropiat și ce trebuie făcut în viitor pentru grăbirea retragerii Israelului și realizarea aspirațiilor poporului palestinian. De aseme-

nea, șefii de stat arabi vor discuta mijloacele de întărire a relațiilor dintre țările arabe, în special în domeniul economic, libertatea de mișcare a capitalurilor dintr-o țară în alta.

— Deși vizita dv. în România a fost relativ scurtă, fără îndoială, ne puteți împărtăși unele impresii despre cele văzute.

— Am stat numai cîteva zile, dar am putut, totuși, să observ realizările remarcabile obținute de poporul român, gradul de dezvoltare la care ați ajuns. Chiar de la primul contact cu poporul, cu preocupările lui, se vede că de mult ați progresat în toate domeniile — economic, social, cultural. Toate acestea sînt lucruri demne de laudă. România dovedește că merge pe drumul just al progresului, al realizării unor succese din ce în ce mai mari.

principalele linii directoare ale programului cu care se vor prezenta comuniștii la aceste alegeri ?

— Într-adevăr, în a doua duminică a lunii septembrie, alegătorii sanmarinezi vor fi chemați la urne pentru a-i desemna pe membrii noului parlament al țării. Aceste alegeri vor avea loc pe fondul unei crize economice, sociale și politice destul de alarmante. Creșterea costului vieții, criza care a atins sectoare fundamentale ale economiei — ca, de pildă, agricultura și mica industrie artizanală — sînt aspectele cele mai evidente și imediate ale situației dificile în care se află clasa muncitoare și care provoacă incertitudini în activitatea anumitor sectoare productive și comerciale. De aceea, programul Partidului Comunist Sanmarinez în apropiata campanie electorală, care va trebui să izvorască dintr-o amplă și aprofundată dezbateră în cadrul partidului, a clasei muncitoare și altor pături producătoare, va propune, înainte de toate, o nouă politică de investiții productive, condiție a depășirii crizei economice și a dezvoltării democratice a Republicii San Marino. De pe această platformă, Partidul Comunist Sanmarinez a convocat, la 22 iunie, o Conferință economică deschisă contribuției tuturor pentru definirea unei politici autonome de înnoiri economice și sociale ale societății. Comuniștii sanmarinezi acționează pentru realizarea unei largi desfășurări de forțe sociale și politice, capabile să exprime — cu concursul partidului nostru — o nouă majoritate, care să conducă republica de pe baze noi, conforme cu interesele clasei muncitoare sanmarineze.

Aceste orientări corespund liniilor politice și alternative exprimate de comuniști la cel de-al VIII-lea Congres al partidului, ce a avut loc în luna februarie 1973 : realizarea unei unități cu alte forțe politice și sociale, pentru constituirea unui bloc istoric, capabil să inaugureze un nou proces democratic și să determine expansiunea economică și socială a țării.

— Accentuarea procesului de consolidare a cursului spre securitate, desțindere și colaborare reclamă participarea activă a tuturor statelor — mari, mici și mijlocii — la soluționarea pe cale politică a problemelor vieții internaționale...

— Republica San Marino este un mini-stat și faptul că unele țări, printre care și România, consideră că în relațiile internaționale trebuie să se țină seama și de prezența și acțiunile țărilor mici și mijlocii are o mare semnificație politică, exprimată în modul cel mai clar prin respectarea principiilor de suveranitate și independență națională a popoarelor.

Partidul Comunist Sanmarinez consideră că nici o problemă internațională care afectează destinele contemporaneității nu-și poate găsi o justă soluționare fără contribuția activă a statelor mici și mijlocii.

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu, efectuată anul trecut în Republica San Marino, pe lingă consolidarea raporturilor dintre cele două țări, a permis realizarea unor pași importanți spre instaurarea unui sistem nou, democratic în relațiile internaționale, sistem în care țările mici și mijlocii să se bucure de întreaga recunoaștere a drepturilor lor legitime.

„Vă felicităm pentru realizările obținute”

Umberto Barulli

secretar general al Partidului Comunist Sanmarinez

Aflat în vizită în țara noastră, la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, tovarășul Umberto Barulli, secretar general al Partidului Comunist Sanmarinez, a avut amabilitatea de a acorda un interviu redactorului revistei „Lumea”, Rodica Dumitrescu.

Convorbirea debutează cu abordarea problemelor legate de relațiile dintre cele două partide.

— Raporturile dintre Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Sanmarinez, inspirate de principiile marxism-leninismului și internaționalismului proletar, de respect reciproc, independență și autonomie, au un curs pozitiv, conform intereselor celor două partide și obiectivelor generale ale mișcării comuniste internaționale.

În cadrul întîlnirii pe care am avut-o, la 6 iunie, cu secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, am avut un larg schimb de vederi asupra unor probleme ale vieții internaționale, relevînd cu satisfacție evoluția ascendentă a raporturilor de prietenie și solidaritate între Partidul Comunist Român și Partidul Comunist Sanmarinez.

Și, pentru că ne referim la aceste raporturi, trebuie să vă spun că, pentru poporul sanmarinez, vizita în țara noastră a tovarășului Nicolae Ceaușescu, primit la noi cu satisfacție și entuziasm, a reprezentat un eveniment politic de o mare semnificație internațională.

— Cum ați caracteriza întrevederile avute la București ?

— Întîlnirile pe care le-am avut în capitala României s-au înscris pe calea consolidării bunelor raporturi existente între cele două partide. Am constatat încă o dată, la fața locului, ca să zic așa, preocuparea fundamentală a Partidului Comunist Român de abordare a multiplelor aspecte legate de dezvoltarea țării, pentru realizarea obiectivelor planului cincinal, elemente esențiale pentru înaintarea României spre o societate mai modernă, cu un indice ridicat de dezvoltare și industrializare, o societate socialistă tot mai capabilă să satisfacă deplin nevoile sociale și culturale ale omului.

Impresiile pe care delegația Comitetului Central al Partidului Comunist Sanmarinez le-a cules în timpul șederii sale în România sînt extrem de pozitive. Vă felicităm pentru realizările obținute, pentru pașii importanți făcuți pe calea întăririi democrației socialiste și apreciem, totodată, activitatea creatoare a întregului popor, strîns unit în jurul partidului și guvernului, pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate.

— În San Marino vor avea loc, anul acesta, noi alegeri legislative pentru reînnoirea celor 60 de locuri din Marele Consiliu General. Care sînt

„Nicolae Ceaușescu, tovarășul și prietenul meu”

Ali Yata

secretar general al Partidului Eliberării și Socialismului din Maroc

După întâlnirea de marți, 4 iunie, cu secretarul general al Partidului Comunist Român, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, Ali Yata, secretar general al Partidului Eliberării și Socialismului din Maroc — care la invitația C.C. al P.C.R. a făcut o vizită de prietenie în țara noastră — a avut amabilitatea să răspundă unor întrebări adresate de redactorul nostru Rodica Georgescu.

— Cum caracterizați stadiul actual și perspectivele de dezvoltare a raporturilor dintre Partidul Comunist Român și Partidul Eliberării și Socialismului din Maroc ?

— Relațiile dintre cele două partide au o vechime de aproape 30 de ani. Aceste legături tradiționale de prietenie se întăresc pe an ce trece și duc la o colaborare tot mai amplă, în folosul ambelor țări și popoare, al cauzei noastre comune — socialismul și pacea. Ceea ce explică succesul raporturilor stabilite și dezvoltarea lor constantă este faptul — esențial — că ele se bazează pe principiile egalității totale între cele două partide, pe respectul mutual și independența lor deplină, pe neamestecul în problemele interne.

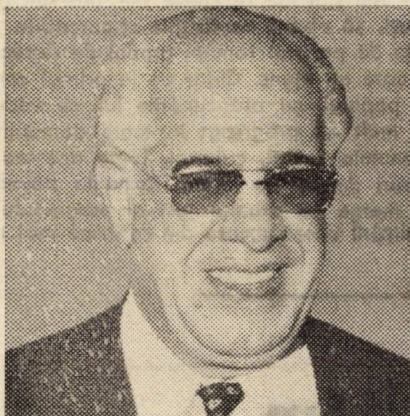
Putem afirma cu certitudine că, pînă acum, colaborarea noastră a dat rezultate excelente și a dus, în mod special, la întărirea relațiilor dintre țările și popoarele noastre. Raporturile stabilite între Partidul Comunist Român și Partidul Eliberării și Socialismului reprezintă, de asemenea, o contribuție la consolidarea unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, pe care o dorim — și unii și alții — fundamentată pe principiile marxism-leninismului, pe principiul egalității tuturor partidelor.

Sintem hotărâți, în ce ne privește, ca și partidul dv., de altfel, să recurgem la noi modalități de amplificare a colaborării dintre partidele noastre — acesta fiind unul din obiectivele vizitei mele în România și al întâlnirii avute cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Mă bucur de fiecare dată cînd pot să-l întâlnesc pe președintele Nicolae Ceaușescu, tovarășul și prietenul meu — personalitate dinamică, permanent preocupată de problemele mari ale omenirii, acele probleme care sînt ale tuturor popoarelor. Găsesc, de fiecare dată, din partea tovarășului Ceaușescu cea mai mare înțelegere și cea mai largă soliditate pentru problemele care ne preocupă.

— Care au fost principalele aspecte ale actualității internaționale abordate în cursul întrevederii pe care ați avut-o cu tovarășul Nicolae Ceaușescu ?

— Am examinat atît chestiuni de interes comun, cit și o serie de probleme esențiale ale vieții contemporane. Ne-am bucurat de tendința care începe să se instaureze pe continentul european și în lume, apreciind că aceasta este rezultatul acceptării principiilor coexistenței pașnice de către tot mai multe state. Considerăm că este indispensabil să ne aducem maximum de contribuție

la întărirea acestei destinderi, convingîndu-se că, în cadrul unei păci mondiale consolidate, va fi mai ușor să se soluționeze pe calea negocierilor, prin mijloace pașnice, problemele litigioase care mai există în lume. În cadrul convorbirii, am evocat, în mod special, problema ultimelor poziții deținute de colonialism, în primul rînd pe continentul african. O dată în plus, am confirmat solidari-

tatea noastră comună militantă față de toate popoarele care luptă pentru eliberare națională, față de toate forțele democratice, progresiste și antiimperialiste care luptă pentru consolidarea cursului nou spre destindere, colaborare și apropiere între popoare, împotriva colonialismului și neocolonialismului, pentru emancipare națională și socială, pentru respectarea dreptului fiecărui popor de a-și hotări de sine stătător viitorul.

Am examinat, de asemenea, situația din lumea arabă — căreia îi aparține și Marocul. În acest context, ne-am exprimat satisfacția pentru primii pași realizați pe calea unei soluționări juste a problemelor Orientului Apropiat, soluție ce implică recunoașterea drepturilor naționale ale tuturor popoarelor din regiune, inclusiv, bineînțeles, ale poporului palestinian.

În încheiere, țin să subliniez că, asupra tuturor problemelor evocate, acordul a fost total.

— Care sînt impresiile cu care plecați, de data aceasta, din România ?

— Și în cursul acestei noi călătorii în țara dv. am avut prilejul să constat, o dată în plus, că România este deplin angajată în opera de construire a societății socialiste. Iar progresele realizate sînt de-a dreptul uimitoare. Ele sînt vizibile atît în plan material, cit și în cel cultural. Nu pot decît să felicit poporul român pentru aceste progrese constante, obținute sub conducerea înțeleaptă și excepțional de competentă a Partidului Comunist Român, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu.

„Am venit pentru a cunoaște experiența românească”

Jakob Okandza

secretar al C.C. al Partidului Congolez al Muncii

Conducător al delegației Partidului Congolez al Muncii, care a făcut o vizită în țara noastră, Jakob Okandza ne-a primit cu puțin timp înainte de plecare, acordînd interviul de mai jos redactorului nostru Dumitru Constantin.

— Ce scop a avut vizita dv. în România, cu ce rezultate s-a încheiat ?

— Scopul călătoriei noastre a fost foarte clar : la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român, delegația noastră a venit la București pentru a cunoaște experiența românească, în special în domeniul economic. Aceasta se situează în cadrul cooperării care există între cele două partide și pentru a întări legăturile de prietenie stabilite de cei doi șefi de stat în timpul vizitelor efectuate — la Brazzaville de președintele Nicolae Ceaușescu, — la București de comandantul Marien N'Gouabi.

Sintetizînd, putem afirma că această vizită ne-a permis ca, întîlnind personalități din conducerea unor organisme și instituții de stat, să desprindem ceea ce caracterizează experiența românească. Pentru noi, problema planificării se află în centrul preocupărilor,

ultima plenară a C.C. al P.C.M. hotărînd să lanseze experiența planificării în țara noastră. Pentru noi, deci, aceste contacte au avut o semnificație clară : dorința de a compara, dacă vreți, orientarea noastră, așa cum a fost stabilită de P.C.M., cu orientarea dv., care, bineînțeles, e mai vastă. Efectiv, poți avea mai multă încredere în ceea ce întreprinzi atunci cînd constăți că un prieten a reușit în același sens.

Peste tot pe unde am fost în România ne-am confirmat mulțumirea de a fi venit aici, pentru că propria noastră orientare coincide în multe puncte cu a României. Exemplificînd, la Pitești, de pildă, am cunoscut direct

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

roadele eforturilor Partidului Comunist Român în direcția modernizării regiunilor rămase în urmă din punct de vedere economic, în cadrul unei dezvoltări armonioase. Această problemă are și pentru Congo o importanță deosebită, dat fiind că, în trecut, s-a investit numai în regiunile de coastă, iar partidul nostru dorește ca întreg poporul să beneficieze de progresul economic.

— Știm că tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit delegația pe care o conduceți. V-am ruga să comunicați cititorilor noștri impresiile de la această întâlnire.

— Sunt impresii marcate puternic de personalitatea secretarului general al Partidului Comunist Român, de solitudinea sa deosebită. Am convingerea că, primind delegația noastră, tovarășul Nicolae Ceaușescu reîntindea reprezentanții unui prieten bun, comandantul Marien N'Gouabi. Întâlnirea cu președintele Ceaușescu a fost plină de căldură și, mai ales, plină de învățăminte. Tovarășul secretar general al Partidului Comunist Român a profitat de această ocazie pentru a aprecia eforturile Partidului Congolez al Muncii în direcția dezvoltării economice și sociale, a prosperității și bunăstării poporului congolez.

— V-am ruga să enumerați unele preocupări actuale ale partidului dumneavoastră.

— Preocuparea predominantă am evocat-o deja: lansarea planificării în economie. Cea de-a doua are în vedere educarea membrilor partidului în sensul creșterii valorii cadrelor. O altă preocupare are în vedere democratizarea profundă a tuturor structu-

rilor statului. De asemenea, urmărim instaurarea unui nou sistem de conducere la nivelul întreprinderilor și serviciilor statale, prin introducerea principiului colectiv de adoptare a tuturor deciziilor, prin participarea reprezentanților partidului, sindicatului și administrației. Ultima preocupare este de ordin economic: obiectivul nostru fundamental fiind de a putea dispune noi de bogățiile noastre naționale pentru a realiza ieșirea de sub influența capitalurilor străine care continuă să mai existe la noi în unele domenii ale economiei. Pe scurt, preocupările de mai sus subliniază continuitatea eforturilor noastre și progresele realizate după Conferința Națională și Congresul extraordinar ale Partidului din 1972.

— Ce reprezintă pentru dv. — ca țară africană — România ?

— Pentru Congo, țară care o optat clar pentru socialism, România este printre primele state care au reușit să instaurze societatea socialistă și ale cărei exemple și reușite ne pot ajuta spre a evita căutări inutile.

Pentru Republica Populară Congo, România este un partener cu care cooperarea se efectuează în avantajul reciproc, este una din țările cu care Congo întreține relații foarte bune: politice, economice, științifice, culturale.

În încheiere, voi sublinia din nou admirația pe care țara noastră, poporul congolez o nutresc față de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pentru că noi apreciem la justa lor valoare toate eforturile pe care le face spre a-și aduce contribuția sa concretă la progresul țării sale, la rezolvarea problemelor lumii de azi, la eliberarea statelor aflate încă sub dominația colonială.

România au fost constante, datorită, fără îndoială, și unei vechi tradiții care face ca legăturile între țările și popoarele noastre să fie constante, datorită și evoluției în ultimii ani a contactelor dintre noi. În aceste condiții, întâlnirile nemijlocite cu realitățile românești mi-au adus ilustrarea concretă a ceea ce știam din lecturi, din relatările prietenilor francezi sau români veniți de aici, mi-au adus, deci, bucuria de a cunoaște etapele dezvoltării remarcabile a unei țări pe care o iubesc. Și care a știut, dezvoltându-se modern, din punct de vedere economic și urbanistic, să-și păstreze poezia".

Aceeași impresie o exprimă și Louis Vautier, referindu-se, pe de o parte, la București, cărui noile construcții nu i-au răpit fizionomia de „oraș-grădină", pe de altă, la cele patru zile petrecute în Delta, unde farmecul natural al apei și cerului, al vegetației și bogăției de neasemuit a faunei, se învecinează cu instalații industriale importante. Și secretarul general al Asociației „France-Roumanie" amintește uzina de conserve de pește de la Tulcea, „un flux tehnologic ultramodern, și totul de o strălucitoare curățenie". Tot ca expresie a intervenției inteligente a omului pentru folosirea darurilor naturii, el citează realizările viticole și vinicole de la Niculițel. Și, ca o impresie de ansamblu, evocând precedentele sale vizite în România: „De fiecare dată, am avut de constatat schimbări îmbucurătoare. În felul oamenilor de a se îmbrăca, în felul de a trăi. De data aceasta, am avut sub ochi vitrinele multicolore ale magazinelor bucureștene, dar și casa — în care am poposit într-o seară și am cinat — a unui pescar din Delta. Progresul constant mi se pare de necontestat".

„În legătură cu programul pe care ni l-au pregătit bunele noastre gazde, Institutul Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, intervine Pierre Paraf, timpul a fost judicios repartizat în zile de lucru și zile acordate turismului. Delta a fost turism, de care, eu unul, am uzat cu precauție, date fiind unele mici necazuri de domeniu condiției fizice. Pare-se că înțelept ar fi fost să nu călătoresc acum. Dar, mi-am spus, o călătorie în România nu se amină. Trebuie, de altfel, să subliniez că agenda de lucru a fost ea însăși un prilej de reîntâlniri și întâlniri care ne-au făcut o mare bucurie: la Uniunea scriitorilor; la Uniunea ziariștilor, după cum știți; la Frontul Unității Socialiste, unde am primit răspunsuri la întrebările noastre privind politica internă a României și coordonatele unei politici externe pe care o admirăm pentru că asociază atât de strâns fidelitatea față de alianțele țării cu promovarea unei largi cooperări internaționale pe baza principiilor independenței și suveranității".

„Încununarea programului, continuă Pierre Paraf, a constituit-o primirea noastră de către președintele Republicii Socialiste România, domnul Nicolae Ceaușescu. Personal, eram cu atât mai emoționat cu cât cunoscuta biografie a președintelui, scrisă de M.-P. Homelet, a apărut la editura Seghers în colecția pe care eu o conduceam. Între timp, editura Seghers a fuzionat cu o altă editură, dar am satisfacția de a fi fost acolo în momentul apariției biografiei președintelui. Întâlnirea pe care am avut-o cu această marcantă personalitate politică a fost — chiar pentru un bătrîn ziarist ca mine, care are deprinderea profesională de a întâlni șefi de stat din toate părțile lumii — un moment deosebit. Prin climatul de sinceritate și simplitate pe care l-a imprimat convorbirii noastre. Prin certitudinea care animă convingerile sale. Și prin marea politică de destindere, de înțelegere și cooperare internațională pe care o reprezintă".

Constanța legăturilor româno-franceze

Pierre Paraf și Louis Vautier

La constituirea Asociației de prietenie România-Franța au asistat ca invitați, din partea asociației similare franceze, Pierre Paraf (în dreapta fotografiei) și Louis Vautier (în stânga fotografiei), președintele Asociației și secretarul ei general. La Uniunea ziariștilor mai întâi, apoi către sfârșitul vizitei lor în România, convorbirile cu cei doi oaspeți ale redactorului nostru Florica Șelmaru s-au legat cu atât mai firești și mai directe cu cât amândoi sint oameni de presă și cu cât amândoi au mai fost în România: Pierre Paraf în 1956 și în 1962, Louis Vautier în 1954, 1961 și 1969. Au, deci, repere și termeni de comparație în structura impresiilor lor din cele zece zile pe care le-au petrecut acum în țara noastră.

La președintele Asociației „France-Roumanie", Pierre Paraf, care este nu numai ziarist (în presa scrisă și la radio), ci, deopotrivă, romancier și mai cu seamă eseist, preocupat dominant de transformarea destinului colectivităților umane în lumea contemporană,

evocările și aprecierile au deseori accente lirice, îmbracă haină metaforică: „Deci, între prima mea vizită și a doua au trecut șase ani, între a doua și cea de acum doisprezece. Între — e un fel de a vorbi. Pentru că, în realitate, legăturile mele cu

MATERIILE PRIME — O PLEDOARIE PENTRU DEZARMARE

Piețele materiilor prime și produselor de bază sînt în efervescentă. De mai mult timp, creșteri spectaculoase de prețuri se înregistrează pe aceste piețe. Prețul țiteiului se situează, în prezent, la un nivel de 4—5 ori mai mare în comparație cu cel din primăvara anului trecut. Numai în cursul anului 1973, prețurile au crescut cu 360 la sută — la zinc; cu 115 la sută — la cupru; cu 150 la sută — la cauciuc; cu 70 la sută — la plumb; cu 120 la sută — la griu; cu 65 la sută — la porumb; cu 60 la sută — la cacao; cu 130 la sută — la bumbac; cu 110 la sută — la lînă; cu 90 la sută — la aluminiu. Toate acestea se adaugă importanțelor majorări intervenite în 1972. Față de cel din urmă cu cîteva luni, prețul lemnului este, în momentul de față, cu 120—140 la sută mai ridicat și doar în primul trimestru al acestui an prețul pastei de hîrtie a sporit cu 25—30 la sută. Creșteri deosebit de mari au loc pe piața metalelor prețioase. Cu doi ani în urmă, erau necesari 40 dolari pentru a obține o uncie de aur fin. Astăzi, sînt necesari 170—180 dolari, adică de peste patru ori mai mult.

Tendințe de urcare a prețurilor la materii prime și produse de bază s-au mai manifestat, din cînd în cînd, în perioada postbelică. Determinate de presiuni puternice și bruște ale cererii pe piața mondială — fie ca urmare a descoperirii unor noi utilizări, fie datorită unor conjuncturi economice mai favorabile în principalele țări consumatoare și importatoare (statele capitaliste industrializate) — asemenea tendințe, însă, au avut, de regulă, un caracter temporar. După un timp, mai mult sau mai puțin îndelungat, prețul revenea la nivelul anterior sau se stabiliza la un plafon apropiat de acesta. În multe cazuri, prețul urma chiar o curbă descendentă. Rezultanta după o perioadă îndelungată a tuturor acestor fluctuații în sus și în jos ale prețurilor materiilor prime s-a constatat a fi aceea că producătorii, deși produceau din ce în ce mai mult, se vedeau puși în fața faptului de a încasa, în mod relativ, din ce în ce mai puțin. Lucrul era explicabil în situația în care pe piața materiilor prime condițiile erau dictate, în cea mai mare măsură, de consumatori, iar pe piața produselor prelucrate ultimul cuvînt aparținea producătorilor — în ambele cazuri statele occidentale industrializate. În timp ce prețurile la produsele prelucrate creșteau lent dar permanent, cele la produsele de bază și la materiile prime erau supuse unor fluctuații continue, al căror efect pe termen lung se traducea într-o degradare a pozițiilor țărilor în curs de dezvoltare producătoare în comerțul și economia mondială. Într-un cît, chiar dacă prețul stagna sau creștea ușor pe o anumită perioadă, aceste țări trebuiau să producă și să exporte tot mai multe materii prime și produse de bază pentru a putea obține în schimb, prin import, cel puțin aceeași cantitate de produse prelucrate, în condițiile creșterii treptate a prețurilor acestora din urmă. Pentru a ilustra sintetic aceste tendințe, a fost pus la punct indicatorul „raport de schimb” (indicele valoric unitar al exporturilor raportat la indicele valoric unitar al importurilor). Ani la rînd, evoluția acestui indicator a fost defavorabilă țărilor

în curs de dezvoltare, „termenii de schimb” în comerțul lor exterior deteriorîndu-se progresiv.

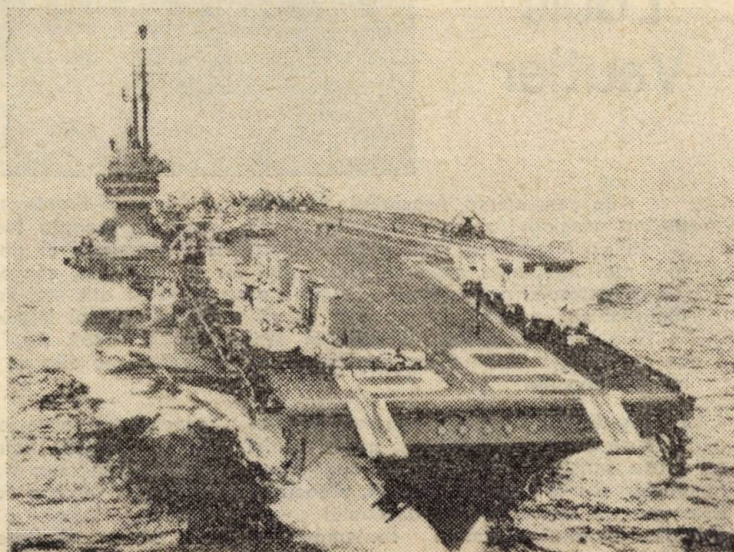
În ce privește actualele creșteri ale prețurilor la materii prime și produse de bază, se apreciază că acestea nu reprezintă un nou puseu conjunctural, ci o tendință de durată. În acest sens, sînt avute în vedere, în principal, două considerente.

Unul este de ordin economico-politic. Acționînd pentru a se afirma în viața internațională ca factori tot mai activi, care să-și spună cuvîntul și să participe efectiv la dezbaterile și soluționarea problemelor economice majore ale lumii contemporane, decise să-și ia soarta în propriile mîini și să întreprindă, pe plan practic, măsuri mai energice și mai ferme în vederea exercitării dreptului lor sacru de a dispune în mod liber și suveran de propriile resurse și de a le utiliza în folosul propriilor popoare, în beneficiul dezvoltării economico-sociale, militînd pe plan internațional pentru instaurarea unor noi raporturi între state, mai drepte și mai echitabile, de natură să promoveze interesele tuturor țărilor și, în același timp, să contribuie în mod eficace la reducerea urgenței și lichidarea în perspectivă a decalajelor economice contemporane, țările în curs de dezvoltare se arată hotărîte să schimbe evoluțiile de pînă acum, care au permis deteriorarea continuă a termenilor lor de schimb și, dimpotrivă, să determine, printre altele, stabilirea unui raport mai just între prețurile materiilor prime pe care le exportă și cele ale produselor industriale pe care le importă. Este vorba, desigur, de un raport mai just și mai echitabil și nu de o simplă creștere a prețului materiilor prime exportate de țările în curs de dezvoltare, fiind evident că, dacă țările occidentale industrializate vor replica sporînd corespunzător prețul produselor prelucrate pe care le exportă, rezultatul s-ar concretiza, pe de o parte, în perpetuarea evoluțiilor de pînă acum, iar, pe de altă parte, în accentuarea fenomenului inflaționist pe piețele occidentale. Dacă, pe termen scurt, aceste țări nu par să fie în măsură a înfrunta, fără anumite greutăți în planul solvabilității financiare externe, actualele majorări de prețuri la mate-

riile prime, pe termen lung, însă, ele dispun — așa cum apreciază numeroși economiști — de o asemenea capacitate. Însăși structura produsului lor social le dă o atare posibilitate. În cadrul acestuia, predomină produsele înalt prelucrate, care înglobează precumpănitor cheltuieli de muncă și nu cheltuieli cu materii prime. Procentul cheltuielilor cu materiile prime este, de fapt, atît de mic, încît s-a calculat — chiar de către economiști occidentali — că o dublare a prețurilor la toate materiile prime importate de țările capitaliste dezvoltate nu s-ar resimți decît într-o sporire de sub 3 la sută a nivelului general al prețurilor pe piețele acestor țări, actuala puternică inflație care confruntă țările respective nefiind determinată, ci numai accelerată, într-o anumită măsură, de majorările de prețuri la materiile prime.

Alt considerent este de ordin tehnico-economic. Materiile prime nu sînt nici supraabundente și nici inepuizabile, ceea ce se răsfrînge asupra prețului acestora. Dezvoltarea solicită cantități din ce în ce mai mari de materii prime. Acestea sînt preluate din mediul înconjurător, iar o imagine asupra dimensiunilor acestei preluări — în prezent și, cu atît mai mult, în viitor — ar putea fi dată chiar și numai de tonajul mereu sporit pe care omul îl smulge naturii pentru a-l pune în mișcare și prelucra și care, de exemplu, într-o țară economic dezvoltată ca S.U.A. este apreciat anual la peste 35 de tone pe locuitor. Se estimează, de asemenea, că, dacă toate țările lumii s-ar situa la nivelul de dezvoltare al statelor economice avansate, tonajul dislocat ar fi, în ansamblu, de zece ori mai mare decît cel actual. Dispune, însă, globul pămîntesc de aceste resurse? Sau, ar putea fi exploatare asemenea cantități de resurse fără teama sau riscul de a rupe echilibrul dintre om și natură, de a degrada ireversibil mediul înconjurător? Neîndoios, progresul tehnic și tehnologic — așa cum a înlăturat, de-a lungul istoriei, cele mai inimaginabile bariere și limitări — va fi, și în viitor, în măsură să depășească aceste limite, punînd în valoare alte resurse, găsind utilizări industrial-economice materiilor prime ce se găsesc în cantități mari,

Fie 103 000 tone de cupru, fie 210 000 tone de zinc, fie 90 000 tone de cositor, fie 83 000 kg de aur, fie 45 milioane barili de petrol — iată echiv lentul prețului portav o-nului american „Forrestal”

dar, mai ales, imprimind o mult mai judicioasă și economică folosire a celor existente și descoperind posibilitatea reciclării lor — toate pentru a permite continuarea progresului omenirii.

Deocamdată, resursele de materii prime pe care se poate conta pe baza tehnicii și tehnologiei prezente nu sînt nelimitate. De altfel, în cazul menținerii ritmului actual de creștere a consumului, se apreciază că rezervele mondiale cunoscute de uraniu, plumb, zinc, cositor, aur, argint, platină se vor epuiza în cursul ultimului deceniu al secolului nostru, cele de cupru și de hidrocarburi (petrol și gaze naturale) în jurul anului 2000, și numai cele de molibden, tungsten, nichel, cobalt, fier, mangan, crom, aluminiu și cărbune ar urma să se epuizeze în deceniile sau secolele milenului al treilea. De aceea, omenirii nu îi este indiferent cum își gospodărește aceste resurse de care dispune și care, în fond, îi transmit seva activității sale cotidiane. Dimpotrivă, interesul este fundamental, fiind vorba de asigurarea dezvoltării, iar, la limită, a înseși condițiilor existenței biologice a speței umane. Apare necesar să precumpănească o altă manieră de folosire a resurselor de materii prime — reclamată nu numai de caracterul limitat al rezervelor, ci și de eficiența economică însăși — implicînd raționarea consumului, eliminarea risipei, judecarea atenției a priorităților în ce privește materiile prime, gospodărirea lor cu maximum de grijă, cu alte cuvinte — obținerea celui mai mare efect economic sau chiar a unui mai mare consum material mai scăzut.

În contrast cu o asemenea utilizare judicioasă, eficientă a materiilor prime, bazată pe o economie ridicată, pe orientarea acestora în scopuri nemijlocit economico-sociale, se relevă a fi irosirea lor în cursa înarmărilor, în înzestrarea mereu mai fabuloasă a arsenalelor militare. Este util, în acest sens, a aminti faptul că armamentele de orice fel sînt printre cele mai mari consumatoare de oțel, metale neferoase, metale nobile și rare, combustibili lichizi și alte resurse. Nu există date precise asupra consumului de combustibil, de metale și de alte produse primare minerale în scopuri militare sau asupra ponderii acestuia în consumul total de materii prime. În general, nu sînt oferite asemenea statistici. Cîteva date indirecte, o serie de comparații permit, însă, conturarea unei imagini în acest sens. După unele evaluări, într-o croazieră cu o durată egală cu autonomia sa de zbor, un bombardier american „B-52” poate ajunge să folosească pînă la 120 de tone de combustibil lichid. Oricît ar părea de incredibil, numai cele 250 de bombardiere „B-52” americane consumă, în ansamblu, pe durata unei astfel de croazieră, aproa-

pe tot atît cît consumă în cursul aceleiași perioade (de cîteva ore) întreaga Africă.

În 1972, cheltuielile militare s-au ridicat, în întreaga lume, la peste 200 miliarde dolari sau 6,5 la sută din produsul social mondial, în timp ce producția mondială de materii prime minerale a constituit doar 4 la sută din acest total sau aproximativ 130 miliarde dolari. Chiar și la nivelul actual al prețurilor materiilor prime — majorate spectaculos în ultimul timp — cheltuielile militare globale depășesc, de pildă, de aproape 1,5 ori valoarea întregii producții mondiale de petrol (la un preț de 8 dolari pe baril, adică un nivel de 5 ori mai mare în comparație cu cel din 1972) sau de 3—9 ori valoarea consumului mondial de cupru.

Aceste comparații, sub aspect valoric, deși indirecte, prezintă, însă, un anumit avantaj. Este cunoscut că actuala cursă a înarmărilor nu este, în primul rînd, o cursă cantitativă, cît mai ales una calitativă. „Numărătoarea armelor — se apreciază în raportul secretarului general al O.N.U. asupra consecințelor social-economice ale cursei înarmărilor și cheltuielilor militare, document întocmit de un grup internațional de experți, la inițiativa țării noastre — ar fi complet necorespunzătoare, datorită tendinței de perfecționare a armelor care face, de pildă, dintr-un nou avion de luptă un sistem de armă foarte diferit de acela construit în urmă cu 10 ani. Descrierea cursei înarmărilor din punctul de vedere al stocurilor de arme trebuie să fie, de aceea, în mare măsură, calitativă”. Iată un exemplu. Inițial, numărul rachetelor balistice intercontinentale corespundea, de regulă, celui al focaselor nucleare. În prezent, numărul rachetelor balistice intercontinentale americane se ridică la 1054, dar cel al focaselor nucleare depășește 2100, datorită introducerii unui nou tip de rachete, în număr de 550, care, însă, beneficiază de 1650 de focaase. Ilustrativ este, în acest sens, și cazul submarinelor nucleare. Un submarin american perfecționat, de tip „Poseidon”, este dotat cu instalații dispunînd de un număr de focaase de trei ori mai mare în comparație cu cel existent pe un submarin de tip „Polaris” (160 față de 48, ca urmare a înzestrării cu rachete M.I.R.V., cu focaase multiple). Prețul armamentelor este singurul indicator, deși imperfect, care reușește, totuși, să surprindă global, la suprafața fenomenului, această continuă perfecționare calitativă a armamentelor.

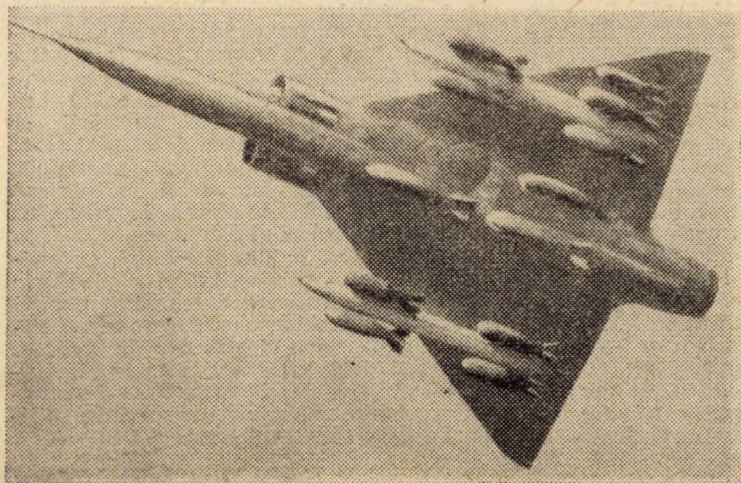
În cel de-al doilea război mondial, costul unui submarin de atac echivala cu 4,7 milioane dolari la cursul actual. În 1968, costul unui submarin nuclear era deja de 77 milioane dolari, pentru ca submarinul nuclear american „Poseidon”, destinat să înlocuiască treptat tipul „Polaris”, să ne-

cesite, în prezent, cheltuieli de 888 milioane dolari modelul. În primii ani postbelici, bombardierul de vîntătoare „P-47” costa 0,1 milioane dolari. Replica sa din deceniul al șaselea, „F-105”, solicita fonduri de 2,5 milioane dolari pe exemplar, iar, în momentul de față, cheltuielile pentru „F-15” se ridică la 10 milioane dolari. Evoluția costului portavioanelor este la fel de semnificativă: în 1940—1945, un portavion clasa „Essex” — echivalentul a 4,7 milioane dolari; în 1961, portavionul „Enterprise” — 451 milioane dolari; în prezent, CVAN-70—900 de milioane de dolari. În Franța, avionul „Mirage G” costa 4,2 milioane dolari în 1964 și 7 milioane dolari opt ani mai tîrziu, iar cheltuielile finale pentru submarinul nuclear „Le Redoutable” au fost mai mari cu 83 la sută față de cele prevăzute inițial.

Perfecționarea armamentelor duce la creșterea prețului acestora și, deci, a cheltuielilor militare pe mai multe căi. Pe de o parte, prin sporirea vertiginoasă a cheltuielilor de cercetare, a costului invenției științifice și al forței de muncă supracalificate. În S.U.A., numai cheltuielile inițiale de cercetare în domeniul armelor cu gaze, care acționează asupra nervilor, se cifrează la 400 milioane dolari, cele pentru rachete strategice de încrucișare la 80 milioane dolari, iar cele pentru studiul focaselor cu sisteme de propulsie care le dă capacitatea de manevră în timpul reîntrării la 20 milioane de dolari. Forțele navale și aeriene americane au cerut, de curînd, să li se aloce 65 milioane de dolari pentru cercetare-dezvoltare în domeniul laserului antirachetă.

Pe de altă parte, perfecționarea armamentelor se reflectă într-o majorare continuă a prețului lor prin creșterea cheltuielilor materiale necesare producerii noilor tipuri de arme, prin modificarea structurală a acestor cheltuieli. Chiar dacă armele mai moderne au un gabarit mai redus, cu alte cuvinte înglobează mai puțin material, ele reclamă, totuși, cheltuieli din ce în ce mai mari pentru că materialul folosit este de o calitate mereu mai ridicată și tot mai costisitor. Cele mai complicate și mai sofisticate aliaje, utilizînd cantități sporite de metale neferoase, metale rare sau nobile, iau locul oțelului sau aliajelor obișnuite de oțel. Formule mereu mai costisitoare de combustibil înlocuiesc pe cele clasice. Așa se și explică faptul că, de pildă, un bombardier de mare calibru purtînd încărcătură nucleară poate ajunge, în prezent, la un cost echivalent cu 50 la sută din contravaloarea greutății sale în aur (la prețul oficial al acestuia).

Iată două aspecte deosebit de importante, de ordin calitativ-structural, sub care trebuie privită relația materii prime — dezarmare. Se relevă, în primul rînd, înrîurirea pozitivă pe care ar putea s-o aibă, pe plan economic, orientarea cel puțin a unei părți din imensele cheltuieli de cercetare-dezvoltare în scopuri militare spre finanțarea unor ample programe de cercetări în domenii cu destinații direct productiv-sociale, între care — avînd în vedere caracterul limitat al rezervelor de materii prime — programe vizînd identificarea a noi resurse, punerea în valoare a celor considerate în prezent neexploatabile, valorificarea celor a căror exploatare este apreciată în momentul de față ca neeconomică, găsirea de înlocuitori, reducerea consumului de materii prime, reciclarea acestora, utilizarea deșeurilor etc. În al doilea rînd, se evidențiază efectul economic nemijlocit ce ar putea decurge din restrîngerea consumului în scopuri militare al materiilor prime — atît al celor tradițional folosite în aceste scopuri

Un avion de luptă tip „Mirage” costă tot atît cît 900 000 barili de petrol, sau 2 600 tone de cacao, sau 13 000 tone de zahăr, sau 17 000 tone de cauciuc, sau 30-40 000 tone de grîu, sau 60-70 000 tone de porumb

(combustibili lichizi, fier etc.) cit și al celor cu largă utilizare în ultimul timp (metale neferoase, rare și nobile, combustibili gazoși superiori, materiale nucleare etc.) — resursele astfel eliberate putând fi sau economisite sau canalizate în multiple direcții industriale.

Apelăm din nou la date și exemple cifrice. În 1973, Statele Unite au alocat pentru cercetare-dezvoltare în scopuri militare 9,5 miliarde dolari, sumă de aproape două ori mai mare decât cea reprezentând alocațiile pentru cercetare-dezvoltare în scopuri civile. Proporțional, aceasta înseamnă, din total, două treimi față de o treime — raport ce se menține de ani de zile. Pentru a exprima în materii prime semnificația fabuloaselor cheltuieli americane pentru cercetare-dezvoltare în scopuri militare, se poate arăta că aceste fonduri echivalează, la noile prețuri, cu aproape jumătate din producția mondială de cupru sau, de pildă, cu 170 milioane tone de petrol.

Cheltuielile militare globale ale țărilor vest-europene se cifrează anual la circa 49 miliarde dolari. Sînt cunoscute greutatea financiară pe care creșterile vertiginoase ale prețului țițeiului le-au produs acestor țări, puternic dependente de importuri (produc 0,6 la sută din producția mondială și consumă 27 la sută din consumul mondial de petrol). Dar chiar și la noile prețuri, costul celor peste 650 milioane tone de țiței importate de țările respective este cu cîteva miliarde dolari mai mic decît cantumul cheltuielilor lor militare. Este lesne sesizabil, în aceste condiții, efectul ce ar putea rezulta dintr-o schimbare, chiar și parțială, a destinației fondurilor alocate în scopuri militare. În cazul S.U.A., cheltuielile în aceste scopuri (în jur de 80 miliarde dolari anual) sînt atît de mari, încît calcule și comparații de genul celor făcute anterior sînt aproape de prisos. Să evocăm, totuși, două exemple. Un bombardier „B-1”, menit să înlocuiască bombardierul strategic cu încărcătură nucleară „B-52”, costă 61,5 milioane dolari exemplarul, cele 241 ce se preconizează a fi construite urmînd a necesita, deci, fonduri totale în valoare de 15 miliarde dolari, adică de aproape două ori mai mult decît cheltuiesc actualmente Statele Unite, în decurs de un an, pentru aprovizionarea cu materii prime deficitare. Costul total pentru punerea la punct și amenajarea unui sistem nuclear se apreciază a fi de circa 8—9 miliarde dolari, cu alte cuvinte mult mai mult decît valoarea producției anuale de aur a întregii lumi occidentale, la noile prețuri de 170—180 dolari uncia.

Este semnificativ faptul că astfel de calcule și comparații devin, în ultimul timp, argumentele celor mai diverse pățuri ale opiniei publice în lupta împotriva cursei înarmărilor, de zice ale demonstrațiilor organizate în acest sens. Bunăoară, pe pancartele purtate de participanții din acest an la tradiționalul marș britanic pentru dezarmare se puteau citi asemenea exemple: un submarin „Polaris” costă cît 30 000 de locuințe, iar un cruciător cît construcția completă a două noi orașe mijlocii. Pe plan mondial, cheltuielile militare depășesc cu 20 la sută pe cele alocate în scopul instrucției publice și de peste două ori pe cele destinate ocrotirii sănătății.

Deosebit de negative sînt consecințele cheltuielilor militare pentru țările în curs de dezvoltare. „Pentru cetățeanul unei țări în curs de dezvoltare, cu un venit pe locuitor de aproximativ 200 de dolari anual — se apreciază în raportul amintit al secretarului general al O.N.U. — chiar și alocarea cîtorva dolari în scopuri militare îl poate priva de una din necesitățile sale vitale”. Pe ansamblul acestor țări, cheltui-

elile militare au ajuns să reprezinte 7—8 la sută din produsul lor național brut. Echipamentul militar pe care țările în curs de dezvoltare îl produc sustrage resurse dintre cele mai valoroase, necesare pentru investiții productive în vederea progresului lor economic. Din calcule ale O.N.U. reiese că raportul marginal investiție-producție se situează, în general, la nivelul 1:3. Cu alte cuvinte, se poate aștepta o unitate de producție în plus la 3 unități de investiție în plus. Experții Națiunilor Unite, care au făcut acest calcul, estimează, în consecință, că, de pildă, o țară care ar transfera spre destinații civile jumătate din cele șase procente pe care le alocă în scopuri militare ar putea obține un spor perceptibil al ritmului ei de dezvoltare.

În același timp, echipamentul militar pe care țările în curs de dezvoltare îl cum-

Progresele pe calea dezarmării ar putea să elibereze resurse suplimentare importante pentru impulsivarea dezvoltării economico-sociale a țărilor în curs de dezvoltare

pără din alte state smulge o bună parte din fondurile în devize ce ar putea servi la modernizarea economiei și îmbunătățirea nivelului de trai. „Multe țări în curs de dezvoltare — se spune în raportul O.N.U. — nu au un sector industrial în stare să producă arme și, de aceea, importă din străinătate majoritatea armelor lor. O reducere a cheltuielilor lor militare ar duce la economii, eliberînd astfel resurse de devize care ar putea fi folosite pentru importul unor cantități mai mari de mijloace de producție, înlesnind în acest mod obținerea unei rate mai înalte de creștere”. În 1957, nici o țară în curs de dezvoltare nu avea în înzestrare rachete sol-aer. Acum, există peste 20 de țări în curs de dezvoltare posesoare ale unor astfel de arme. În 1955, nici o țară în curs de dezvoltare nu dispunea de avioane supersonice de luptă. În prezent, 32 asemenea țări posedă acest gen de armă. Un avion de luptă de tip „Mirage” costă — după cum menționam — peste 7 milioane dolari. Pentru a-și procura un avion de acest tip, o țară în curs de dezvoltare trebuie, în funcție de resursele naturale de care dispune, să producă și să exporte fie 900 000 barili de petrol, fie 2 600 tone de cacao, fie 13 000 tone de za-

hăr, fie 17 000 tone de cauciuc, fie 30 000—40 000 tone de grîu, fie 60 000—70 000 tone de porumb, fie 3 500 tone de zinc, fie 1 500 tone de cositor etc. De altfel, comerțul mondial de arme atinge, anual, fabuloasa sumă de 4 miliarde dolari, comparabilă cu jumătate din valoarea comerțului mondial de cupru sau cu o pătrime din totalul asistenței financiare acordate țărilor în curs de dezvoltare. Pe plan mondial, cheltuielile militare globale sînt de aproape 15 ori mai mari decît fondurile alocate acestei asistențe financiare pentru țările în curs de dezvoltare și echivalează — potrivit aprecierilor O.N.U. — cu produsul național brut al țărilor în curs de dezvoltare nesocialiste din Asia de sud, Extremul Orient și Africa, luate la un loc.

Se demonstrează încă o dată, cu argumentul faptelor, incidența negativă a cursei înarmărilor asupra dezvoltării economice, această cursă reprezentînd o povară pe care o resimt din greu și cele mai puternice economii și cu atît mai mult cele ale țărilor mai puțin dezvoltate. Politica de înarmare se răsfrînge direct pe plan social; imobilizînd fonduri imense, ea frînează angajarea unor programe sociale, de construcție pașnică, afectează nivelul de trai. În același timp, această politică este de natură să împietzeze asupra climatului politic internațional, fiind un factor de tensiune și încordare.

„Una din problemele cruciale ale epocii noastre, de care depind dezvoltarea fiecărui popor, viața și viitorul însuși al omenirii — sublinia președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în expunerea recentă la primul Congres al Frontului Unității Socialiste — este problema dezarmării și, în primul rînd, a dezarmării nucleare. În prezent, cursa înarmărilor absoarbe uriașe fonduri materiale și energii umane în toate țările. Pentru înarmarea și întreținerea armatelor se cheltuiesc în lume anual peste 200 miliarde dolari, ceea ce, după cum arată statisticile O.N.U., înseamnă aproape 25 de milioane de dolari pe oră, adică echivalentul prețului actual a 160 000—170 000 tone de grîu, în timp ce, după cum se știe, pe largi suprafețe ale planetei, milioane și milioane de oameni sînt lipsiți de minimum de hrană zilnică. Iată de ce considerăm necesar să se intensifice activitatea de mobilizare a maselor populare pentru a determina o orientare mai fermă spre măsuri concrete de încetare a cursei înarmărilor. Trebuie să fie evident pentru toată lumea că ne-realizarea unor înțelegeri concrete, netrecerea la dezarmarea nucleară vor determina și alte state să găsească forme corespunzătoare de dezvoltare a armamentelor, inclusiv a armamentelor nucleare, ceea ce va intensifica cursa înarmărilor. Se impune în mod imperios să se treacă deci la măsuri concrete pentru a se ajunge la o dezarmare reală și în primul rînd la dezarmarea nucleară, să se treacă la reducerea trupelor, la desființarea bazelor străine și a blocurilor militare, la diminuarea bugetelor de înarmare, astfel încît mijloacele destinate astăzi înarmării să poată fi folosite în măsură tot mai mare în scopul dezvoltării economico-sociale a statelor, ridicării bunăstării popoarelor, eliberînd totodată omenirea de primejdia unui nou război nimicitor”.

Actuala situație din domeniul materiei prime este, prin ea însăși, o pledoarie manifestă în favoarea dezarmării, punînd și mai acut problema unor acțiuni practice și eficace de dezarmare în vederea eliberării de resurse suplimentare importante care ar putea fi consacrate dezvoltării economice și sociale, în special a țărilor în curs de dezvoltare.

Ilie Șerbănescu

UN EVENIMENT DE PROFUNDĂ SEMNIFICAȚIE ÎN ISTORIA RELAȚIILOR ROMÂNNO-SOVIETICE

În urmă cu 40 de ani, la 9 iunie 1934, în salonul deținut de Nicolae Titulescu la „Hotel de Bergues”, din Geneva, s-au desfășurat formalitățile legate de stabilirea raporturilor diplomatice dintre România și Uniunea Sovietică, eveniment de profundă semnificație în cronică legăturilor dintre cele două țări. Într-adevăr, prin acest act s-a răspuns năzuințelor de bună înțelegere pe care cele două popoare le-au nutrit reciproc de-a lungul veacurilor. Garantându-și reciproc „plinul și întregul respect al suveranității fiecăruia din statele noastre și abținerea de la orice imixtiune directă sau indirectă în afacerile interne și în dezvoltarea fiecăruia dintre ele” — după cum se sublinia în nota schimbată cu acel prilej între ministrul de externe român și comisarul poporului pentru afacerile străine al U.R.S.S., M. Litvinov — guvernele României și Uniunii Sovietice puneau capăt unei perioade de 16 ani de raporturi anormale între două țări vecine, dând astfel expresie voinței ambelor țări de a trăi în pace și bună vecinătate și deschizând, totodată, perspective noi dezvoltării prieteniei tradiționale dintre poporul român și popoarele Uniunii Sovietice.

Actul stabilirii relațiilor diplomatice cu U.R.S.S., apreciat de Nicolae Titulescu într-o declarație acordată ziarului „Izvestia” la 15 ianuarie 1935 ca fiind unul dintre cele mai importante din viața sa politică, a fost salutat cu deosebită satisfacție de majoritatea covârșitoare a opiniei publice românești, care, sub influența unui puternic curent de opinie democratică, devenise conștientă că stabilirea legăturilor diplomatice între cele două state corespunde în cel mai înalt grad intereselor lor vitale, precum și de necesitatea pe care o reprezenta normalizarea raporturilor cu Uniunea Sovietică pentru îmbunătățirea climatului politic în Europa orientală, cât și pe un plan mai larg.

Un rol deosebit de important în crearea atmosferei politice care a favorizat normalizarea raporturilor cu primul stat socialist din lume l-a jucat activitatea fermă, mobilizatoare, desfășurată de Partidul Comunist Român, care încă de la făurirea sa, a militat consecvent pentru cultivarea unor relații prietenești, de solidaritate cu U.R.S.S. Acționând în permanență și cu vigoare în favoarea apropierii dintre România și Uniunea Sovietică, Partidul Comunist Român a trecut în rândul celor mai importante obiective ale programului său stabilirea raporturilor diplomatice între cele două țări și dezvoltarea unor relații normale, de bună vecinătate și colaborare reciproc avantajoasă, răspundând în rândul maselor adevărul despre realitățile din U.R.S.S. și făcând cunoscute, prin mijloace de propagandă dintre cele mai variate — presă, întruniri, manifestări — semnificația și însemnătatea pe care le reprezintă această evoluție pentru interesele majore românești, ca și pentru cele ale păcii și securității internaționale.

Normalizarea relațiilor româno-sovietice a fost urmată de o serie de acțiuni menite să facă loc spiritului colaborării amicale și în alte domenii. Au fost, astfel, puternic stimulate schimburile econo-

mice, comerciale, științifice, culturale. În acest sens sînt elocvente, spre exemplu, cifrele consemnate de Anuarul statistic al României pentru anii 1936 și 1937, cînd, într-un singur an, a avut loc o creștere valorică a importului de mărfuri sovietice pe piața românească de aproape 33. milioane lei, exportul românesc înregistrînd, de asemenea, cifra semnificativă de 52 178 000 lei.

În anii grei ai ascensiunii fascismului, Partidul Comunist Român s-a manifestat din nou drept cel mai consecvent apărător al intereselor patriei, unind în jurul său largi forțe democratice și patriotice, organizînd o dirză rezistență antifascistă, ridicîndu-se ferm împotriva pregătirilor războiului antisovietic și luptînd cu hotărîre pentru ieșirea țării din acest război și trecerea ei de partea coaliției antihitleriste. Lupta comunistilor, a altor forțe politice patriotice, a culminat cu organizarea și înfăptuirea insurecției naționale antifasciste armate de la 23 August 1944. Victoria insurecției a încununat lupta dusă de Partidul Comunist Român pentru unirea tuturor forțelor democratice, antifasciste din țară, actul istoric de la 23 August 1944 deschizînd calea unor mari transformări democratice, revoluționare în România, marcînd o cotitură epocală în viața poporului român.

În luptele purtate umăr la umăr pentru zdrobirea definitivă a fascismului, presărate de grele jertfe, s-au cimentat prietenia și alianța frățească dintre România și Uniunea Sovietică, acestea căpătînd un nou conținut odată cu instaurarea puterii populare în țara noastră și trecerea la construirea noii orînduirii socialiste. Anii care au trecut au confirmat cu prisosință trăinicia acestei prietenii cu rădăcini adînci în istorie, au evidențiat o colaborare fructuoasă pe cele mai diverse planuri — politic, economic, cultural-științific, tehnic — și, deopotrivă, au relevat în permanență inepuizabilele posibilități pe care ea le oferă extinderii continue a acestei colaborări, în beneficiul ambelor state. Un cadru politic și juridic propice unei evoluții mereu ascendente a raporturilor româno-sovietice l-au oferit Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiat între țările noastre în 1948, precum și noul Tratat româno-sovietic, semnat în 1970, care au concretizat dorința comună manifestată de România și Uniunea Sovietică de a așeza conlucrarea dintre ele pe trepte tot mai înalte.

Avînd la temelie comunitatea orînduirii sociale, unitatea țărilor și aspirațiilor fundamentale, principiile trainice ale marxism-leninismului și internaționalismului socialist, ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc și întrajutorării tovarășești, relațiile frățești româno-sovietice cunosc astăzi o amploare crescîndă, extinderea lor continuă ocupînd un loc de prim plan în cadrul dezvoltării relațiilor de prietenie, alianță și colaborare frățească cu toate statele socialiste, constantă a politicii externe promovate de țara noastră.

O contribuție remarcabilă la amplificarea raporturilor multilaterale de priete-

nie, solidaritate și colaborare dintre țările, partidele și popoarele noastre au adus-o contactele nemijlocite dintre conducătorii de partid și de stat ai celor două țări, în mod deosebit înțînirile dintre tovarășii Nicolae Ceaușescu și Leonid Brejnev. Acestea au reliefat, de fiecare dată, preocuparea neabătută de a fi dezvoltate continuu și adîncite prietenia și colaborarea frățească, de a fi depistate noi căi, tot mai eficiente, în beneficiul reciproc.

Dorința de fructificare permanentă a posibilităților largi pe care le oferă în prezent colaborării reciproce marile succese obținute de economiile celor două țări pe calea făuririi socialismului și comunismului, străduințele comune depuse în acest sens au făcut ca noi și noi fapte să consemneze evoluția ascendentă, dinamică a colaborării și cooperării dintre România și U.R.S.S. În domeniul economic, spre exemplu, numeroase acorduri semnate în ultima vreme atestă amploarea, rodnicia și perspectivele largi ale conlucrării pe acest tărîm. Este semnificativ să arătăm, în acest sens, că Uniunea Sovietică ocupă, în mod constant, primul loc în comerțul exterior al României, schimburile comerciale dintre țările noastre înregistrînd creșteri însemnate de la an la an. Astfel, volumul acestora realizat, de pildă, în anul 1972, a reprezentat aproape un sfert din totalul comerțului exterior al României, fiind cu 12,5 la sută mai mare decît cel înregistrat în 1971. Sporuri însemnate au fost consemnate și în anul 1973, pe anul în curs volumul schimbului reciproc de mărfuri urmînd să crească cu aproximativ 10 la sută față de anul precedent.

O formă de realizare organizată a colaborării româno-sovietice, care și-a demonstrat pe deplin viabilitatea, este Comisia interguvernamentală româno-sovietică de colaborare economică, constituită cu aproape 8 ani în urmă. Comisa interguvernamentală dispune de largi împuterniciri, putînd să examineze toate aspectele colaborării economice dintre cele două țări și să prezinte guvernelor propuneri în această direcție.

Subliniind importanța Comisiei interguvernamentale româno-sovietice de colaborare economică, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta că progresul economic al celor două țări socialiste frățești deschide perspectiva unei colaborări și cooperări tot mai largi și mai fructuoase, creează noi posibilități pentru adîncirea conlucrării multilaterale, în interesul construcției socialiste și comuniste în România și U.R.S.S., al ridicării bunăstării popoarelor noastre, al creșterii forței și influenței socialismului în lume.

Dezvoltarea colaborării între România și Uniunea Sovietică pe multiple planuri constituie o preocupare constantă a partidului și statului român, succesele tot mai mari obținute pe această cale aducînd o contribuție de seamă la progresul operei de construcție pe care o întreprind cele două popoare, la afirmarea mereu mai viguroasă a prestigiului socialismului în lume.

Vasile Crișu

În intervalul 3-6 iunie, Bucureștiul a găzduit cea de a șasea Conferință a comisiilor naționale pentru U.N.E.S.C.O. din țările balcanice. Consemnând un moment jubiliar — s-au împlinit zece ani de la prima conferință de acest fel, organizată tot la București — reuniunea de săptămîna trecută a avut, totodată, un caracter de lucru, analizînd stadiul de aplicare a unor programe comune și elaborînd noi proiecte de cooperare între țările din această parte a Europei.

Contribuția României — atît ca inițiatoră a acestor reuniuni, cît și ca promotoare a unor programe de cooperare și, de asemenea, ca gazdă a acestei reuniuni — a fost călduros apreciată de personalități marcante, prezente la Conferința de la București, în declarațiile consemnate de redactorii noștri MIHAI MATEI și DUMITRU CONSTANTIN.

„Contribuții la cooperarea între țările balcanice”

Miloslav Matici

șef al Diviziei comisiilor naționale din cadrul U.N.E.S.C.O.

L-am rugat pe interlocutorul nostru să se refere la desfășurarea reuniunii de la București.

— Aș dori să subliniez, în primul rînd, că prima Conferință a comisiilor naționale din cadrul U.N.E.S.C.O. a țărilor balcanice s-a desfășurat la București, cu zece ani în urmă, după cum tot la București se desfășoară actuala ediție, cea de-a șasea. Regularitatea acestor reuniuni demonstrează voința comisiilor naționale de a-și întări legăturile de cooperare în domeniile ținînd de competența U.N.E.S.C.O. — educație, știință, cultură, informație. Am constatat, la actuala conferință, că un mare număr de proiecte adoptate, cu acordul deplin al comisiilor naționale interesate, la reuniunile precedente, au fost realizate; de asemenea, unele proiecte noi au fost formulate, zilele acestea, la București.

În continuare, dl Matici s-a referit la locul cooperării regionale și sub-regionale în activitățile U.N.E.S.C.O.

— Ca organizație internațională guvernamentală, U.N.E.S.C.O. favorizează cooperarea regională și interregională, ca o componentă utilă în stabilirea înțelegerii și colaborării internaționale. Firește, problemele trebuie abordate ținînd seama de specificul fiecărei zone dar, totodată, urmărind în mod constant obiectivul central al organizației noastre, acela de a consolida pacea printr-o mai bună cunoaștere reciprocă și prin promovarea cooperării, indiferent de

deosebirile de sistem social-politic existente între țările membre. În acest spirit, U.N.E.S.C.O. sprijină organizarea de conferințe regionale și subregionale ale comisiilor naționale; de exemplu, comisiile naționale europene se întrunesc la fiecare patru ani pentru a face schimb de experiență și a stabili în comun proiecte de cooperare. Astfel de conferințe regionale sînt organizate, cu sprijinul U.N.E.S.C.O., și în alte părți ale lumii: la sfîrșitul acestei luni, la Addis Abeba se va întruni cea de-a treia Conferință regională a comisiilor naționale africane.

L-am invitat pe interlocutorul nostru să se refere la contribuția comisiei naționale române în cadrul reuniunii de la București, precum și în ansamblul activităților U.N.E.S.C.O.

— Încă de la adoptarea hotărîrii de a stabili o cooperare mai strînsă între țările balcanice, comisia națională română a adus sprijinul său deplin, jucînd un rol activ și contribuind mult, prin inițiativele sale, la stringerea relațiilor între țările zonei Balcanilor, legate de tradiții istorice și culturale. De asemenea, în cadrul cooperării între comisiile naționale europene, precum și la conferințele generale ale U.N.E.S.C.O., comisia națională română a adus și aduce un sprijin prețios realizării țelurilor U.N.E.S.C.O. de progres și pace, prin cooperarea în domeniile educației, științei, culturii și informațiilor.

via și Turcia. La actuala conferință, s-a hotărît să solicităm U.N.E.S.C.O. continuarea programului de studiere a seismicității zonei, s-a decis crearea unei asociații balcanice pentru geomagnetism, s-a stabilit convocarea unei reuniuni consacrate studierii faunei din această zonă.

Doresc să subliniez că între comisiile naționale pentru U.N.E.S.C.O. din Bulgaria și România s-au stabilit relații strînse și o bună înțelegere reciprocă. În ultimii zece ani, noi am cooperat în numeroase rînduri la realizarea unor proiecte U.N.E.S.C.O. În Bulgaria a fost marcată, sub auspiciile U.N.E.S.C.O., aniversarea lui Dimitrie Cantemir, așa cum în România au fost prezentate personalități ale culturii bulgare. Avem proiecte de cooperare interesante și pentru perioada următoare.

G. Kournoutos

secretar general al comisiei naționale pentru U.N.E.S.C.O. din Grecia

Fiind unul dintre cei mai vechi participanți la aceste conferințe și intrucit, alături de România, sîntem cei care am inițiat desfășurarea ei, răspund cu deosebită plăcere anchetei dv.

Conferințele comisiilor naționale pentru U.N.E.S.C.O. din țările balcanice au fost printre primele acțiuni subregionale de acest gen și, fiind urmate de altele, atenția cu care a fost urmărită desfășurarea lor ni s-a părut firească. În ceea ce privește rolul conferințelor și aportul la înmulțirea contactelor directe și la lărgirea lor, cred că acest lucru l-ar putea demonstra însăși continuitatea sa.

Actuala ediție de la București a conferinței a prilejuit reafirmarea scopului ei, cît și degajarea unei concluzii potrivit căreia ne aflăm într-o nouă perioadă privind dezvoltarea colaborării interbalcanice, pentru a ajuta și mai mult la comprehensiunea din această zonă a lumii, pentru a o face și mai realistă și mai fecundă.

Sîntem, de asemenea, foarte fericiti că, revenind aici după 10 ani, deci într-un moment jubiliar, am reîntîlnit la colegii români aceeași dorință de a colabora strîns, același spirit de inițiativă generoase pentru ca actuala conferință să aibă succes.

DECLARAȚII

Edward Safirov

secretar general al comisiei naționale pentru U.N.E.S.C.O. din R.P. Bulgaria

— Comisia națională bulgară apreciază conferințele balcanice ca deosebit de importante și utile pentru promovarea unei cooperări cît mai strînse, cooperări între țările acestei zone, în domeniile educației, științei, culturii. Noi abordăm cu deplină seriozitate activitățile U.N.E.S.C.O. referitoare la zona Balcanilor, străduindu-ne să apli-

căm recomandările privind comisia noastră națională, să participăm la realizarea programelor mai largi, multilaterale. Considerăm că activitatea comună trebuie îndreptată spre aplicarea unor programe realiste, realizabile și am constatat cu satisfacție la București sprijinul unanim al participanților pentru o asemenea atitudine. În ultimii zece ani, au fost puse în practică o serie de inițiative valoroase și privim cu interes realizarea unor programe adoptate recent, cum ar fi publicarea unui album cu desene ale copiilor din țările balcanice, a unor diapozitive reprezentînd arta tracilor — cu contribuții din Bulgaria, România, Iugosla-

Csenija Gacinovici

consilier guvernamental al Republicii Socialiste Serbia (R.S.F.I.)

Desfășurată la zece ani după prima reuniune de acest fel organizată și ea din inițiativa României —, actuala conferință a înregistrat, după părerea noastră, un deplin succes. De fapt, noi apreciem că tendințele pozitive înregistrate în Europa se reflectă și pe planul cooperării în cadrul U.N.E.S.C.O. În perioada recentă, s-au produs o extindere a activităților subregionale (scandinave, central-europene) și o diversificare a tipurilor de contacte. Contactele interbalcanice reflectă o reală dorință de cooperare, din-

Activitate politică pe planuri multiple

De la trimisul nostru special,
Rodica Georgescu

Prof. dr. docent Jean Livescu

președintele comisiei naționale române
pentru U.N.E.S.C.O.

Inregistrăm, pe lângă atmosfera cordială, o participare activă la discuții, numeroase propuneri concrete privind amplificarea colaborării balcanice și largirii sferei de preocupări spre științele naturii, matematicii etc.

Spre deosebire de conferințele anterioare, preocupările privind laturile aplicative ale științelor exacte și pentru colaborarea cu institutele și organizațiile naționale de medicină, geologie, biologie au apărut ca o necesitate resimțită de toate delegațiile.

La buna desfășurare a lucrărilor ediției prezente sperăm că și-a adus contribuția și țara noastră, atât prin prezentarea raportului introductiv, care a inițiat discuțiile, cât și prin propunerile concrete prezentate. Am pus accentul pe modalitățile de realizare a obiectivelor conferinței în ideea extinderii lucrării cu alte organisme și organizații profesionale sau cu caracter obștesc. Punctul de vedere românesc potrivit căruia colaborarea balcanică face parte din colaborarea europeană este susținut și de celelalte delegații.

Lucrările de la București s-au desfășurat pe baza consensului; a existat o strînsă colaborare care, de altfel, a facilitat și desprinderea unor concluzii asupra cărora s-a căzut de acord în unanimitate.

Bedrettin Tuncel

președintele comisiei naționale pentru
U.N.E.S.C.O. din Turcia

Actuala conferință a debutat și s-a desfășurat foarte bine. A fost o adevărată conferință de lucru, în care, într-un spirit realist, s-au abordat probleme care interesează mai ales țările din sud-estul Europei.

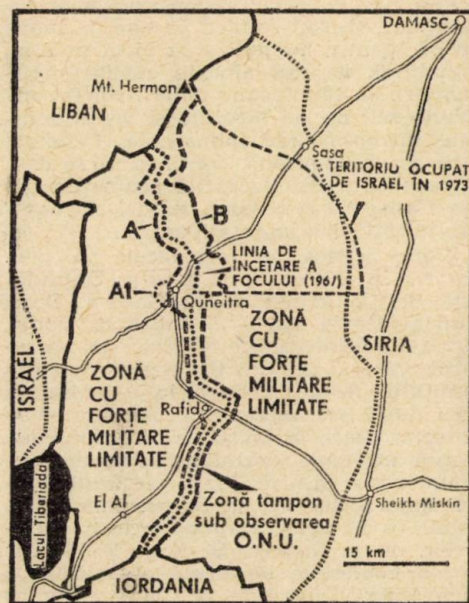
La desfășurarea cu succes a acestei conferințe, comisia națională română pentru U.N.E.S.C.O. și-a adus o contribuție a cărei importanță a fost recunoscută unanim. Prin spiritul lor de înțelegere, membrii delegației române au contribuit substanțial la bunul mers al lucrărilor conferinței.

În ce ne privește, am fost foarte impresionați încă din prima zi de faptul că ministrul de externe român, dl. George Macovescu, a evocat într-o manieră prestigioasă ideile concrete ale României privind cooperarea și colaborarea balcanică și contribuția implicită a acestora la cooperarea internațională. Este, de altfel, o poziție care, după opinia mea, se regăsește în politica externă românească, consacrată fundamental întăririi păcii și extinderii cooperării și colaborării internaționale, poziție constantă a României, care se bucură de un imens prestigiu.

Desfășurarea operațiunilor de dezangajare militară pe Înălțimile Golan, concluziile celei de-a 12-a sesiuni a Congresului Național Palestinian, încheierea turneului secretarului general al O.N.U., Kurt Waldheim, în Orientul Apropiat și debutul călătoriei președintelui Richard Nixon în regiune sînt subiectele în jurul cărora presa egipteană își concentrează în aceste zile atenția.

Documentele reglementînd modalitățile practice ale separării forțelor siriene și israeliene — puse la punct de grupul de lucru militar de la Geneva în termenul fixat de acordul de la 31 mai — au fost semnate la 5 iunie. Aceste documente cuprind o hartă a liniei de dezangajare și a zonelor cu armament limitat, planul de separare a forțelor și un calendar precis al tuturor operațiunilor prevăzute de acordul dintre Siria și Israel: introducerea forțelor de observatori ai O.N.U. (U.N.D.O.F.), retragerea forțelor israeliene și reducerea simultană a trupelor și echipamentelor de război, restituirii corpurilor militarilor uciși în luptă, ca și continuarea căutării corpurilor ce s-ar mai afla pe cîmpurile de luptă.

Începînd de la 7 iunie, unitățile de observatori ai Națiunilor Unite s-au instalat pe poziții de-a lungul liniei de încetare a focului, iar, în aceeași zi, armata israeliană a început să retragă o parte din echipamentul greu și tancurile din dotarea unităților sale de pe Înălțimile Golan. De îndată ce armata israeliană părăsește terenul, acesta este ocupat de o unitate a U.N.D.O.F., care-l va remite, apoi, într-un termen scurt, administrației siriene. Tot la 7 iunie, în regiunea Tall El Chams, pe drumul spre Kuneitra, a avut loc restituirii corpurilor militarilor israelieni și sirieni căzuți în timpul ostilităților.

Hartă a dezangajării forțelor în Golan. Între linia A (limita forțelor israeliene) și linia B (limita forțelor siriene) s-a creat o zonă-tampon în care s-au instalat forțele de observatori ai O.N.U., teritoriul reintrînd sub administrația civilă siriană, inclusiv orașul Kuneitra (A 1) cuprins într-o enclavă, forțele israeliene retrăgîndu-se la vest de A 1 (Harta e reproducă după „International Herald Tribune”)

Într-un interviu acordat rețelei americane de televiziune A.B.C., președintele Siriei, Hafez Al Assad, aprecia că acordul de dezangajare a forțelor siriano-israeliene este un prim pas important spre retragerea totală a Israelului din teritoriile arabe ocupate și spre recunoașterea drep-

Secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, face un tur-nu în majoritatea capitalelor din zonă. „Acordurile de dezangajare — a declarat el — sînt pozitiv apreciate și toate personalitățile cu care am discutat au exprimat speranța că se va ajunge la o soluție globală a problemei Orientului Apropiat”. În imagine: vizită de inspecție a forțelor de observatori în apropiere de Kuneitra

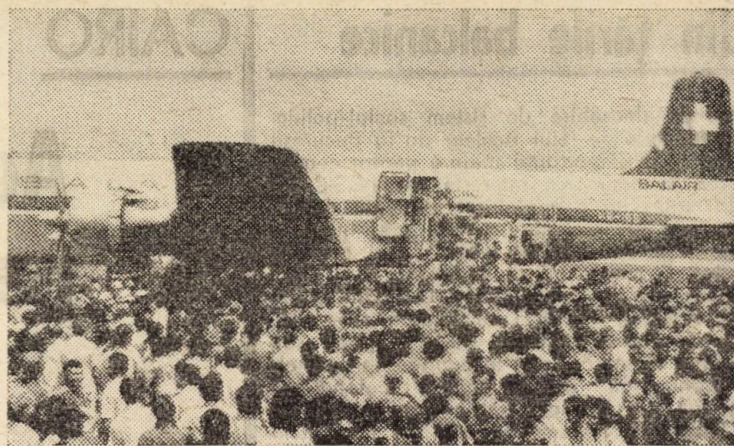
turilor naționale ale palestinienilor. Viitoarea fază a negocierilor va fi dificilă, dar — a menționat Assad — Siria va sprijini eforturile întreprinse la Conferința de la Geneva pentru realizarea păcii, pe baza rezoluției 338 a Consiliului de Securitate.

Efectele semnării acordului de dezangajare în Golan se fac resimțite și aici, în Egipt, în planul activității economice. Reconstrucția — temă aflată la ordinea zilei de câteva luni — a primit un nou impuls, ca urmare a directivelor stabilite de președintele Anwar Sadat în cursul vizitelor sale de săptămîna trecută în orașele din zona Canalului Suez — Ismailia, Suez și Port Said. Șeful statului intenționează să urmărească personal lansarea acțiunilor de reconstrucție în aceste centre urbane. Ministrul planificării, Ismail Sabri Abdallah, a și trecut la revizuirea programelor în funcție de noua situație creată, iar ministrul reconstrucției și locuințelor, Osman Ahmed Osman, a anunțat că, pentru normalizarea vieții în zona Canalului, au fost alocate credite suplimentare de 20 milioane dolari, vor fi construite mii de noi locuințe și vor fi refăcute întreprinderile industriale. Totodată, scrie presa egipteană, continuă să se desfășoare cu succes lucrările pentru curățirea Canalului și redarea acestei căi navigabile traficului internațional.

Zilele acestea, au fost făcute noi precizări în legătură cu poziția Egiptului față de Conferința de la Geneva. După cum relatează ziarul „Akhbar El Yom”, guvernul egiptean l-a informat pe secretarul general al O.N.U. despre intenția Egiptului de a participa la Conferința abia după luna septembrie. Se pare — se apreciază aici, la Cairo — că Egiptul așteaptă mai întâi rezultatele întrunirii reuniunii arabe la nivel înalt, prevăzută pentru luna septembrie la Rabat, unde se va stabili o strategie comună pentru tratativele de la Geneva. Și Kurt Waldheim, într-o conferință de presă organizată la încheierea vizitei sale la Cairo, arată că în discuțiile cu președintele Sadat — pe care le-a calificat drept excelente — a fost menționată luna septembrie ca dată probabilă a reluării Conferinței de pace asupra Orientului Apropiat. Cu același prilej, el a apreciat că problema palestiniană are o „importanță crucială pentru o reglementare a situației în regiune” și că palestinienii sînt cei cărora le revine sarcina de a hotărî dacă vor participa la tratativele de la Geneva.

La 8 iunie, în capitala egipteană au luat sfîrșit — după o săptămîină de dezbateri — lucrările Consiliului Național

Schimbul de prizonieri de război dintre Siria și Israel, prevăzut de acordul de dezangajare, s-a încheiat. S-a efectuat, la cererea celor două țări, de către Comitetul Internațional al Crucii Roșii și cu avioane puse la dispoziția sa de guvernul Elveției

Palestinian (C.N.P.), al căror obiectiv principal era definirea poziției rezistenței palestinene față de negocierile privind soluționarea politică a situației din regiune și față de propunerile referitoare la crearea unei autorități naționale proprii. Documentele adoptate în unanimitate — programul politic în 10 puncte al Organizației pentru Eliberarea Palestinei (O.E.P.) și declarația politică a Comitetului Central — afirmă că O.E.P. este singurul reprezentant legitim al poporului palestinian. Programului în 10 puncte prezentat de O.E.P. i s-a anexat un punct suplimentar, care stipulează că „în cazul cînd s-ar ivi o situație cu caracter decisiv pentru viitorul poporului palestinian, Consiliul Național Palestinian va fi convocat în sesiune extraordinară pentru a o discuta”. Presa din Cairo vorbește despre o tendință majoritară manifestată în sinul C.N.P., care s-a pronunțat pentru o participare a rezistenței la convorbirile de pace de la Geneva. Cu unele rezerve, totuși: este vorba de cererea ca la Conferință să fie examinate drepturile naționale ale poporului palestinian și nu „problema refugiaților”. Subliniind însemnătatea unei participări palestinene la negocierile de la Geneva, ziarul „Al Ahram” subliniază: „Recunoașterea dreptului lor de a lua parte la Conferința de la Geneva și de a vorbi în numele poporului palestinian ar fi un mare succes pentru revoluția palestiniană”, căci „aceasta ar însemna o recunoaștere oficială internațională”.

Comitetul Executiv al O.E.P., aprobat în ședința finală, este format din 14 membri (dintre care șase sînt nou aleși). În fruntea acestui organism a fost reales Yasser Arafat.

Cotidienele „Al Akhbar” și „Al Ahram” menționează că președinții Anwar Sadat și Hafez Al Assad se vor întîlni în a doua parte a lunii iunie pentru a pregăti Conferința de la Geneva. Cei doi șefi de stat se vor consulta asupra contactelor internaționale și asupra poziției de adoptat în vederea viitoarei etape a negocierilor de pace. Se reamintește, în acest context, declarația președintelui Sadat privind faptul că relansarea Conferinței va fi precedată de contacte între părțile arabe direct interesate (Egipt, Siria, Iordania, rezistența palestiniană). Pe de altă parte, „Al Ahram” arată că șeful statului va expune, în cele trei discursuri ce le va pronunța în timpul vizitei președintelui Nixon în Egipt, poziția egipteană față de etapa viitoare a reglementării conflictului.

În momentul transmiterii acestei corespondențe, la Cairo se fac ultimele pregătiri în vederea întîmpinării președintelui Richard Nixon. Într-un comunicat dat publicității de Comitetul Central al Uniunii Socialiste Arabe se subliniază că „poporul egiptean va primi cu respect și prietenie pe președintele Nixon”.

Obiectivele turneului șefului statului american (care va fi însoțit de secretarul de stat, Henry Kissinger), în cele cinci țări din Orientul Apropiat — Egipt (12—13 iunie), Arabia Saudită (14—15 iunie), Siria (15—16 iunie), Israel (16—17 iunie) și Iordania (17—18 iunie) — au fost precizate de președintele Nixon încă de săptămîna trecută: „Vizita mea în Orientul Apropiat va oferi o prilej de a căuta, împreună cu conducătorii națiunilor vizitate, modalități de a continua progresul pe calea instituirii unei păci per-

Moscova. Secretarul general al C.C. al P.C.U.S., Leonid Brejnev, l-a primit, săptămîna trecută, pe cunoscutul om politic american, Averell Harriman

Amman. Prințul Hassan (în centru), fratele regelui Hussein al Iordaniei, l-a primit pe șeful Khalifah Ben Zayed (dreapta) al Abu-Dhabi

manente în această regiune". Caracterizând situația actuală din zonă, el arăta: „Calea spre o pace justă și durabilă este încă lungă și dificilă, dar ceea ce părea să fie un obstacol de netrecut a fost înlăturat, iar noi sintem hotărâți să urmăm același curs, până când ne vom atinge țelul unei păci permanente”.

Presa egipteană oferă azi, 11 iunie, când transmite această corespondență, o serie de

detalii cu privire la programul vizitei. Sosirea la Cairo este prevăzută pentru după-amiaza zilei de miercuri 12 iunie, iar președintele Nixon își va avea reședința la palatul Koubbeh. Convorbirile dintre cei doi șefi de stat vor începe chiar din seara zilei de miercuri și vor continua joi, la Alexandria, și vineri, din nou la Cairo.

PARIS

Programul noului guvern

Correspondență de la Paul Diaconescu

Ultima săptămână s-a caracterizat în Franța printr-o activitate intensă, desfășurată de președintele Valéry Giscard d'Estaing și de noua echipă guvernamentală, condusă de Jacques Chirac, principalul obiectiv fiind atacarea pe un front larg a dificultăților economice și financiare. În acest context, cel mai important eveniment politic l-a constituit Declarația de politică generală a guvernului, prezentată în fața Adunării Naționale.

Miercuri 5 iunie. Timp de o oră și douăzeci de minute, primul ministru Jacques Chirac a expus programul cabinetului său, abordând, în primul capitol, politica externă a Franței. După cum relevau o serie de comentarii, intențiile noului guvern se înscriu pe linia principalelor opțiuni ale generalului de Gaulle și ale președintelui Pompidou. Astfel, primul ministru a insistat asupra independenței naționale ca „obiectiv intangibil” al politicii franceze. „Independența, a spus el, consistă în capacitatea de a lua noi înșine, în mod liber, deciziile de care depinde destinul nostru, în funcție de interesele noastre și de valorile pe care le recunoaștem. Dar acest drept nu este numai privilegiul nostru. Noi îl recunoaștem fiecărui popor și dorim ca fiecare popor să aibă posibilitatea de a-l exercita în mod real”. În acest sens, primul ministru a subliniat că Franța va continua cu perseverență să-și dea „contribuția la consolidarea păcii și la dezvoltarea solidarității între națiuni, bizuindu-se pe politica de destindere”. De asemenea, declarația guvernului confirmă dorința Franței de „a menține și dezvolta schimburile și relațiile cu toate țările lumii pe planul strictei egalități și al respectului reciproc”.

Primul ministru s-a referit, apoi, la relațiile cu S.U.A., arătând că Franța dorește „să continue și să dezvolte cu această țară o cooperare activă și prietenească, întemeiată pe stricta egalitate”. El a subliniat, în continuare, importanța cooperării cu țările socialiste din răsăritul Europei, spunând: „Vom continua această politică, conștienți că trebuie să intensificăm relațiile cu aceste țări în toate domeniile”. În sfârșit, referindu-se la relațiile cu R. P. Chineză, Jacques Chirac a afirmat: „Dorim ca, printr-o cooperare activă, să dăm concursul nostru unei experiențe profund originale a secolului acesta”.

Primul ministru a evocat apoi problemele și dificultățile de ordin monetar, financiar și comercial care stau în fața Pieței comune, confirmând hotărârea guvernului francez de a continua eforturile pentru consolidarea Comunității economice vest-europene.

În legătură cu situația economică și socială din Franța, noul guvern a prezentat o serie de propuneri și intenții. Amintind că, în ultimele 12 luni, prețurile au crescut cu 13 la sută, primul ministru a subliniat importanța unor măsuri eficiente împotriva procesului inflaționist. În acest spirit, el a anunțat că guvernul va adopta un program cuprinzând restabilirea echilibrului economic și financiar și va prezenta prima parte a unui proiect de reforme sociale.

Joi 6 iunie. Declarația de politică generală a fost supusă votului. Adunarea Națională și-a exprimat încrederea în noul guvern cu 297 voturi pentru, 181 împotriva și două abțineri. Dezbaterile care au precedat sufragiul au ilustrat tendințele și pozițiile diverselor grupări politice din parlament față de noul guvern. Deși grupul U.D.R. a aprobat programul guvernului, ziarul „La Nation” scria joi: „Formularile lui Jacques Chirac rămân vagi, prea vagi după părerea noastră” și încheia: „Trebuie să așteptăm încă noi precizări înainte de a judeca”. Pe aceeași linie, „Le Quotidien de Paris” considera că „majoritatea exprimată în Adunarea Națională nu reușește să ascundă reticențele și comportamentul pur tactic al unei părți din U.D.R.”.

Sâmbătă 8 iunie. În cursul serii, a fost cunoscută componența întregului guvern francez, prin anunțarea listei secretarilor de stat. Lista cuprinde 21 de personalități, dintre care 7 aparțin U.D.R., 4 republicanilor independenți, 3 C.D.P. (centriștii care au făcut parte și din cabinetele anterioare), 2 reformatorilor, iar 5 sint ne-parlamentari.

În aceeași zi, începea la Paris sesiunea Comitetului Central al U.D.R., care s-a caracterizat prin dorința de readaptare și reînnoire a mișcării. Robert Poujade, fost secretar general al U.D.R., fost ministru, afirma: „A sosit vremea acțiunii și nu a reacțiunii, a propunerilor și nu a opoziției. Și pentru noi începe o eră nouă. Este anul întii al libertății noastre”.

Cum poate fi înțeleasă această libertate? În concluziile sale, Alexandre Sanguinetti, secretarul general al U.D.R., sublinia: „Mișcarea noastră nu este creată pentru a asigura succesul puterii. Rațiunea noastră de a fi este aceea ca națiunea să adere la ideile gaullismului”.

Duminică 9 iunie. În cursul unei conferințe de presă, Jean-Jacques Servan-Schreiber, ministrul reformelor, se pronunță împotriva noilor experiențe nucleare franceze din Pacific, anunțate în ajun. Reacțiile nu întârzie. Un deputat U.D.R. cere primului ministru să-și precizeze atitudinea față de această „stîrbire a

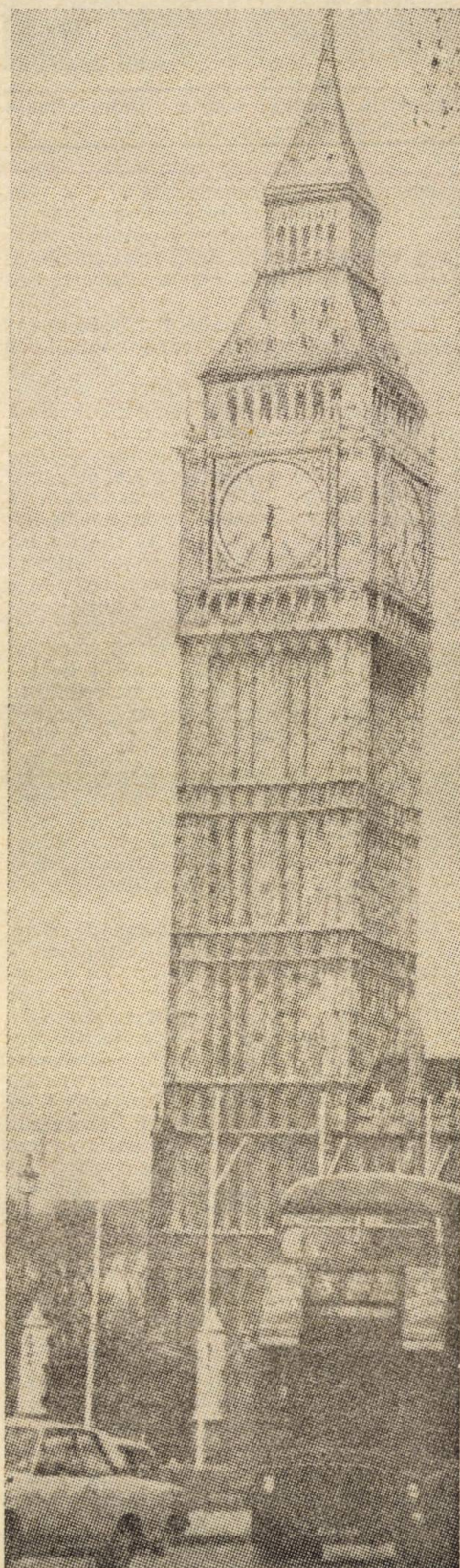

Premierul Jacques Chirac: independența națională — obiectiv intangibil

solidarității guvernamentale”. La ora 11,00 seara, după o întrevvedere de 90 de minute cu președintele republicii, Jacques Chirac anunță demiterea lui Jean-Jacques Servan-Schreiber din funcția de ministru al reformelor.

Luni 10 iunie. La Palatul Elysée se întrunește, pentru prima oară, totalitatea membrilor noului guvern — miniștri (cu excepția lui Servan-Schreiber) și nou numiții secretari de stat — într-o ședință extraordinară. În cursul reuniunii, ministrul justiției a prezentat un proiect de lege pentru amnistierea anumitor delicta, proiect care a fost aprobat. De asemenea, a fost aprobat un proiect de lege acordând dreptul de vot tinerilor la 18 ani (în loc de 21). Observatorii amintesc că intenția inițială a grupărilor din guvern era de a fixa majoratul electoral la 19 ani și consideră că reducerea cu încă un an a vârstei cerute reflectă aprobarea de care se bucură în opinia publică punctul de vedere al stîngii în această materie. În cursul ședinței Consiliului de miniștri, președintele Giscard d'Estaing a evocat „afacerea Servan-Schreiber”, subliniind că a luat hotărârea de a demite pe ministrul reformelor, datorită nu atât divergențelor de fond în privința experiențelor nucleare, cât forme pe care Servan-Schreiber a folosit-o spre a-și declara dezacordul (încălcînd principiul solidarității guvernamentale).

În ceea ce privește problema de fond, un comunicat al președinției Republicii a precizat, de altfel, că experiențele atmosferice în discuție vor fi, fără îndoială, ultimele de acest tip, deoarece, dat fiind „stadiul la care a ajuns executarea programului său de apărare în domeniul mijloacelor nucleare, Franța va fi în măsură să treacă la acela al experiențelor subterane, odată terminată campania prevăzută pentru vara aceasta”. Presa consemnează atât comunicatul președinției Republicii cât și atmosfera oarecum încordată creată în cercurile guvernamentale de declarațiile fostului ministru al reformelor, în contextul problemelor generale ale vieții politice. Astfel, ziarul „Combat” scrie: „Deschiderea spre centru-stînga a fost repusă sub semnul întrebării, iar acei radicali care au refuzat oferta guvernamentală triumfă”. Dar aspectele cele mai importante care rețin atenția comentatorilor, ca și a opiniei publice, rămîn cele de ordin economic și social. Miercuri seară, după ședința Consiliului de miniștri consacrată, în principal, adoptării mijloacelor și reformelor necesare pentru reechilibrarea situației economice și financiare, președintele Giscard d'Estaing se va adresa francezilor prin televiziune, prezentînd programul de luptă împotriva inflației.

Celebrul orologiu al Londrei, Big Ben

In Trafalgar Square

LONDRA

ziua și noaptea

Cristian Popișteanu

Un supliment semnificativ

Primele momente ale unei noi zile londonene de iarnă m-au surprins în tipografia ziarului „Times”. Era încă în toiul nopții, puțin după închiderea ultimei ediții, ceea ce, la orice cotidian, marchează sfârșitul zilei de lucru. Vizitarea ziarului, care, pentru „establishment”-ul britanic, înseamnă, de aproape două secole, o adevărată instituție, lua sfârșit în cadența acelor sunete atât de familiare și de dragi omului de presă. În fluxul lor neîntrerupt, rotativele ziarului „The Times” zvrleau spre expediție cele aproape 350 000 de exemplare destinate să exprime nu arareori un punct de vedere, dacă nu oficial, în orice caz oficios asupra modului în care sint privite de pe Tamisa treburile lumii și interesele britanice.

Las pentru altă dată incursiunile în pasionantă și instructivă istorie a celui mai bătrîn ziar al burgheziei din Anglia și relev aici cel mai semnificativ atribut al ediției din acea zi: opt pagini consacrate comerțului Est-Vest și, mai cu seamă, argumentării necesității dezvoltării legăturilor comerciale între statele capitaliste și țările socialiste. Editorialul suplimentului — scris de Richard Davy, care, peste câteva luni, avea să vină la București pentru a solicita, împreună cu colegii săi de la „Le Monde”, „La Stampa” și „Der Spiegel”, un interviu președintelui Nicolae Ceaușescu — insista asupra faptului că „Marea Britanie este pe punctul să descopere Europa de răsărit. E și timpul, e poate chiar cam târziu. O serie de alte state, cum sînt Germania occidentală, Franța, Italia, Japonia au acțio-

nat mai repede și mai eficient în ultimii ani”. Analistul englez releva rapida dezvoltare economică a țărilor socialiste, preocupările lor pentru ridicarea nivelului de trai al populației, conchizind că, în perspectiva unor termene lungi, Occidentul este și mai interesat decît Răsăritul în extinderea, diversificarea și amplificarea legăturilor comerciale, economice, tehnico-științifice.

Cu un exemplar mirosind a cerneală proaspătă sub braț, am părăsit vechea clădire, pornind într-un voiaj nocturn.

Rondul de noapte

Oricine vine de pe continent la Londra așteaptă cu stringere de inimă să fie înconjurat de faimosul nor de „smog” — ceață amestecată cu fum — adevărat personaj în numeroase scrieri clasice englezești. O ferită decepție: smogul trece, alături de atâtea și atâtea foste realități, în domeniul legendei. Capitala britanică este, în prezent, din acest punct de vedere, un oraș întinerit. Dacă vînturile și ceața nu o ocolesc, în schimb, zilele însorite și nopțile înstelate au devenit, în ultimii ani, tot mai frecvente, ceea ce, după o expresie uzuală, ridică moralul locuitorilor săi. Într-o asemenea noapte înstelată, am ascultat explicațiile dispariției smogului de pe cerul metropolei de pe Tamisa.

Cu toată densitatea zonelor industriale ce o înconjoară, modernizarea încălzitului locuințelor, pe baza introducerii sistemului electric și a gazelor naturale, precum și o foarte severă legislație anti-poluantă care însoțește în prezent orice licență acordată industriilor, de exigențe înalte de purificare a atmosferei, fac din Londra o metropolă cu mai mult oxigen. În acest domeniu, Anglia deține priorități remarcabile, iar cercetările de laborator și preocupările diferitelor organisme guvernamentale și ale industriilor de a îngădi cît mai mult orice posibilități de infestare atmosferică nu slăbesc. Curățirii aerului îi corespunde grija pentru aspectul străzilor orașului. Orice călător descins la Londra va fi imediat surprins de curățenia unui oraș cu un trafic de aproape 14 000 000 oameni pe zi. În drum spre redacția ziarului „The Times”, avusesem ocazia să mă conving de buna organizare a unei piețe din Soho, ai cărei vinzători ambulanți își strîngeau tarabele împrăștiate pe 6 străzi în mai puțin de 10 minute, îngrijindu-se ei înșiși de depozitarea ambalajelor și resturilor alimentare, în vederea colectării lor de către mașinile salubrității.

Autobuze cu program de noapte străbat orașul cu o viteză de trei ori mai mare decît

ziua, culegînd, pe un traseu al cărui program este respectat cu remarcabilă rigurozitate, nu puținii pasageri întîlniți, printre care m-am numărat. Am ajuns, astfel, în piața al cărei nume e deseori asociat artei — Covent Garden. Baletul și opera londoneză își au instalat sediul de mai bine de un secol în vecinătatea pieței de alimente, la ale cărei febrile pregătiri pentru a-și primi clienții am asistat la acea prea matinală oră. Mulți dintre noi ne amintim filmul „Privește înapoi cu minie”, în care Richard Burton întruhipa un personaj contestatar al societății britanice postbelice, al cărui loc de muncă era o tarabă în Covent Garden. La sute de asemenea tarabe, sute de „Richard Burton” descărcau și așezau, în acele zori geroase de decembrie, fructele și legumele care aveau să dea pieței Covent Garden, peste cîteva ore, înfățișarea unui multicolor tablou, demn de admirat.

Ne-am continuat drumul fără a mai coborî din noua cursă, care avea să ne ducă într-un amețitor circuit de mare viteză pe lîngă cîteva dintre comorile arhitectonice strînse de-a lungul veacurilor. Începem cu Cleopatra's Needle (Acul Cleopatrei), obeliscul egiptean de granit roz datînd de 3500 de ani și instalat, după multe peripeții, din 1878 pe malul Tamisei, la Victoria Embankment; traversăm fluviul pe Waterloo Bridge, ajungînd în estul Londrei, în cartierele muncitorești de pe malul stîng, dintre care cel mai celebru este Lambeth; zărim, apoi, de departe Tate Gallery și revenim pe Vauxhall Bridge, trecînd o clipă pe lîngă Albert Memorial, gigantă sculptură, dăltuită de Sir Gilbert Scott în amintirea prințului consort al reginei Victoria. Urmează Piccadilly Circus — ale cărui lumini, ca urmare a crizei energetice, s-au stins pentru prima dată de la război încoace în iarna trecută — de unde, coborînd strada ministerelor, Whitehall, ajungem în apropierea a patru monumente, dintre care fiecare poate fi o emblemă a Londrei: Big Ben, Westminster Abbey, Westminster Hall și The Cenotaph (monument ridicat în memoria marinarilor, soldaților și aviatorilor jertfiți în cele două războaie mondiale pentru patria lor — The Old England).

Rondul nostru de noapte se încheie revînd la Waterloo Railway Station — una dintre cele 12 gări ale Londrei — punct de maxim trafic feroviar din care, în fiecare dimineață, pornesc peste 150 de garnituri. Trenurile — de modă veche la prima vedere — se disting printr-un confort și o rapiditate ce răsplătesc, într-o oarecare măsură, miile și miile de oameni ale căror locuri de muncă se găsesc la o oră-două de capitală și care populau, într-o ordine desăvîrșită, Waterloo Station, călătorind în trenuri fără con-

trolori, absorbiți cu toții de lectura primelor ediții ale ziarului de dimineață.

Rodnice contacte culturale

Londra oficială își începe ziua la orele 9. Este ora magazinelor și băncilor, a ministerelor și cinematografele, a muzeelor și bibliotecilor, a școlilor și librăriilor. M-am încadrat în programul londonez și iată-mă pornit spre cel dintîi interlocutor.

Peste drum de Hyde Park Corner, lîngă una din întretăierile celebre ale atîtora dintre liniile roșii de transport auto și subteran, pe Knightsbridge, la numărul 31, o plăcuță de bronz îi indică numele instituției *The Great Britain East Europe Center*. Nu sînt nici două secole de cînd Knightsbridge era doar o etapă în călătoria peste Tyburn, între Londra și Kensington. Situat în afara Londrei, Knightsbridge era o haltă a diligențelor ce plecau la ore fixe, cu cîteva vestite pub-uri, unul dintre ele onorat chiar de prezența lui Samuel Pepys. În vremea noastră, însă, Knightsbridge este la doi pași de inima Londrei și se bucură de faima cartierelor vestite ale capitalei britanice.

Invitat al Centrului Marea Britanie — Europa de răsărit, vreme de cîteva zile, am reîntîlnit la Knightsbridge 31 aceleași gazde îndatoritoare, al căror oaspete mai fusesem în urmă cu cîteva ani, cu ocazia unui turneu de conferințe la universitățile engleze: Sir Gilbert Longden, președinte, Sir William Harpham, director general, doamna Doreen Berry, director adjunct, toți trei buni cunosători ai țării noastre, pe care au vizitat-o, păstrînd cele mai frumoase și cordiale amintiri.

Socot o plăcută îndatorire să redau cîteva din ideile schimbate cu interlocutorii de la Centrul Marea Britanie — Europa de răsărit. Am rugat, deci, pe Sir William Harpham să prezinte în cîteva cuvinte istoricul Centrului.

— Munca noastră a început la 16 noiembrie 1967, cînd, în prezența ambasadorilor Bulgariei, Cehoslovaciei, României și Ungariei (ambasadorul Vasile Pungan reprezenta pe atunci guvernul Republicii Socialiste România pe lîngă Maiestatea Sa Regina Elisabeta a II-a a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord) — ministrul de externe George Brown (din cabinetul laburist) inaugura activitatea noastră. Trebuie să precizez că Centrul s-a născut din necesitatea conștientă de a avea un organism independent neguvernamental, care să se preocupe de dezvoltarea contactelor și legăturilor neoficiale cu aceste patru țări din Europa răsăriteană. Noi am pornit la drum cu dorința de a contribui la o mai bună înțelegere între poporul Marii Britanii și popoarele din cele patru țări socialiste menționate.

L-am întrebat pe Sir William Harpham care sînt concluziile sale după experiența primilor șase ani.

— Sincer să vă răspund, în primele luni nu știam cu ce să începem. Am înțeles repede că rolul nostru este, în special, de a favoriza unele contacte între instituții specializate. Era necesar să ajutăm asemenea instituții din Marea Britanie să cunoască țările socialiste. Era necesar să trecem la organizarea unor contacte directe, a unor schimburi de păreri și de experiențe. Aș spune că, deși nu avem rezultate spectaculoase, ele sînt substanțiale.

L-am rugat pe directorul general să-mi împărtășească opiniile despre cooperarea româno-britanică.

— Eu nu pot să emit judecăți pe planul general al relațiilor dintre cele două țări, dar este evident că asistăm la o dezvoltare reală și cuprinzătoare a schimburilor dintre România și Anglia. Se poate vorbi chiar, în acești șase ani, de o serioasă îmbunătățire a acestor raporturi. În privința aportului Centrului la această operă, îmi place să fiu cît se poate de concret. Am avut trei colocvii româno-britanice, pe care le pot califica excelente. Consider că am reușit să stabilim contacte valoroase, interesante, cu Academia de științe social-politice, I.R.R.C.S., A.D.I.R.I., cu alte instituții și specialiști din România.

— Ce proiecte de viitor aveți în ce privește cooperarea cu țara noastră?

— M-am înapoiat, de curînd, din România nu numai cu bunele impresii ale unei vizite excelent organizate, ci și cu multe idei noi pentru cooperarea noastră. Sper să le putem finaliza în noi acțiuni, fie sub formă de simpozioane, fie prin noi contacte profesionale între specialiști. Fără falsă modestie, se poate afirma că ne aducem contribuția la cunoașterea fără prejudecăți, ca și la o mai bună înțelegere a realităților din cele patru state din Europa de răsărit și, în mod reciproc, despre viața din Marea Britanie.

La „Clubul călătorilor”

Orele 13, ca și orele 19, sînt orele sacrosancte ale cluburilor engleze. În tradiția începută pe la mijlocul secolului XVII și în realitatea contemporană londoneză, cluburile sînt un adevărat centru de gravitație al lumii lui Galsworthy și, nu mai puțin, al urmașilor săi de azi. Cu ritualul lor imposibil de încălcat, cu regulile lor transmise cu strășnicie din generație în generație, dar și cu eficiența lor incontestabilă în ceea ce privește economisirea timpului unui prînz sau unei cine spre a-l împleti cu o conversație de lucru, cluburile — al căror număr depășește 300 — înseamnă, de fapt, citadele de liniște păstrate cu grijă de „High Society” în mijlocul unei vieți excesiv de trepidante.

Conversația cu Sir Bernard Burrows și cu dr. Christopher Irwin, al căror oaspete fusesem cu cîteva zile mai înainte, s-a desfășurat în salonul mare de la The Travellers' Club (Clubul călătorilor, fondat în 1819), pe aristocratica stradă a cluburilor, Pall Mall — aflat actualmente sub patronajul ducelui de Edinburgh, prințul Philip, soțul reginei Elisabeta II.

Sir Bernard Burrows, directorul general, și dr. Christopher Irwin, directorul științific, mi-au furnizat cu deosebită amabilitate cîteva puncte de reper ale activității de la The Federal Trust for Education and Research. Creată imediat după cel de-al doilea război mondial, în anul 1945, instituția Trustul Federal pentru educație și cercetare urmărește promovarea studiilor politice, economice, strategice și implicațiile lor în sfera relațiilor internaționale. Organism științific neguvernamental, Federal Trust s-a consacrat, mulți ani, cercetărilor privind interferențele politicii britanice cu dezvoltarea politicii mondiale, acordînd prioritate proble-

maticii integrării vest-europene. În ultimii ani, Federal Trust și-a lărgit cimpul aplicațiilor sale științifice, ocupându-se atât de aspecte ale problematicii Pieței comune în raport cu participarea Marii Britanii la C.E.E., cât și de procesele destinderii și cooperării la scara întregului continent, precum și de corelațiile între securitatea națiunilor europene și cea internațională. Pe lângă încurajarea de cercetări în aceste domenii și publicarea unor volume, *Federal Trust* a organizat o serie de reuniuni cu participare internațională, punând în dezbaterea oamenilor de știință diferite probleme din rindul celor menționate.

Discuțiile cu Sir Bernard (fost ambasador al Marii Britanii în Turcia), ca și cele cu dr. Christopher Irwin, ale căror puncte de vedere asupra unora dintre liniile de desfășurare a situației internaționale difereau în mod substanțial de ale semnatarului acestor rânduri, au relevat, însă, puternicul curent de opinie din lumea științifică britanică în favoarea intensificării cooperării bilaterale și multilaterale între europene, a diversificării legăturilor și contactelor dintre toate statele continentului, a stimulării tuturor factorilor și proceselor apte să ducă la o Europă a încrederii reciproce, a păcii și securității trainice.

Următoarea mea gazdă în acea după-amiază a fost J.D.B. Fowells, director general adjunct la *British Council*, principalul organism oficial pentru dezvoltarea relațiilor culturale cu străinătatea. Înființat în 1934, *British Council* (titlatura și-a luat-o un an mai târziu) promovează schimburile de valori spirituale între Marea Britanie și celelalte țări ale lumii, concentrându-și preocupările asupra răspîndirii limbii și culturii engleze. J.D.B. Fowells mi-a descris istoria instituției și prezentul ei; instituția sa are legături cu peste 140 de țări.

British Council numără între partenerii săi numeroase instituții din Republica Socialistă România, iar dezvoltarea schimburilor culturale pe multiple planuri între cele două țări înregistrează un curs ascendent. Aniversarea a patru decenii de la crearea instituției se anunță ca un eveniment ce coincide cu intenția conducătorilor săi de a impulsiona contactele și schimburile de sub egida lui *British Council* în scopul pașnic al sporirii încrederii, cunoașterii și înțelegerii reciproce.

În aceeași zi, drumurile m-au purtat spre impunătoarea statuie care domină Parlament Square. Acela care a fost prezent în Camera Comunelor vreme de 64 de ani, fiind recunoscut drept liderul conservator cel mai reputat al ultimului secol, ne apare înfățișat de sculptorul Ivor Roberts Jones într-o tunică de bronz, cu o atitudine de om gata de luptă, atitudine atât de caracteristică șefului conservator în anii războiului cînd era la cîrma Angliei. Cu cultul lor nemărginit pentru propria istorie, era imposibil ca britanicii să nu-l alăture pe Churchill celuilalt om de stat care străjuiește Parlament Square, Disraeli, atotputernicul prim-ministru al epocii victoriene.

Privind de pe una din terasele acoperite ale atât de funcționalului complex de clădiri destinate artelor — Royal Festival Hall — ploaia torențială care involbură Tamisa, străbătută și la acele ore tirzii din noapte de numeroase remorchere, mi-am amintit de una din miile de definiții date Londrei de-a lungul secolelor. „Cînd un om s-a săturat de Londra înseamnă că e sătul de viață” — spunea criticul, ziaristul și scriitorul Samuel Johnson, acum exact două sute de ani. Dacă, în pofida tuturor durităților și greutăților existenței, oricare dintre londonezi este gata să se oprească imediat văzînd un străin în încurcătură și să i se adreseze cu discreta întrebare: „Can I help you?” („pot să vă fiu de ajutor?”) acesta este un semn foarte elocvent al dragostei și mindriei pentru orașul lor. Ceea ce, în termenii lui Samuel Johnson, poate însemna că nimeni nu e sătul de Londra.

LISABONA

Contururile viitorului

După 50 de ani, în care timpul părea să stea în loc pentru Portugalia, ceasornicele istoriei, întoarse la 25 aprilie, n-au mai putut fi oprite: o oră după alta, o zi după alta, o săptămînă după alta deschid vieții portughezilor noi perspective, greu de conceput în urmă cu numai două luni.

Înțitului de Mai invadat de garoafe roșii i-a urmat, la 10 iunie, o nouă sărbătoare în libertate: aniversarea independenței cucerite în 1139. Ieșită de sub tutela regatului Castilliei și Leonului, Portugalia s-a constituit, la această dată, în stat independent, Alfonso I Henriques luînd titlul de rege al portughezilor.

De la Alfonso I încoace, istoria acestei țări de la margine de Europă n-a fost decît un lung șir de fluxuri și refluxuri, ultimul mare reflux durînd aproape 50 de ani: 50 de ani de represiune și teroare, de îngrădire a celor mai elementare libertăți, 50 de ani de absurdă și anacronică sfidare a timpului și istoriei. O jumătate de secol care avea să fie răsturnată de mișcarea insurecțională de la 25 aprilie în numai cîteva ceasuri.

Speranțele portughezilor în înlăturarea definitivă a practicilor odioasei dictaturi fasciste și în înscrierea fermă a țării pe drumul nou, al perspectivelor democratice, au fost confirmate la Lisabona în aceste șapte săptămîni ale „evenimentelor vertiginose”. Contururile viitorului se desenează astăzi din ce în ce mai precis, masele muncitoare și democratice fiind stăpîne pe evoluția unei situații esențialmente nouă. Prima cucerire — instaurarea libertăților fundamentale — a fost capitală, de consolidarea și lărgirea acestor libertăți depinzînd viitorul țării.

Calendarul evenimentelor, pînă acum respectat cu strictețe, urmează să permită, peste un an, dotarea Portugaliei cu instituții politice democratice statale. Alegerea unei Adunări Naționale Constituante, de fapt unul din principalele obiective ale guvernului provizoriu, va trebui să dea poporului portughez posibilitatea de a-și alege singur sistemul politic care-i convine.

Un nou impuls a fost dat evenimentelor de restructurarea sindicatelor pe baze democratice. De asemenea, la diverse niveluri, guvernul provizoriu a procedat la modelarea structurilor. Astfel, toți administratorii delegați ai statului fascist în întreprinderile publice și private au fost destituiți. Interogatoriile foștilor membri ai poliției politice — P.I.D.E.—D.G.S. — continuă. Consiliul de Stat — 16 militari și 5 civili — a fost numit. El urmează să garanteze aplicarea de către guvernul provizoriu a programului mișcării forțelor armate. Totodată, se înregistrează, zilnic, mii de cereri de adeziune la formațiile politice de stînga, în special la Partidul Comunist Portughez, principala forță politică a țării.

Au fost inițiate, prin urmare, o serie de măsuri menite să urgenteze înlăturarea vechilor structuri, să consolideze cuceririle obținute și să creeze condiții adecvate pentru trecerea la o dezvoltare liberă, independentă și democratică a țării, în conformitate cu interesele poporului portughez.

În acest context se înscriu și eforturile din planul politicii externe a țării, în ca-

1 Mai 1974 la Lisabona: o imagine-simbol

drul căreia prioritară este problema înecării războiului colonial. Decolonizarea este, neîndoiios, o problemă complexă și dificilă, tocmai pentru că problemele moștenite de la vechiul regim fascist sînt deosebit de complexe și dificile. Important este, însă, că primii pași spre pace au fost făcuți. Convorbirile de pînă acum ale șefului diplomației portugheze, Mario Soares, cu conducătorii mișcărilor de eliberare din Guineea-Bissau și Mozambic (respectiv P.A.I.G.C. și F.R.E.L.I.M.O.), la Londra și Lusaka, reprezintă un început promițător, privit cu optimism de ambele părți. Soluția tratatelor, la care s-a recurs noul regim portughez, reprezintă o dovadă a realismului politic, a hotărîrii de a urma calea democratică a țării, a înțelegerii proceselor și tendințelor noi din lumea de azi.

După autarhia celor 50 de ani de dictatură fascistă, Portugalia, această „țară nouă pentru că s-au creat instituții democratice care trebuie consolidate, nouă pentru că s-a angajat într-un proces ireversibil de decolonizare” (Mario Soares), începe să-și deschidă larg ferestrele spre lume, „spre țările africane, țările arabe și țările socialiste”.

Primii pași au fost făcuți și aici. Reluarea relațiilor diplomatice dintre România și Portugalia și numirea de reprezentanți diplomați la rangul de ambasadori extraordinari și plenipotențieri corespund intereselor și aspirațiilor celor două popoare, slujesc cauza păcii, colaborării și securității în Europa și în lume.

După restabilirea relațiilor diplomatice cu țara noastră, care — așa cum declara Mario Soares — „constituie primul pas spre normalizarea relațiilor cu toate țările socialiste” s-au anunțat, la 9 iunie, stabilirea relațiilor diplomatice cu Uniunea Sovietică și restabilirea relațiilor diplomatice cu Iugoslavia, ambele la nivel de ambasadă.

Victoria mișcării insurecționale de la 25 aprilie a deschis Portugaliei un drum nou, o perspectivă nouă forțelor populare și democratice din țară, corespunzător intereselor vitale de bunăstare și independență ale poporului portughez. Ea a deschis, în același timp, largi posibilități de participare a națiunii portugheze la eforturile generale manifestate pe continentul nostru pentru statornicirea unor relații de pace, securitate și cooperare între state și a demonstrat, totodată, întregii lumi, că ceasornicele istoriei nu pot fi oprite.

Rodica Dumitrescu

GENEVA

Conferința general-europeană elaborează documentele finale

Correspondență de la Corneliu Vlad

În fiecare nouă zi de activitate, în fiecare nouă ședință de lucru, cea de-a doua fază a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa oferă o imagine mai precisă și mai cuprinzătoare a operei pe care este chemată să o îplinească, și anume — consacrarea în documente cu caracter angajant a căilor de promovare a unor relații noi între statele participante, de asigurare a condițiilor în care popoarele europene să poată trăi în pace și deplină securitate, de ridicare a cooperării la nivelul cerințelor actuale pe care le impun interesele popoarelor continentului.

Progresul realizat de participanți în această direcție este exemplificat de rezultatele obținute încă de pe acum în fiecare din organele de lucru ale conferinței. Un exemplu de marcă în acest sens îl oferă activitățile consacrate definirii principiilor menite să călăuzească relațiile dintre state. Pornind de la premisa că sistemul de securitate europeană trebuie să aibă la bază reguli și norme clare, concrete și precise, participanții la lucrările subcomisiei întâia — subcomisia pentru principii — se află în plin proces de înfăptuire a misiunii încredințate în recomandările de la Helsinki — de a „examina și formula, conform scopurilor și principiilor Cartei Națiunilor Unite, acele principii fundamentale pe care fiecare stat participant trebuie să le respecte și să le aplice în relațiile sale cu toate celelalte state participante, indiferent de sistemele lor politice, economice sau sociale, pentru a asigura pacea și securitatea tuturor statelor participante“.

În îndeplinirea acestui obiectiv, conferința s-a concentrat pînă acum asupra muncii de redactare a conținutului primelor cinci din cele zece principii care vor trebui să stea la baza relațiilor dintre statele participante: egalitatea suverană, respectarea drepturilor inerente suveranității; nerecurgerea la forță sau la amenințarea cu forță; inviolabilitatea frontierelor; integritatea teritorială a statelor; reglementarea pașnică a diferendelor. În prezent, activitatea delegațiilor este consacrată definirii celui de-al 6-lea principiu — neamestecul în afacerile interne ale statelor.

În elaborarea principiului egalității suverane, s-a convenit să se formuleze — în termeni lipsiți de echivoc, pentru a se elimina orice posibilitate de interpretare diferită — idei de cea mai mare importanță, pentru statornicirea unor relații noi în Europa, cum sînt: respectarea reciprocă a egalității suverane, a tuturor drepturilor inerente suveranității, integrității teritoriale și individualității fiecărui stat, afirmarea dreptului fiecărui stat participant de a determina și dezvolta liber sistemul său politic, social, economic și cultural; afirmarea egalității în drepturi și obligații a statelor participante.

Este de subliniat faptul că, pentru prima oară, își găsește expresie într-un ase-

menea text ideea — cuprinsă în documentele bilaterale semnate, în acești ani, în numele României de președintele Nicolae Ceaușescu — privind dreptul statelor de a determina și dezvolta liber sistemul lor politic, social, economic și cultural. Este, totodată, pentru prima oară cînd un asemenea document afirmă dreptul fiecărui stat de a defini și conduce în mod liber raporturile sale cu alte state.

Între formulările asupra cărora s-a convenit în vederea definirii cit mai cuprinzătoare a principiului nerecurgerii la forță, se numără abținerea de la folosirea forței sau a amenințării cu forță, de la orice manifestare de forță îndreptată împotriva exercitării depline a drepturilor suverane ale altui stat participant, abținerea de la orice acte care implică recurgerea indirectă la forță împotriva altui stat participant, ca și la orice acte de represalii cu forță; nerecurgerea la forță pentru reglementarea problemelor și diferendelor dintre ele.

Definind conținutul principiilor inviolabilității frontierelor și a integrității teritoriale a statelor, participanții au subliniat importanța deosebită pe care o au pentru dezvoltarea relațiilor interstatuale abținerea de la orice atentat împotriva frontierelor, de la orice cerere sau act de acaparare a întregului sau a unei părți a teritoriului altui stat; abținerea de la orice acțiuni incompatibile cu principiile și scopurile Cartei Națiunilor Unite — și, în special, de la folosirea forței și a amenințării cu forță — împotriva integrității teritoriale, independenței politice sau unității unui stat participant. Toate aceste idei sînt considerate ca o contribuție importantă a acestei conferințe la dezvoltarea pe mai departe a spiritului novator, democratic, în relațiile dintre state.

Se poate afirma că dominantă preocupărilor subcomisiei întâia o constituie definirea cit mai completă a principiilor, astfel încît aspectele multiple ce interesează promovarea unor relații prietenești între state, întărirea securității și dezvoltarea cooperării în Europa să-și găsească expresia în cuprinsul celor zece puncte ce urmează a fi consacrate, într-un cadru solemn, de către faza a treia a conferinței.

Activitatea desfășurată de conferință în vederea examinării enunțării precise și reafirmării, cu clarificările și completările necesare, a principiilor relațiilor dintre state nu înseamnă elaborarea unui cod nou, distinct de dreptul internațional contemporan, ci aplicarea normelor generale la situația concretă din Europa zilelor noastre, în așa fel încît toate aceste principii să reprezinte și în realitate — nu numai pe plan teoretic — axul central al securității și cooperării între state, chează sigură a dezvoltării libere și independente a fiecărei țări, în condițiile unei largi cooperări în toate domeniile.

Militînd în mod constant pentru întărirea principiilor dreptului internațional

în relațiile dintre state și aplicînd cu consecvență în practica raporturilor sale cu alte țări aceste principii, România socialistă s-a distins încă de la începutul lucrărilor conferinței europene printr-o suită de inițiative și propuneri concrete — izvorite din viziunea largă și de perspectivă a țării noastre asupra securității europene — în cîmpul enunțării, formulării și clarificării conținutului celor zece principii înscrise în recomandările reuniunii de la Helsinki. În subcomisia de resort a fazei de la Geneva, delegația țării noastre desfășoară o activitate susținută pentru elaborarea corespunzătoare a principiilor de bază ale relațiilor dintre state pe continent. Se poate spune că în conținutul fiecăruia din principiile elaborate pînă acum sînt încorporează ideii susținute consecvent de România pe planul relațiilor internaționale, idei care au beneficiat de un ecou favorabil în rîndurile celorlalți participanți, fiind, în consecință, incluse în formulările de text final.

Ca o dovadă în plus a contribuției României la afirmarea principiilor și normelor care trebuie să guverneze relațiile dintre state, a fost evocată — în cadrul lucrărilor subcomisiei — semnarea de către președintele României, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu șefii altor state, a noului tip de document internațional pe care îl reprezintă Declarația solemnă comună, ce consacră în mod solemn principiile dreptului și eticii internaționale.

Numeroși participanți au ținut să releve ideea — subliniată și de România — că, dat fiind caracterul unitar, indisociabil al tuturor acestor principii, nici unul din ele nu poate fi eludat sau nesocotit. S-a accentuat, în diferite intervenții, că nu se poate accepta încălcarea unuia din aceste principii prin invocarea altuia.

Privitor la ritmul de lucru al subcomisiei, opinia prevalentă împărtășită aici este că încununarea cu succes a activităților conferinței în această sferă de preocupări impune asigurarea unei activități de redactare mai susținută, fără ca, prin aceasta, să se aducă prejudicii calității textelor ce urmează a fi elaborate. În redactarea principiilor este, totodată, necesar să se aibă mereu în vedere necesitatea includerii, în formulările asupra cărora se va conveni, a angajamentului ferm al statelor de a respecta și aplica principiile în mod egal și fără rezerve, în toate aspectele relațiilor lor, în așa fel încît toate statele participante să poată beneficia de avantajele ce decurg din transpunerea în practică a acestor principii. În aceste condiții, apare de neînțeles tendința unor participanți de a diminua importanța rezultatelor obținute sau de propagare a unui spirit de scepticism, elemente de natură să aducă prejudicii finalizării fără întîrziere a lucrărilor conferinței. În această perioadă, hotărîtoare pentru redactarea documentelor conferinței, sînt necesare, mai mult ca oricînd, intensificarea eforturilor, adîncirea spiritului de conlucrare ce a caracterizat dezbaterile de pînă acum, astfel ca, prin luarea în considerare a pozițiilor tuturor statelor, să se găsească formulări general acceptabile pentru problemele care mai stau în fața participanților.

Delegația română, ca și multe alte delegații participante, a accentuat și accentuează, atît în organele de lucru subsidiare cit și în Comitetul de Coordonare — forul director în această fază — asupra necesității de a se pune în aplicare voința politică exprimată de toți participanții ca negocierile să continue în ritm mai susținut, în așa fel încît cea de a doua fază să ia sfîrșit în timpul preconizat, pentru ca a treia fază, întîlnirea la nivel înalt, să poată avea loc la Helsinki fără întîrziere.

U. R. S. S.

Se extind suprafețele agricole din R. S. F. S. R.

Într-un interviu acordat agenției TASS, Nikolai Vasilev, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R.S.F.S.R., a declarat că recenta hotărâre a C.C. al P.C.U.S. și guvernului U.R.S.S. privind măsurile pentru dezvoltarea continuă a regiunilor necernoziomice are un caracter complex. Hotărârea prevede un vast program social-economic de transformare a satelor și comunelor de pe un teritoriu uriaș, pe care locuiesc 58 milioane de oameni, aproape jumătate din populația Federației Ruse. Acolo sînt amplasate cele mai mari centre industriale ale Uniunii Sovietice. Colhozurile și sovhozurile dispun de o suprafață agricolă de 52 milioane hectare.

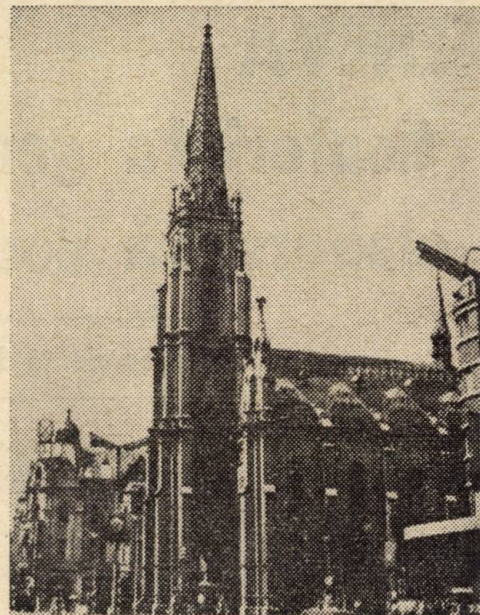
În regiunile respective aproape nu există secetă. Precipitațiile sînt repartizate, pe luni, într-un mod favorabil recoltei. Acolo există multe suprafețe cu umiditate excesivă, a căror fertilitate poate fi mărită considerabil cu ajutorul unor lucrări de ameliorare. Investițiile în terenurile date, a subliniat Vasilev, sînt justificate, deoarece există toate posibilitățile pentru dezvoltarea intensivă a agriculturii. Unele colhozuri și sovhozuri din această zonă obțin deja cîte 30-40 chintale de grîu la hectar sau 250-300 chintale de cartofi.

În anul 1990, se prevede sporirea producției principalelor culturi agricole de 2,5 ori. Principala verigă a programului respectiv o constituie lucrările de ameliorare. În perioada 1975-1990, vor fi desecate 9-10 milioane hectare de suprafețe cu umiditate excesivă. De asemenea, sînt

prevăzute irigarea unor suprafețe de 2-2,5 milioane hectare și efectuarea unor îmbunătățiri funciare pe 8-10 milioane hectare.

Colhozurile și sovhozurile din zona respectivă urmează să primească, în perioada 1976-1980, circa 120 milioane tone de îngrășăminte minerale. În prezent, se pune problema creării unor centre agrochimice care vor efectua, în colaborare cu gospodăriile agricole în cauză, un mare volum de lucrări privind chimizarea solului și protecția plantelor.

Se va acorda o atenție deosebită creării unor complexe zootehnice. Cheltuielile de muncă pentru producția de lapte și carne la aceste întreprinderi sînt mai mici, ceea ce reduce prețul de cost al producției. Crearea unor întreprinderi cu un înalt grad de mecanizare va permite îmbunătățirea radicală a proceselor tehnologice și sporirea considerabilă a productivității muncii. De asemenea, se prevăd măsuri pentru ridicarea standardului de viață al oamenilor muncii din agricultură sub toate aspectele. Se proiectează vaste construcții de locuințe și obiective social-culturale. Toate raioanele, inclusiv cele îndepărtate, precum și majoritatea colhozurilor și sovhozurilor vor dispune de mijloace de transport sigure. Rețeaua de șosele va spori, în viitorul cincinal, cu 25 000 kilometri.

Imagine din Novi Sad, capitala provinciei autonome Voivodina, — vechi lăcaș de cultură și puternic centru industrial al Iugoslaviei

R. S. F. IUGOSLAVIA

Novi Sad — centru de cultură

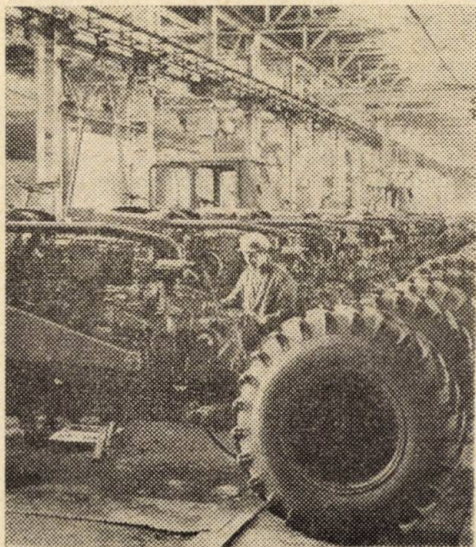
Așezat pe malul stîng al Dunării, acolo unde bătrînul fluviu ocolește lanțul muntos Fruška Gora, Novi Sad, ca, de altfel, majoritatea așezărilor urbane iugoslave, este o reușită simbioză între vechi și nou, ducînd mai departe tradiția de centru cultural dar căpătînd, totodată, atributele de centru economic, industria ocupînd, în anii construcției socialiste, locul prioritar.

Încă de pe la mijlocul secolului trecut, orașul Novi Sad (în traducere Noua grădină) s-a afirmat ca centrul unei intense activități culturale, fapt pentru care a fost denumit „Atena Serbiei”. Aici a luat ființă, în secolul trecut, unul dintre cele mai vechi licee și a început să-și desfășoare activitatea Asociația Matija Srpska, instituție care a grupat în jurul ei eminențe personalități ale culturii sîrbe și iugoslave. Tot la Novi Sad își începe, în 1861, activitatea Teatrului popular sîrb, cea mai veche scenă de dramă din Iugoslavia. Bogatele tradiții culturale continuă să fie duse mai departe și în anii de după eliberare, cînd patrimoniul orașului se îmbogățește cu numeroase alte instituții științifice și educative, Novi Sad devine centru universitar și găzduiește o seamă de manifestări culturale de prestigiu.

Pe bună dreptate, Novi Sad este numit orașul studenților. Aici, o treime din locuitorii studiază. Școlile elementare sînt frecventate de 23 500 elevi, cele secundare de 14 000, școlile superioare de 6 200 studenți, iar cele șapte facultăți ale Universității cuprind 12 000 studenți. Orașul posedă o colecție de picturi de o valoare

înestimabilă. Colecție ce poartă numele marelui colecționar de opere de artă „Pavle Belianski”. Biblioteca, înființată cu 125 de ani în urmă, dispune de un fond de cărți de peste 300 000 de volume, printre care exemplare unice, de o mare valoare. Imaginea Novi Sadului de centru cultural este completată de editurile, revistele și cotidienele ce apar aici, de Centrul de radio-difuziune și televiziune care emite programe în cele cinci limbi ale minorităților ce trăiesc în această provincie.

În perioada de după eliberare, orașul s-a transformat într-o așezare modernă, pe care și-au pus amprenta arhitectura și soluțiile urbanistice contemporane. Vechea arhitectură a cedat locul cuburilor de beton, oțel și sticlă din noile cartiere de locuințe. În orașul de pustă de odinioară se croiesc bulevarde largi, parcuri și grădini, piețe și cheiuri ce reprezintă materializarea unor proiecte îndrăznețe. Aproape toate întreprinderile industriale, al căror număr se ridică la 20, au fost durate departe de centrul orașului, creîndu-se o nouă zonă industrială. Viața economică a Novi Sadului se întemeiază pe trei mari potențiale naturale — pămîntul, apa și petrolul. Acest lucru este lesne de înțeles, dacă ținem seama de faptul că Novi Sad se află în cîmpia Voivodinei, „grînarul Iugoslaviei”, care, de cîteva ani, este presărată de turlele zvelte de oțel ale sondelor de petrol. Dezvoltarea industriei este axată pe electrotehnică, prelucrarea metalelor, chimie, arte grafice, industrie alimentară etc. Novi Sad a crescut și s-a dezvoltat odată cu întreaga țară și, în prezent, i se poate conferi atributul de centru industrial. Cu toate acestea, în fiecare an, Novi Sadul devine, prin Tîrgul internațional agricol, locul de întîlnire a numeroase țări, care prezintă aici tot ce au realizat mai semnificativ în domeniul agriculturii și al industriei producătoare de mașini agricole, precum și în industria alimentară. Tîrgul agricol de la Novi Sad a devenit sinonim cu cele mai mari manifestări economice de acest gen din lumea întreagă. Toate cele 34 de pavilioane, precum și suprafața de expunere de 100 000 metri pătrați, devin neîncăpătoare pentru produsele ce sînt prezentate de țările participante.

Hală de montaj la uzina de combine din Taganrog

R. P. CHINEZĂ

Comerțul exterior în continuă creștere

În ultimii ani, comerțul exterior al R. P. Chineze a cunoscut o dezvoltare rapidă. În 1972, volumul total al comerțului exterior a fost cu 48,4 la sută mai mare decât cel din 1965. Balanța importurilor și exporturilor țării a fost echilibrată. De la începutul anului 1973, China a cunoscut o creștere simțitoare a importurilor și exporturilor sale. În ultimii ani, China a stabilit relații comerciale cu peste 140 de țări și a semnat convenții și înțelegeri cu peste 50 dintre ele.

Odată cu dezvoltarea construcției economiei socialiste a Chinei, conținutul mărfurilor de import și export s-a schimbat în mod radical.

Înainte de eliberare, China exporta, în principal, produse agricole și derivatele lor, precum și textile și alte mărfuri de industrie ușoară pe bază de textile. Astăzi, R. P. Chineză oferă la export o gamă largă de produse, ca mașini-unelte, piese industriale, aparate și instrumente de măsură și control, medicamente, coloranți, aparatură medicală, produse care înainte nu puteau fi fabricate în țară sau trebuiau să fie importate în cea mai mare parte. Gama produselor exportate s-a lărgit tot mai mult, odată cu îmbunătățirea continuă a indicilor calitativi ai mărfurilor. Printre produsele noi înscrise pe lista de export a țării figurează țifeiul, extras din bazinul petrolifer Dacin.

Importurile țării constau, în principal, din produse de bază. China cumpără, în anumite cantități, metale feroase și neferoase, mijloace de transport, cauciuc, în-

grășăminte chimice, insecticide, pastă de hirtie, mașini-unelte și instrumente de înaltă precizie și seturi complete de anumite tipuri de echipament modern. Înainte de eliberare, în Șanghai, cel mai mare port al țării, 90 la sută din importuri constau în produse de lux și bunuri de consum. Astăzi, produsele de bază constituie mai mult de 90 la sută din importurile realizate prin Șanghai.

În 1972, China a trimis delegații sau reprezentanți în 28 de țări, a primit delegații economice sau de comerț și a fost vizitată de oameni de afaceri din 43 de țări. De asemenea, a organizat expoziții economice sau comerciale și a luat parte la târguri internaționale din 16 țări din Asia, Africa, America Latină, Europa și America de Nord. În 1973, un număr de țări au organizat expoziții economice sau de comerț în Pekin, Șanghai și Tientin. Începând din 1957, în fiecare an, primăvara și toamna, diferite întreprinderi de comerț exterior chineze au organizat în comun, în orașul Guancijou, târguri de prezentare a mărfurilor de export. În cadrul târgului, au avut loc tranzații comerciale și au fost expuse sute de mostre, reprezentând mărfuri de export și alte produse, probe grătore ale succeselor realizate în diferite domenii. În ultimii ani, zeci de mii de vizitatori din peste 100 de țări și regiuni din toată lumea au vizitat anual aceste expoziții.

R. P. POLONĂ

Reforma învățământului

Reforma sistemului de învățământ — proces amplu, de durată — ale cărui jaloane au fost definite la Congresul al VI-lea al P.M.U.P., continuă să se afle în sfera preocupărilor conducerii de partid și de stat a Poloniei.

Perfecționarea sistemului de învățământ polonez a fost concepută ca o acțiune care va cuprinde trei etape distincte. Prima dintre ele, încheiată la sfârșitul anului de învățământ 1971—1972, a constat în pregătirea unor programe de trei ani pentru dezvoltarea fiecărei școli și institut de învățământ superior (începând cu anul de învățământ 1972—1973, aceste programe au intrat în vigoare). Cea de-a doua etapă, care va dura până în septembrie 1975, constă în înfăptuirea în practică a acestor programe, în perfecționarea activității școlilor și a cadrelor didactice, în îmbunătățirea sarcinilor adoptate anterior. Cea de-a treia etapă va cuprinde, probabil, o perioadă mai îndelungată respectiv planul cincinal 1975—1980, faza de elaborare și apoi cea de aplicare a noului model de învățământ. Activitatea de pregătire a acestei concepții s-a încheiat prin adoptarea, la 13 octombrie 1973, de către Seim a hotărârii cu privire la sistemul educației naționale. Spre sfârșitul anilor '70, se prevede, potrivit hotărârii Seimului, aplicarea noului program de generalizare a învățământului mediu.

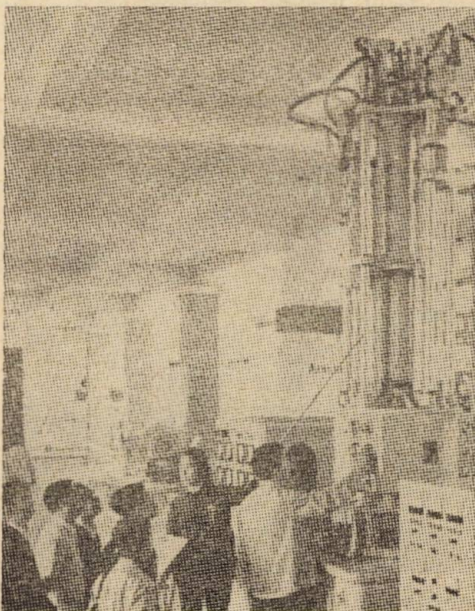
Se precizează că reforma va trebui să cuprindă mai multe domenii dependente unele de celelalte, printre care se pot enumera: programatic — definind conținutul învățământului și procesului de educare în școlile de toate gradele (sarcină de durată vizând o permanentă modificare și modernizare); metodic — care se referă la metodele didactice cele mai eficiente; organizatoric (durata și obligativitatea învățământului general); material (adaptarea învățământului și, în special, a dotării acestuia potrivit cerințelor nivelului ridicat al învățământului); raportul dintre sistemul structural al învățământului și diferitele domenii ale vieții sociale; legătura dintre școală și întreprinderile productive, dintre învățământul general și cerințele cantitative și calitative impuse de dinamica dezvoltării social-economice, legătura cu familia, organizațiile de tineret etc.; creșterea numărului de cadre didactice și ridicarea nivelului pregătirii lor profesionale.

R. P. ALBANIA

Măsuri speciale în domeniul agricol

Pentru a dezvolta mai rapid forțele productive și pentru a îmbunătăți în permanență relațiile socialiste la sate, Partidul Muncii și guvernul R. P. Albania au aplicat și aplică în mod consecvent un program cuprinzător.

Schimbări esențiale au survenit în structura suprafețelor însămânțate. Greutatea specifică a plantelor industriale, a legumelor și plantelor furajere a sporit de 10 ori. Raportul între culturile de cîmp, creșterea animalelor și cultivarea arborilor fructiferi s-a îmbunătățit. Datele privind structura puterii energetice și folosirea tractoarelor și a îngrășămintelor chimice demonstrează creșterea gradului de modernizare a agriculturii. Dacă, în 1933, peste 90 la sută din forța motrice a agriculturii era reprezentată de animale, în prezent acestea nu mai dețin decât o pondere de 9,5 la sută, restul de 90,5 la sută aparținând mașinilor. În ceea ce privește îngrășămintele chimice, Albania, care înainte de eliberare le ignora complet, este în prezent una dintre țările cele mai dezvoltate din punct de vedere al folosirii elementelor active pe hectar de pământ cultivat. S-au depus mari eforturi pentru irigarea, ameliorarea și îmbunătățirea tuturor terenurilor agricole. În prezent, aproximativ trei cincimi din suprafața terenului cultivat este irigată, iar suprafața irigată continuă să crească. Mlaștinile seculare au fost transformate în cîmpuri și livezi. Un mare succes îl reprezintă, de asemenea, realizarea în doi ani și jumătate a acțiunii naționale pentru studierea terenurilor agricole. Concluziile rezultate din acțiunea respectivă sînt puse în aplicare și contribuie la plasarea agriculturii pe baze mai științifice.

Aspect de la unul din tradiționalele târguri de bunuri de export de la Canton

Comisie

În vederea studierii întăririi relațiilor egipteano-americane a fost creată o comisie mixtă, a declarat Henry Kissinger. La rîndul său, președintele Sadat a arătat că această comisie va avea drept scop promovarea relațiilor dintre Egipt și Statele Unite, „în toate domeniile, fără excepție”.

Front

După cum a declarat secretarul general al Consiliului Național al P.C. din India, L. Rao, sarcina principală pe care și-o propun, în momentul de față, comuniștii indieni o constituie lupta împotriva elementelor de extremă dreaptă, apărarea intereselor oamenilor muncii și crearea unui front larg al forțelor de stînga și democratice.

Olimpiadă

Securitatea publică la Jocurile Olimpice de la Montreal, din 1976, va fi asigurată de un comitet alcătuit din șapte membri, pus sub autoritatea comisariatului general al Jocurilor celei de-a XXI-a Olimpiade, Roger Rousseau. Vor fi întreținute raporturi strînse cu Interpolul și F.B.I.-ul, punîndu-se la dispoziția comitetului un buget de 500 000 dolari.

Deminare

Americanii au terminat cu două zile înainte de termenul stabilit deminarea suprafeței și a celor două maluri ale Canalului Suez, pe toată lungimea căii de apă, de la Port-Said la Suez — a declarat, la Alexandria, un purtător de cuvînt militar american. El a adăugat că egiptenii și britanicii sînt cei care trebuie

Membri ai familiei Kennedy au vizitat, la 6 iunie, mormîntul lui Robert, cu prilejul comemorării a 6 ani de la moartea fostului ministru al justiției. Au fost de față Edward Kennedy, soția sa, Joan, Ethel Kennedy, văduva lui Robert, și Bobby Kennedy (în picioare), împreună cu Kerry, Rory Elizabeth, Matthew, Patrick, Christopher și un prieten al familiei, Bill Barry. Patrick este fiul lui Edward. Ceilalți copii fac parte din familia lui Robert

Discurs

„Orice agresiune împotriva unui oraș din zona Canalului Suez va fi considerată o agresiune împotriva profunzimii teritoriului egiptean”, a declarat, săptămîna trecută, președintele Sadat, într-un discurs rostit la Ismailia. Sadat a anunțat că orașul Ismailia va reveni la o viață normală la 6 octombrie, și nu la începutul anului 1975, așa cum fusese prevăzut.

nedy candidatul democrat, cine ați dori să câștige?”, ultimul sondaj Gallup, întreprins în peste 300 de localități urbane și rurale ale S.U.A., a consemnat următoarele rezultate: 50 la sută din cei chestionați au răspuns Kennedy, 39 la sută Ford, iar 11 la sută au declarat că sînt nehotărîți.

Radio

Statul Liechtenstein se gîndește serios la construirea unei stații comerciale de radio, ai cărei proprietari să fie cele 11 comune care constituie principatul. O participare minoritară ar avea-o, de asemenea, importanta casă de editare a ziarelor din Zürich, Jean Frey. „Radio Liechtenstein” va trebui să ceară intervenția guvernului de la Vaduz, pentru a obține de la autoritățile internaționale o lungime de undă necesară „Vocii Vaduzului”, spre a se face ascultată fără interferențele cu emițătoarele deja existente.

Pronosticuri

Potrivit ultimelor sondaje în rîndul corpului electoral american, senatorul Edward Kennedy și vicepreședintele Gerald Ford întrunesc adeviziunea majorității membrilor partidelor democrat și, respectiv, republican de a candida în alegerile prezidențiale din toamna anului 1976. La întrebarea: „Dacă alegerile prezidențiale ar avea loc astăzi și dacă vicepreședintele Ford ar fi candidatul republican, iar Ken-

Pace și calm pe aeroportul suedez Arlanda la sosirea lui Robert Strasz-Hupe, noul ambasador al Statelor Unite în Suedia, venit să ocupe postul rămas vacant, timp de doi ani, ca urmare a criticilor suedeze la adresa politicii americane în Vietnam

Vizită

François Mitterrand, prim-secretar al Partidului Socialist Francez, va face, în iunie, o vizită de cinci zile în Portugalia, unde va fi primit de Mario Soares, ministru de externe și secretar general al Partidului Socialist Portughez, și va lua parte la diferite manifestări ale acestui partid. Știrea a fost anunțată de ziarul „Diario de Lisboa”.

Invitație

Ministrul de externe egiptean, Ismail Fahmi, a acceptat invitația de a vizita R. P. Chineză, la o dată ce urmează a fi stabilită ulterior, anunță agenția M.E.N.

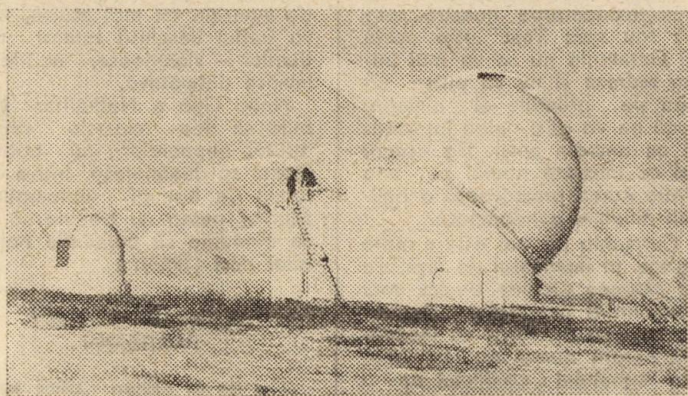
să termine deminarea fundului căii de apă. Portelicopterul american „U.S.S. Inchon”, care a participat la misiunea de deminare, a fost invitat de marina egipteană să efectueze o vizită amicală la Port-Said. Este prima navă de război americană care ancorază, de 12 ani încoace, în acest port.

Clauză

„Acordul de dezangajare nu comportă nici o clauză secretă, verbală sau scrisă. Toate punctele acordului au fost înscrise negru pe alb în documentul semnat la 31 mai” — a precizat Salah Terrazi, purtătorul de cuvînt oficial al delegației siriene la Geneva.

Sora mai mică a președintelui Suharto, Martini, și tinărul Tubagus Mohammad Suleiman așteaptă, emoționați, încheierea ceremoniei căsătoriei lor, ținută în tradiționalul stil javanez

Observatorul solar al Institutului siberian de cercetare a magnetismului terestru, ionosferei și a propagării undelor hertziene este construit, la o înălțime de 2 000 de metri, în munții Saiana răsăriteni

Dezertor

În 1920, un tânăr matelot britanic de pe o navă de escortă a distrugătorului la bordul căruia se afla prințul de Wales, în vizită în California, a dezertat și a luat trenul spre New York. S-a angajat apoi, sub numele de Walter Talbot, în marina americană, unde a lucrat timp de 6 ani. El a fost reprimat în serviciu în timpul ultimului război mondial. Recent, în luna martie, în timp ce un alt prinț de Wales, Charles, vizita San Diego, Walter Talbot, acum în vîrstă de 73 de ani, cu prins de dorul patriei, s-a constituit prizonier la bordul navei „Jupiter”. În larma stîrnită, el i-a explicat căpitanului: „Trebuie clarificată situația mea înainte de a fi prea tîrziu”. Consulatul Marii Britanii din San Diego l-a anunțat că el „nu este considerat dezertor, ci un demobilizat în deplină regulă”. Talbot a decis să-și reia numele adevărat, care n-a fost dezvăluit, și să facă un voiaj în patrie.

Declarație

„Guvernul aplică o politică favorabilă unei ameliorări constante a relațiilor cu R.P. Chi-

Bruno Poniatowski, fiul noului ministru francez de interne, s-a căsătorit. Nașul — președintele Valéry Giscard d'Estaing. În prim plan, d'Estaing și fericita mireasă, Alix de Montal

neză. Din punct de vedere american, noi considerăm această poziție ca un element permanent al politicii noastre externe” — a declarat Henry Kissinger, în cadrul Consiliului național pentru relațiile chino-americane. Rugat să spună dacă intenționează să plece, în toamnă, în R. P. Chineză, Kissinger a declarat: „Nu am fost invitat, dar aș fi încîntat să mă duc”.

Fotbal

Surse bine informate din Londra apreciază că premierul britanic Harold Wilson ar putea să se întâlnească cu noul cancelar al R.F.G., Helmut Schmidt, cu prilejul unei vizite cu caracter privat, proiectată pentru 18 iunie, pentru a asista la meciul Brazilia-Scoția, din cadrul campionatului mondial de fotbal. Harold Wilson este un pasionat al fotbalului și ar putea hotărî să dea curs invitației ce i-a fost făcută de comitetul de organizare a Cupei mondiale — se estimează la Londra.

Alocații

În cursul unei dezbateri consacrate bugetului militar american,

Apel

Într-un articol publicat în ediția din iunie a revistei „Sozial Demokrat Magazin”, cancelarul Helmut Schmidt face apel la disciplină în cadrul Partidului Social-Democrat. Cancelarul a precizat că, în prezent, este necesar să se țină seama de condițiile concrete existente și, în funcție de acestea, să se ofere populației vest-germane „cele mai bune alternative, și nu cele mai bune visuri”.

Acord

U.R.S.S. și Japonia au semnat recent, la Moscova, un acord general, pe termen de 20 de ani, privind colaborarea celor două țări în dezvoltarea industriei carbonifere din Siberia răsăriteană. În virtutea acestui acord, U.R.S.S. va furniza Japoniei cărbune din sudul Iakutiei, iar Japonia va livra Uniunii Sovietice utilaje, mașini, materiale și alte mărfuri necesare în exploatarea bazinului carbonifer. Banca de Export-Import a Japoniei va acorda în acest scop părții sovietice un credit în valoare de 450 milioane dolari. Datorită valorificării acestui bazin, în perspectiva anului 1986, exportul anual de cărbune din Iakutia în Japonia va depăși cinci milioane de tone, menționând agenția TASS.

Cablu

Între Statele Unite, Canada și 15 state vest-europene au avut loc discuții în legătură cu proiectul unui nou cablu submarin între S.U.A. și Europa. Noul cablu ar avea o capacitate de 4 000 circuite în 1976 și ar permite intensificarea comunicațiilor actuale prin satelit și cablu. Cele 15 țări europene prezente la reuniune au fost: Franța, Anglia, Irlanda, Spania, Portugalia, Elveția, R.F.G., Austria, Norvegia, Suedia, Danemarca, Finlanda, Belgia, Olanda, și Italia.

Secretarul de stat Kissinger și-a prezentat soția, Nancy, șefului Biroului de legătură al R.P. Chineze în Washington, Huang Cen, înaintea întîlnirii privind relațiile S.U.A. — R.P. Chineză, care a avut loc la începutul acestei luni

O conversație ce pare a nu fi lipsită de haz între Joseph Ertl (stînga), ministrul vest-german al agriculturii, și omologul său francez, Christian Bonnet, înaintea începerii întîlnirii ministrilor agriculturii ai țărilor Pieței comune, care a avut loc la începutul lunii în Luxemburg. Nu ne-a parvenit fotografia de la încheierea reuniunii...

WILLY
BRANDT

WILLY BRANDT:

Anii exilului
(1933-1947)

(IV)

Lunile petrecute la Berlin m-au făcut să iau hotărârea definitivă de a mă consacra muncii politice în Germania. Deși era un loc foarte dificil de activitate, Berlinul mi se potrivea. Prietenii mei norvegieni nu mi-au pus nici o piedică și au arătat o mare înțelegere pentru hotărârea mea. Era pur și simplu fascinant ce trebuia realizat în acest oraș.

Aș mai vrea să spun că, pentru mine, politica nu a fost niciodată o problemă a teoriei, ci, în primul rând, aceea a unor oameni vii. În prima perioadă de după război, am încercat, în primul rând, să reinnod contactele întrerupte, să ajut oameni care se aflau în dificultate, să ușurez situația grea a refugiaților, să stimulez ajutoarele cu caracter umanitar. Nu este nici o exagerare dacă spun că o întreagă generație de tineri din Berlin își datoresc efectiv supraviețuirea cantinelor gratuite suedeze. O mână de ajutor a fost dată germanilor nu numai de Suedia neutră, ci și de Norvegia și Danemarca, unde ră-

nile adinci, provocate de perioada ocupației, abia se vindecau. Pentru mine a fost o mare bucurie să constat că Norvegia a fost țara care a preluat îngrijirea unui mare număr de copii berlinezi (I).

ORIENTĂRI POSTBELICE

Sarcina politicii externe a noii Germanii, democrate, va fi, în primul rând, să lichideze fundamentele imperialismului german; în al doilea rând, să repare, cel puțin în parte, crimele naziste, prin contribuții speciale la reconstrucția Europei; în al treilea rând, să facă dovada caracterului pașnic al măsurilor sale, prin eforturi statornice și dezinteresate de a crea treptat o nouă situație și de a înlătura tirania (1943).

În primul rând, criminalii nazisti trebuie zdrobiți fără cruțare. În al doilea rând, drepturile democratice fundamentale trebuie restabilite pentru toți aceia care recunosc democrația ca o bază de lucru și discuții. În al treilea rând, trebuie asigurată aprovizionarea cu alimente a populației, inițiată reorganizarea industriei, evitat șomajul de masă. A patra sarcină va fi democratizarea administrației (1944).

Punctul meu de vedere în ce privește orientarea noastră „spre Est sau spre Vest” este acela că Germania nu se va mai putea redresa și nu va putea să stea pe propriile ei picioare dacă nu va găsi calea înțelegerii cu ambele părți. De aceea, cei ce mizează numai pe una dintre puteri promovează o politică dinainte condamnată.

Germania nu mai este o mare putere. În momentul de față, ea nu dispune nici de umbra unei suveranități naționale. Desigur că nu este adevărat că Germania poartă numai ea răspunderea războiului: conflictul ar fi putut fi prevenit dacă politica mioapă a altor guverne nu ar fi sprijinit nazismul. Dar aceasta nu micșorează cu nimic marea răspundere care revine poporului german. Oricine dorește să se ajungă la un viitor democratic trebuie să rupă în mod cit se poate de radical cu trecutul.

Viitorul Germaniei nu poate fi asigurat printr-o politică revanșistă și exaltată, ci printr-o politică hotărâtă, efectivă, de reconstrucție pe fronturile interne: social, economic și cultural.

Ceea ce trebuie realizat este să se dea tinerei generații care crește în Germania de astăzi un nou ideal, care să o înflăcăreze.

Nazistii urmăreau să germanizeze Europa după ideile lor năstrușnice. Acum trebuie să dăm Germaniei o amprentă europeană. Problema Germaniei și Europei poate fi rezolvată numai prin apropierea și prin relații bune, între Est și Vest. Rezolvarea poate fi găsită numai pe baza principiilor libertății și democrației (1946).

... Falimentul vechii Ligi a Națiunilor a fost o consecință a politicii izolaționiste și mărginite a capitaliștilor, bazată pe interese comerciale. Nu s-a putut, de aceea, asigura o securitate colectivă și nu s-au rezolvat problemele economice care duc la război.

Noua Ligă a Națiunilor care va fi creată trebuie să fie universală. Desigur, ea va rezulta din colaborarea acelor puteri care s-au apropiat în cursul

războiului. Dar, după o perioadă de tranziție cit mai scurtă, ea va trebui deschisă tuturor națiunilor — victorioase, neutre și învinse deopotrivă.

Noua Ligă a Națiunilor trebuie să dea expresie voinței tuturor popoarelor; nu trebuie lăsată să degenereze într-o cafenea de discuții diplomatice. Marilor puteri nu trebuie să li se îngăduie să comande națiunilor mici (1943).

AL TREILEA FRONT : PARTIZANII

Cel de al doilea război mondial a fost, până acum, marcat de înverșunate lupte de guerilla, pe mai multe fronturi. De mulți ani, partizanii chinezi se împotrivesc eroic japonezilor. Partizanii ruși joacă, actualmente, un important rol militar. În Iugoslavia, „micul război” *) este, de asemenea, foarte activ. Și în alte locuri din Europa partizanii își string rândurile.

Profeția istoriei interbelice, după care numai mașinile vor hotărî deznodământul noii conflagrații mondiale, nu s-a confirmat. Războiul este o bătălie între mașini, dar, de asemenea, o bătălie între oameni! Națiunile oprite au folosit și metode de luptă practicate în epoci trecute, spre a se opune tehnicii militare. Conflictul internațional actual a dus la preferența mai adinci în cadrul dieritelor grupuri sociale decit războaiele precedente.

Impotriva așteptărilor, nu numai ale „omului de pe stradă”, dar chiar ale experților, cuvintele „guerilla” și „partizani” vor figura la loc proeminent, atunci cind va fi scrisă istoria anilor acestora sfirtecați de război.

Exemplul clasic al războiului de guerilla din trecut a fost acela al luptei spaniolilor împotriva lui Napoleon, luptă care s-a transformat într-o răscoală cu o largă bază populară. Armata spaniolă se dovedise inca-

*) Una din denumirile războiului de partizani

„Oamenii care luptă în țările ocupate de nazisti au demonstrat cu prisosintă că, pentru ei, libertatea nu este o vorbă goală”. În imagine: aspect din timpul luptei de partizani în Iugoslavia

Soldați norvegieni pe frontul de nord al țării, opunînd rezistență trupelor naziste

publi de a evita ocuparea țării. În schimb, grupele de guerilla și corpul de voluntari au izgonit pe ocupanți din Spania, după un an de lupte înverșunate. Evident, nu tot poporul a luat parte la bătălie, dar „micul război” a fost purtat cu dirigenie și a dat lovitură nimicitoare liniilor de aprovizionare ale inamicului, ca și unor unități dușmane mai mici. Spaniolii au dovedit, astfel, că în război se poate întâmpla același lucru care s-a petrecut cu regele animalelor în fabula lui Lessing, în care leul a sucombat de pe urma înșepăturii unui purice.

Referindu-ne la evenimentele actuale, trebuie observat că lupta de partizani din Uniunea Sovietică este organizată și susținută de către stat. Dar este tot atât de evident că, în multe cazuri, diviziile de partizani s-au constituit în mod spontan, fără vreo legătură cu armata regulată. În China, există condiții în general similare, cu deosebirea că acolo legăturile dintre zonele libere și cele ocupate sunt mai puternice, astfel încât forța de șoc a partizanilor se încadrează mai ferm în ansamblul măsurilor militare.

În alte țări ocupate, partizanii operează fără nici o legătură cu formațiile armatei regulate. Dar este neîndoielnic că mulți dintre aceștia sunt în contact cu autoritățile sau guvernele aflate în exil.

În războiul de partizani, populația organizează sau participă la organizarea de forțe militare, pentru a se apăra împotriva inamicului sau pentru a se elibera. În forma sa cea mai pură, războiul de guerilla este expresia militară a unei răscoale militare ce folosește toate mijloacele pe care patriotismul autentic sau vreun alt impuls tot atât de puternic le pot făuri.

În țările ocupate de națiți, starea de neliniște și tulburările, în continuă creștere, pot fi acum pe drept cuvânt considerate drept un „al treilea front”. Aceasta devine cu atât mai evident, cu cât conflagrația evoluează. Există multe simptome care arată că, în perioada finală a actualului război, lupta de guerilla și răscoalele naționale vor cunoaște o tot mai mare extindere (Stockholm, 1942).

Oamenii care luptă în țările ocupate de naști au demonstrat cu prisosință că în ochii lor există valori care reprezintă mai mult decât cîștigurile bănești rapide. Pentru ei, libertatea nu este o vorbă goală. Năzuința spre libertate a dat naștere unui spirit de umanism militant. Războiul mașinilor a scos în evidență — tocmai prin ceea ce i s-a opus — importanța inițiativei umane. Noii democrații îi revine misiunea de a pune în valoare acest umanism militant.

Dar aceasta nu este destul. Libertatea trebuie să fie consolidată și lărgită. Democrația nu trebuie raționalizată. Ea trebuie să acționeze în toate sferele vieții sociale, de asemenea în sistemul de relații dintre popoare și state (1944).

INDEMNUL UNUI FOST CONDAMNAT LA MOARTE

Există un lucru pe care poporul norvegian îl dorește în comun cu toate celelalte popoare europene, acela ca relațiile economice cu Germania să poată fi reluate, pentru ca viața pe continent să se poată normaliza. Este un fapt recunoscut că Europa nu își poate permite să lase Germania pradă deznădejdi. Evoluția evenimentelor de acolo este urmărită cu un interes binevoitor de către unii, cu scepticism de către alții.

Pentru a spune lucrurilor pe nume, ar fi o exagerare să se afirme că norvegianul de rînd îi îndrăgește astăzi, după cele întâmplate în timpul războiului, pe germani. Dar nici nu îi privește cu simțăminte de ură. Desigur, sînt și unii care spun că germanii au căpătat ceea ce au meritat; alții, dimpotrivă, declară că suferința acestora nu este de natură să servească interesele unor relații pașnice între vecini.

În parlamentul norvegian există un deputat pe care naștii l-au condamnat mai întîi la moarte, iar apoi l-au lăsat să lincezească într-o închisoare, pînă la sfîrșitul războiului. Acest om a socotit de datoria lui să atragă atenția guvernului norvegian asupra privațiunilor grave din Germania și asupra mijloacelor prin care forțele democrației de acolo ar putea fi consolidate. Deputatul amintit nu constituie o excepție. Poate că nu este un simplu accident faptul că cea mai vie compasiune este manifestată tocmai de către cei care au suferit cel mai mult.

E adevărat că numeroasele scrisori primite de norvegieni din Germania, prin care li se cer pachete cu alimente, nu sînt întotdeauna bine primite; aceasta, mai ales cînd provin de la oameni care dovedesc a nu fi înțeles că implicarea lor în ocuparea Norvegiei nu este pri-

vită chiar ca un „serviciu adus cauzei umane”.

Mai există încă destule obstacole care stau în calea unei înțelegeri veritabile. Dar există mulți oameni, aflați în locuri foarte diferite, care luptă pentru un viitor mai bun, bazat pe pace și libertate, oameni care s-ar putea apropia considerabil dacă ar ști mai mult unii despre alții (1947).

DREPTUL POPOARELOR DE A-ȘI HOTĂRI PROPRIA SOARTĂ

În ultimii ani, am avut parte de multe onoruri. O deosebită satisfacție mi-a adus, însă, decernarea Ordinului Sfîntului Olaf. Mi-a fost înmînat de către ambasadorul norvegian în Germania occidentală, la 15 iunie 1960. El a spus atunci:

„Aveți mulți prieteni în Norvegia, iar poporul norvegian v-a urmărit cu bucurie și admirație evoluția. În toate activitățile dumneavoastră, din adolescență și pînă acum, se poate descoperi un fir roșu neîntrerupt: ați luptat dintotdeauna pentru dreptul popoarelor de a-și hotări propria soartă, de a se guverna în mod independent, în cea mai deplină libertate și după propria lor voință. Această luptă este crucială pentru supraviețuirea civilizației și culturii noastre. Ca o recunoaștere a meritelor dumneavoastră și ținînd seama de locul deosebit pe care îl ocupați în inima poporului norvegian, Maiestatea Sa Regele Olaf al V-lea vă acordă Marea Cruce a Ordinului Sfîntului Olaf, cea mai înaltă distincție pe care Norvegia o poate oferi”.

În răspunsul meu de acceptare, am arătat, între altele:

„Desigur, este o mare diferență între refugiatul politic al anului 1933, căruia norvegienii îi atrăgeau atenția să dea dovadă de prudență în comportarea sa, și primarul anului 1960,

care este în situația de a primi Ordinul Sfîntului Olaf. Referindu-mă la acest interval, trebuie să arăt marea însemnătate a legăturilor mele cu Norvegia și să declar, în mod deschis, că datorez anilor pe care i-am petrecut acolo formarea și maturizarea mea în viață și activitate. Norvegia mi-a acordat cetățenia, atunci cînd alții mi-au retras-o. Cu toate acestea, nădăjduiesc că prietenii mei norvegieni nu mă vor condamna fiindcă am rămas în 1947 la Berlin, spre a dăru-i tot ce aveam mai bun în mine operei de reconstrucție a țării mele și a mă pune în slujba acestui oraș atît de groaznic încercat. Chiar și în ceasurile celei mai cumplite descurajări, n-am putut și n-am vrut să mă rup niciodată de adevărata Germanie. Am făcut, dimpotrivă, tot ce mi-a stat în putință pentru a-mi aduce contribuția modestă la lupta ce se desfășura împotriva forțelor înrobirii.

Îi rog pe prietenii mei norvegieni să mă considere ca legat în mod irevocabil de ei — și aceasta pentru totdeauna. Le cer să aibă încredere în vigoarea poporului german, purificat astăzi pe baza atît de amarei sale experiențe.

Să nu uităm trecutul, să trăgem învățămintele ce se cuvin de pe urma lecțiilor sale. Dar să ne îndreptăm ochii și spre viitor, să lucrăm împreună într-un spirit de încredere reciprocă, pentru a îndeplini sarcinile ce ne stau în față” (1).

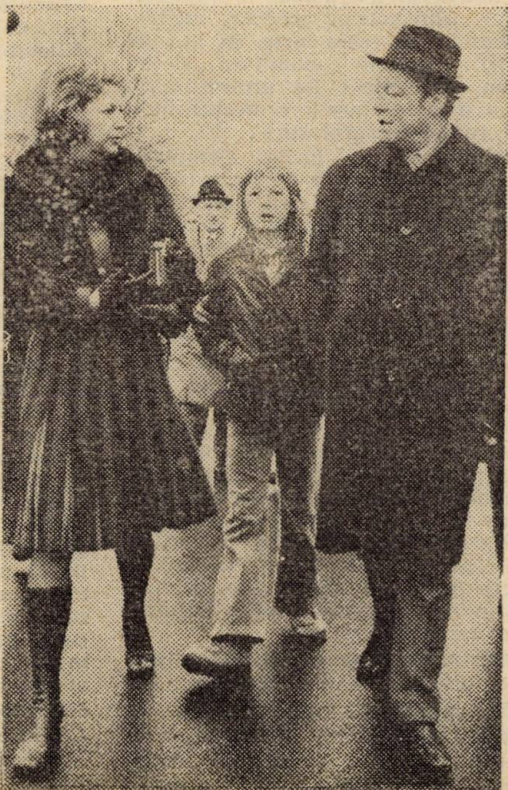
NU CRED CĂ O PUTERE DINAFARĂ...

Sarcina de a reconstrui o țară cere, fără îndoială, un adevărat eroism. Trebuie spus, fără înconjur, că germanilor li se va da un loc în noua lume și aceasta nu pe o bază militară, ci pe baze economice și culturale.

Sînt ferm convins că nu trebuie să se vorbească în mod abstract despre democrație, ci, mai ales despre valorile umane fundamentale, despre drepturi și îndatoriri, despre principiile etice, despre o viață civilizațională, sinceră și integră. Tribunalul de la Nürnberg oferă un vast material pentru o asemenea reorientare, cu condiția să fie judicios folosit. Cunoșc mulți tineri germani care spun că nu disprețuiesc astăzi pe nimeni mai mult decît pe căpeteniile naziste și că poziția acestora la proces îi arată încă odată în culorile lor adevărate. Pînă la urmă, vor apare în Germania și conducători ai tinerelor generații. Deocamdată, trebuie să ajutăm tineretul de acolo să vadă lucid lucrurile (1945).

Spre deosebire de lordul Vansittart (partizanul unei linii foarte dure față de Germania învinsă), eu nu cred că o putere dinafară poate învăța o națiune „cum să fie fericită”. Eu cred — în ciuda a tot ceea ce s-a întîmplat — în forțele etice pozitive ce sălășluiesc în unii germani, iar aceștia vor ajunge, pînă la urmă, să reprezinte o majoritate stabilă și să-și pună amprenta pe existența întregii comunități.

(Va urma)

Willy Brandt, soția sa, Ruth, și cel mai mic dintre cei doi fi, Matthias

LUXEMBURG

Dosarul britanic menține incertitudinile comunitare

Corespondență de la N. Popescu-Bogdănești

În săptămîna care a trecut, Piața comună a trăit sub tensiunea a patru Consilii ministeriale, toate avînd loc la Luxemburg.

Titularii afacerilor externe s-au întrunit pentru a dezbate, printre multiple alte probleme de ordin politic cu care este confruntată actualmente Piața comună, cea ridicată, cu două luni în urmă, de Anglia, cu privire la renegocierea condițiilor în care această țară a devenit membru al Comunității celor „nouă”. Miniștrii agriculturii au ascultat justificările colegului lor italian în legătură cu măsurile restrictive adoptate la 7 mai de guvernul de la Roma, ca o soluție la gravul deficit al balanței sale de plăți. Responsabilii finanțelor au reluat dialogul început la Zeist, în Olanda, la 23 aprilie, vizînd introducerea în circuitul monetar a aurului blocat în depozitele băncilor și au căutat soluții de frînare a inflației care deteriorează grav mecanismele economice ale statelor C.E.E. În sfîrșit, miniștrii educației au avut, între altele, de dat răspuns la mult controversata problemă a echivalării diplomelor.

Atenția observatorilor de la Bruxelles și din celelalte capitale ale Pieței comune, a presei, masiv prezentă la Luxemburg, a fost concentrată cu precădere asupra reuniunii miniștrilor afacerilor externe. Lucru pe deplin explicabil. Dacă miniștrii agriculturii se confruntau într-o problemă cu implicații exclusiv, sau aproape exclusiv, de ordin economic — iar acesta era cazul și al reuniunii miniștrilor de finanțe — dezbaterile șefilor diplomației celor „nouă” se grefau pe o situație politică cu implicații de profunzime și cu consecințe de durată asupra Pieței comune înseși. Să reamintim unele din datele problemei...

În discursul tronului cu prilejul instalării guvernului laburist, au fost făcute, în numele noului guvern, aluzii la o renegociere fundamentală a condițiilor de aderare a Angliei la Piața comună. Lucrurile au dobîndit dimensiuni reale la începutul lunii aprilie cînd, în cadrul reuniunii miniștrilor afacerilor externe ai C.E.E., James Callaghan, secretarul Foreign Office-ului, nu numai că a afirmat intenția categorică de renegociere a tratatului de aderare, dar a amenințat chiar cu retragerea Angliei din Piața comună în cazul în care nu se va da satisfacție revendicărilor țării sale.

Întrebarea care se punea în așteptarea recentei reuniuni ministeriale viza o singură direcție: ce atitudine va adopta, după două luni de reflecție, reprezentantul diplomației britanice? O schimbare de ton s-a produs, ideile însă au rămas în esență aceleași.

Care sînt capitolele revendicărilor britanice?

— În primul rînd, a fost atacat bugetul C.E.E. „Marea Britanie, cu un produs național brut mult inferior mediei comunitare — a spus Callaghan — este obligată să facă transferuri masive de resurse spre profitul altor membri ai Comunității, inclusiv al acelora al căror produs național e superior mediei”. Cauza acestor dezavantaje pentru Marea Britanie ar decurge din faptul că „sistemul resurselor proprii (încasările vamale vărsate în bugetul C.E.E.) a fost conceput pentru o comunitate mai redusă, compusă din țări mai puțin importatoare decît Marea Britanie”. Astfel, contribuția britanică la acest buget va ajunge de la 13,5 la sută în 1975, la 24 la sută în 1980, în timp ce, în 1980, produsul național brut britanic nu va depăși 14 la sută din cel al Pieței comune. Cunoșcînd opoziția privind schimbarea sistemului, Callaghan n-a făcut propuneri de modificare a finanțării cheltuielilor C.E.E.

— Un al doilea capitol: politica agricolă comunitară. James Callaghan a declarat că actualul sistem ar fi acceptabil, dacă „ar fi operate schimbări importante”. Marea Britanie, în calitatea ei de mare consumator, solicită reducerea costului politicii agricole, ameliorarea grăbnică a organizării piețelor principalelor produse, modificarea relațiilor cu state terțe, în așa fel încît politica agricolă comunitară „să nu devină un instrument de protecționism excesiv sau o amenințare în comerțul mondial prin crearea de surplusuri”.

— Ocupîndu-se de țările Commonwealth-ului și relațiile lor cu Piața comună, James Callaghan a relevat existența a două grupuri de țări. Pe de o parte, în ceea ce privește statele dezvoltate din Commonwealth, Marea Britanie e de părere că Piața comună ar trebui să propună, pe bază de reciprocitate, reduceri substanțiale ale tarifelor vamale privind anumite produse industriale și alimentare. Pe de altă parte, statele „asociabile” din Commonwealth (care negociază în prezent cu C.E.E.) ar putea deveni mai interesate dacă produsele lor industriale ar avea liber acces, iar produsele lor agricole ar primi un „tratament generos”. Mai mult, Piața comună ar trebui, potrivit lui Callaghan, să acorde avantaje și altor țări în curs de dezvoltare, nu numai celor „asociabile”, și să suprimă progresiv restricțiile privind preferințele vamale generalizate (referire mai cu seamă la Asia de sud).

— În sfîrșit, în domeniul politicii regionale și industriale, Marea Britanie e de părere că interpretările prea restrictive ale tratatelor limitează abuziv libertatea sa de acțiune atît în politica industrială (siderurgie, în primul rînd), cit și în ceea ce

Luxemburg. Reuniunea miniștrilor de externe. De la stînga la dreapta: miniștrii de externe James Callaghan și Jean Sauvagnargues. „Chiar dacă tonul folosit de James Callaghan a fost mult mai conciliant — scrie «Le Monde» —, Piața comună rămîne mai departe sub amenințarea unei retrageri a Marii Britanii”

privește proiectele de dezvoltare a unor regiuni rămase în urmă.

A reținut atenția că ministrul de externe britanic a amintit doar în treacăt problema uniunii economice și monetare (punct foarte controversat), ceea ce i-a determinat pe parteneri să privească poziția britanică cu mai puține suspiciuni decît era de așteptat. James Callaghan a mai adăugat că, după renegociere, guvernul britanic va supune hotărîrea alegătorilor, într-un referendum. „Dacă Marea Britanie ar negocia avînd ca obiectiv obținerea unui răspuns negativ și o ruptură — a spus Callaghan — n-aș fi prezentat un dosar atît de complet și nu ne-am fi continuat rolul în funcționarea Comunității propunînd soluții care pot fi împlinite fără răsturnarea tratatelor”.

Cereri și calculele britanice au provocat, mai întîi, vii reacții mai ales din partea Franței și Belgiei, care au socotit că Marea Britanie ar dori înlocuirea sistemului „resurselor proprii” cu acela al contribuțiilor naționale. Ministrul de externe francez a insistat chiar asupra faptului că dificultățile actuale britanice sînt temporare și că perspectivele ei, mai ales prin descoperirea imenselor rezerve de petrol din Marea Nordului, sînt chiar mai favorabile decît ale Franței. La propunerea lui James Callaghan de a se încredința Comisiei Pieței comune studierea problemei britanice, Franța a obiectat din nou, considerînd că o asemenea procedură ar putea fi interpretată ca o acceptare a cererilor Marii Britanii. Formula de compromis a fost oferită de vest-germanul Hans-Dietrich Genscher: Comisia Pieței comune să analizeze situația economică și financiară a întregii comunități așa cum se prezintă ea după aderarea celor trei noi membri. La capătul a cîteva ore de discuții, Franța s-a declarat, în cele din urmă, de acord, așa cum făcuseră și ceilalți membri, de la început.

Dar, datele pe care Comisia Pieței comune trebuie să le inventarieze nu vor putea fi supuse vreunei hotărîri a Consiliului ministerial înainte de cîteva luni. Pînă atunci, dosarul britanic pare a constitui principalul factor de incertitudine care confruntă comunitatea celor „nouă”, în condițiile în care — așa după cum arată recente evoluții — există unele încercări de „reconcențare” a pozițiilor membrilor C.E.E. în anumite domenii ale construcției comunitare, cu toate că, deocamdată, nimic concret nu s-a conturat în acest sens.

Agencia A.D.N.

BERLIN

PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE A RELATIILOR DINTRE S.U.A. ȘI R.D.G.

Interviu acordat agenției americane „Associated Press” de către ERICH HONECKER

prim-secretar al C.C. al P.S.U.G.

— extrase —

GUVERNUL Statelor Unite ale Americii și guvernul Republicii Democratice Germane au inițiat un dialog asupra stabilirii de relații diplomatice. Ați putea estima când va fi încheiată procedura respectivă? Sinteți de părere că acest lucru ar fi posibil încă în acest an? În ce rezidă, după opinia dv., importanța unui schimb de ambasadori, în perspectivă, dar și pentru momentul actual?

Stadiul dialogului demonstrează că nu există temeiuri pentru o tergiversare a stabilirii de relații diplomatice între Republica Democrată Germană și Statele Unite ale Americii. Cred că, dacă cele două părți dau dovadă de bunăvoință, relațiile pot fi instituite pe baza aceluiași principii care au fost stabilite cu prilejul vizitei președintelui Nixon în Uniunea Sovietică, în mai 1972. Este neîndoielnic că normalizarea raporturilor dintre cele două state ar avea o influență pozitivă asupra însănătoșirii situației internaționale.

Crește interesul cercurilor economice americane pentru stabilirea de legături de afaceri cu R.D.G. în cele mai diverse domenii. Acest fapt a fost evidențiat de vizitele întreprinse de reprezentanți ai cercurilor economice americane la Berlin și în alte localități ale republicii dv.

Și noi sintem interesați, în spiritul politicii noastre de coexistență pașnică, în dezvoltarea comerțului și a schimburilor economice și tehnico-științifice cu S.U.A. Condițiile economice și sociale diferite nu trebuie să constituie un obstacol pentru aceasta. R.D.G. întreține, de mult timp, relații comerciale intense cu state care au aceeași orînduire socială cu S.U.A. Ca și celelalte state socialiste, R.D.G. este un partener comercial de încredere și este apreciată ca atare. Nu cunoșc nici un fel de problemă în ce privește plățile. În afară de aceasta, există convenții între Banca de Comerț Exterior al R.D.G. și bănci din S.U.A., care asigură calcularea plăților rezultate din tranzacții. Principalele obstacole în calea extinderii comerțului rezidă în condițiile discriminatorii impuse produselor R.D.G. în S.U.A. Printre acestea se numără, bunăoară, neacordarea clauzei națiunii celei mai favorizate, posibilitățile restrînse de sondare a pieței, lista de embargo pe care o cunoașteți, obligativitatea discriminatorie a mărcii de fabricație pentru R.D.G. Același lucru este valabil în ce privește condițiile de acordare a creditelor. Toate acestea împiedică, firește, dezvoltarea comerțului. Pentru înflorirea lui, trebuie să fie garantate condițiile uzitate pe plan internațional... Cu bunăvoință, s-ar putea găsi o reglementare satisfăcătoare pentru ambele părți. Detaliile sînt o chestiune de competență juriștilor... Experiența de pînă acum ne sugerează că cel mai avantajos ar fi ca această chestiune să fie tratată după schimbul de ambasadori.

Fiecare stat își păzește frontierele după cum crede de cuviință. Dar ce ați răspunde criticilor care afirmă, bunăoară, că zidul de la Berlin contravine ideii relațiilor normalizate? Întrevedeți vreun moment sau vreo condiție care ar face ca asemenea măsuri să nu mai fie necesare?

Ceea ce dv. denumiți zid sînt teritorii militare închise, străjuite de trupele noastre de frontieră. După cite știu, pe teritoriile militare închise nu se poate intra, nici în S.U.A., fără un permis. Aceasta nu constituie, însă, un obstacol pentru circulația persoanelor care dispun de o legitimație corespunzătoare. Această siguranță a frontierei noastre există deja de 13 ani. Înainte ca ea să fi fost înființată, după cum s-a dovedit, pacea se afla permanent pe muchie de cuțit. De la asigurarea frontierelor noastre de stat s-a dezvoltat un proces de recunoaștere internațională a lor care a dus, în cele din urmă, la destinderea în Europa. Mulți dintre cei care voiau să sugrume în fașa statul nostru prin „războiul rece”, amenințări militare și presiuni economice au devenit mai lucizi. Realismul, fără de care nu se poate face față în politica internațională, a cîștigat teren. Prin urmare, de la bun început, zidul despre care vorbiți nu a făcut decît să sublinieze ideea relațiilor normale de coexistență pașnică între state cu orînduiri sociale diferite. Nu mai este necesar să sublinieze că el a contribuit, totodată, la crearea condițiilor pentru construirea în continuare a socialismului în țara noastră într-un mod mai favorabil. În ce privește perspectivele, ați spus chiar dv. înșivă esențialul: fiecare stat își păzește frontierele după cum crede de cuviință. Așa procedează Statele Unite ale Americii, așa procedază celelalte țări ale lumii, așa procedăm și noi. Felul în care se realizează ordinea la graniță în fiecare caz în parte depinde în mare măsură de atitudinea celeilalte părți. În orice caz, este frontiera statului nostru socialist suveran și noi vom asi-

gura frontierele întotdeauna de așa manieră încît să corespundă necesităților proprii noastre securități și intereselor păcii europene. Istoria recentă demonstrează că asigurarea frontierelor a fost întotdeauna o problemă centrală a relațiilor internaționale. De aceea, statele socialiste, prin urmare și R.D.G., consideră recunoașterea fără rezerve a inviolabilității frontierelor care au luat ființă după război în Europa drept un criteriu decisiv pentru consolidarea securității europene. Noi nu vedem în zid — așa cum vă place dv. să vă exprimați — nici un motiv care să împiedice dezvoltarea relațiilor normale între statele noastre, atît între Republica Federală Germană și Republica Democrată Germană, cît și, firește, cu atît mai mult cu Berlinul occidental.

La o întrebare referitoare la intenția sa de a se întîlni cu cancelarul federal Helmut Schmidt curînd sau în acest an, Erich Honecker a răspuns:

Nu trebuie să excludem o asemenea eventualitate.

Răspunzînd la o întrebare referitoare la demisia cancelarului Brandt, Erich Honecker a declarat:

În ce ne privește, am fost surprinși de demisia lui Brandt din funcția de cancelar federal. În această problemă, purtătorul de cuvînt al Ministerului nostru de externe a dat publicității o declarație. Dezvoltarea relațiilor dintre R.D.G. și R.F.G. este împovărată de diferite probleme. Pentru înșenarea climatului european, va fi important să se acționeze intens pentru îmbunătățirea în continuare a acestor relații, ceea ce ar avea un efect pozitiv asupra tuturor statelor europene. Nu mai este cazul să subliniez în mod special că R.D.G. și-a declarat întotdeauna înalta prețuire pentru realismul manifestat de cancelarul federal Brandt în domeniul politicii externe. Salutăm afirmarea succesorului său, Helmut Schmidt, făcută în declarația guvernamentală, că, în pofida a ceea ce grevează asupra relațiilor noastre, opera de transpunere în viață a Tratatului dintre R.D.G. și R.F.G. va fi îndeplinită și extinsă în continuare. Împărtășim fără rezerve acest punct de vedere. R.D.G. a contribuit în trecut permanent la normalizarea situației și destinderea în Europa.

De la 49 000 mile distanță: fotografie a planetei Mercur, lăuată de „Mariner 10”.

MEDUNARODNA POLITIKA

BELGRAD

COOPERAREA ECONOMICĂ DINTRE ȚĂRILE MEDITERANEENE

MEDITERANA este o zonă extrem de dinamică unde, după cel de-al doilea război mondial, s-au produs importante schimbări social-politice și economice. Această regiune începe acum să figureze în centrul evenimentelor politice și economice mondiale. Țările mediteraneene au cunoscut, sub influența transformărilor interne intervenite, o dezvoltare economică remarcabilă în perioada 1960—1970. Această dezvoltare s-a evidențiat, în special, printr-o creștere a participării industriei și o reducere a participării agriculturii în venitul național, ca și în structura exporturilor țărilor mediteraneene.

În cursul perioadei 1958—1970, produsul național brut global al țărilor mediteraneene a crescut de la 91,08 miliarde de dolari la 357,16 miliarde (a crescut de la 67,80 miliarde de dolari la 251,97 miliarde în Franța și Italia și de la 23,28 miliarde de dolari la 105,19 miliarde în celelalte țări din bazinul mediteranean).

Țările mediteraneene au cunoscut, de asemenea, în cursul deceniului 1960—1970 și o puternică expansiune a comerțului lor exterior global. Acesta a crescut de la 31,84 miliarde de dolari la 92,51 miliarde (a crescut de la 21,51 miliarde de dolari la 64,67 miliarde în Franța și Italia și de la 10,33 miliarde de dolari la 27,84 miliarde în celelalte țări mediteraneene). În concluzie, participarea țărilor mediteraneene la comerțul mondial a crescut sensibil.

Schimbul de mărfuri este forma tradițională cea mai importantă dintre toate cele folosite în cooperarea economică dintre țările mediteraneene. Schimburiile lor comerciale mutuale au reprezentat, în cursul perioadei 1960—1970, aproape un sfert din comerțul lor exterior global.

Cooperarea economică a acestor țări cuprinde, pe lângă schimburiile de mărfuri, numeroase alte formule de cooperare și, în special, cooperarea industrială, investițiile comune, investiții de capital dintr-o țară în alta, cooperarea în domeniul turismului, transporturilor, comunicațiilor etc. Cooperarea industrială, prin care se înțelege cooperarea tehnico-economică în vederea planificării și raționalizării producției, de orientare a specializării, de diviziune a muncii în domeniul cercetării, manifestarea în comun pe terțe piețe etc. — toate acestea în scopul obținerii unei mai mari rentabilități și a perfecționării procesului de producție — con-

stitule formula de cooperare căreia i se deschid cele mai bune perspective.

La ora actuală, o asemenea cooperare se dezvoltă, în special, între țările industrializate ale regiunii mediteraneene (Franța și Italia) și alte țări care au înregistrat progrese importante în domeniul expansiunii industriale: Iugoslavia, Spania, Israel, Grecia, Turcia, Egipt și Algeria. Lăsând la o parte Franța și Italia, alte țări mediteraneene se dovedesc, datorită stadiului de dezvoltare atins, ca și datorită specializării lor în diferite ramuri industriale, apte să se manifeste ca promotori al cooperării în domeniile industriei, construcțiilor, formării cadrelor. Acesta este cazul Iugoslaviei, care cooperează din ce în ce mai mult cu țările mediteraneene în numeroase sectoare de producție (elaborarea documentațiilor tehnice, livrarea de fabrici complete, construcția de centrale hidroelectrice și sisteme de irigare, formarea cadrelor etc.) și al Egiptului, care cooperează cu țările arabe în sectoarele de cooperare de mai sus, al Spaniei, Greciei și al altor țări.

Analiza evoluției cooperării mediteraneene permite formularea mai multor concluzii foarte importante.

Cooperarea economică între țările mediteraneene are o lungă tradiție; ea îmbracă formele și gradele cele mai variate. Schimburiile de mărfuri care sînt, prin tradiție, formula numărul 1 a cooperării economice a țărilor mediteraneene au crescut, în prima jumătate a anilor '60, mai încet decît schimburiile de mărfuri globale. Dar, după 1964, tranzacțiile între țările mediteraneene au început să crească mai rapid decît schimburiile dintre acestea și țările nemediterraneene. S-a remarcat că schimburiile intermediteraneene s-au dublat în 1968 (în comparație cu 1960) și aproape s-au triplat în 1970.

Schimburiile de mărfuri între cele 15 țări mediteraneene (exceptînd Franța și Italia) au crescut de la 675 milioane de dolari (în 1960) la 1 413 milioane (în 1968) și la 2 120 milioane în 1970. Adică, 6,5 la sută, respectiv 6,7 la sută și 7,6 la sută din schimburiile lor comerciale globale în cursul anilor amintiți.

În perioada 1960—1970, majoritatea țărilor mediteraneene s-au orientat mai mult decît în trecut spre schimburiile mutuale. Pentru opt țări mediteraneene (Libia, Spania, Italia, Grecia, Cipru, Siria, Egipt și Iugoslavia) aceste schimburi au

crescut mult mai rapid decît cele cu țările nemediterraneene. În timp ce, în aceeași perioadă, schimburiile globale ale acestor opt țări au crescut de la 13 miliarde la 44 miliarde, schimburiile lor cu țările mediteraneene au crescut de la 2,3 miliarde de dolari la aproape 10,4 miliarde. Considerînd lucrurile dintr-un punct de vedere general, Piața comună nu a încetat să manifeste cel mai viu interes pentru regiunea Mediteranei. Interesul arătat de țările Pieței comune enormelor resurse naturale din țările Africii de Nord și din Orientul Apropiat și, în special, față de petrol și gazul natural, la care trebuie adăugată interdependența dintre țările mediteraneene și din Europa occidentală în numeroase probleme (piețe, mină de lucru, investiții etc.) explică numărul mare de formule de reglementare a relațiilor dintre țările mediteraneene și Piața comună.

În cursul deceniului 1960—1970, transformări considerabile au determinat structura schimburilor între țările mediteraneene. Ele au rezultat din mutațiile intervenite în domeniul structurilor producției și comerțului țărilor mediteraneene. Dezvoltarea industrializării, care a luat dimensiuni formidabile în timpul ultimului deceniu și s-a extins într-o mare măsură în țările mediteraneene mai puțin dezvoltate, a contribuit la creșterea exporturilor și importurilor industriale ale acestor țări. În perioada 1960—1970, exporturile industriale ale țărilor mediteraneene — fără Franța și Italia — au atins cifra de 2,4 miliarde de dolari, față de 0,73 anterior.

Deși cooperarea economică între țările mediteraneene îmbracă formele cele mai variate și se îmbogățește zi de zi, se poate afirma că posibilitățile ce se oferă extinderii acestei cooperări sînt încă departe de a fi exploatate într-o măsură suficientă. Întărirea bazei materiale a țărilor mediteraneene sub influența industrializării și, mai general, a dezvoltării economice, extinderea relațiilor politice mutuale, toate acestea duc la intensificarea cooperării între țările mediteraneene în diferite domenii. Obstacolele care mai există, de natură atît economică cît și politică și instituțională, vor putea să dispară prin acțiunile și eforturile conjugate ale tuturor țărilor riverane Mediteranei.

prof. Christos G. Aristidou
(Cipru)

6 iunie: 30 de ani de la debarcarea trupelor aliate în Normandia, celebra „operație Overlord”. În imagine: ceremonia de la cimitirul britanic din Ranville; de la stînga la dreapta: generalii Sir Richard Gale, Jean Compagnon și Omar Bradley

jeune afrique

MADAGASCAR : REORIENTĂRI INTERNE ȘI EXTERNE

NICI un drapel francez nu mai flutură deasupra bazei aeriene de la Ivato și nici la intrarea în arsenalul de la Diégo-Suarez, în extremul nord al insulei. În curtea taberei Lucciardi, unde, odinioară, își avea sediul statul major al generalului Bigeard, statuia în bronz, care-l reprezenta pe Gallieni pe un cal, magnific, a fost demontată.

Sînt doar cîteva semne, printre multe altele. Ele arată că, la doi ani după luna mai malgășă, nu o pagină, ci un adevărat capitol de istorie a Marii insule a început. Cu politica generalului Ramanantsoa — amestec de pragmatism și progres, un patriotism pe cît de sincer pe atît de îndrăzneț — Madagascarul arată, astăzi, lumii o nouă față.

Valul de reînnoire care a îndepărtat regimul Tsiranana în mai 1972 nu s-a oprit odată cu formarea noului guvern. Din contră, acesta trebuia, canalizînd forțele, să ajute la dărîmarea zidurilor vechiului regim. Așa se explică faptul că pe plan intern, fără să se ajungă la interzicerea partidelor, generalul Ramanantsoa, ajutat de ministrul său de interne, eficacele și discretul colonel Ratsimandrava, a reușit să înăbușe susținătorii trecutului.

Chiar dacă fostul șef de stat locuiește încă la palatul Mahazoarivo, pe care îl părăsește în fiecare dimineață pentru a ajunge la sediul partidului său, majoritatea sprijinitorilor săi au dispărut din circulație. Unii au fost arestați și închiși, alții, după propria lor mărturisire, se află într-o „mare derută”.

Această politică și-a arătat curînd efectele. Astfel, ea a reușit ca, în octombrie 1973, să elimine P.S.D. la alegerile membrilor pentru Consiliul național popular de dezvoltare, „singurul cadru legal pentru dialogul dintre popor și guvern”. Nici Leda Albert, fostul „om forte” din Tulear, nici André Resampa, în fiul său electoral de la Morondava, nu au mai fost aleși.

Voința de reînnoire a guvernului se reflectă, de asemenea, și în politica economică. Este vorba, spune Ramaroson, ministrul economiei și finanțelor, de a da statului posibilitatea de a stăpîni sectoarele cheie ale economiei. Altfel spus, de „a malgășiza economia și de a slăbi interesele străinilor, care mai dețin încă 85 la sută din această economie”. Într-o asemenea perspectivă, a fost pusă la punct o „strategie în toate direcțiile”. Astfel, în sectorul comercial, două societăți de stat au fost chemate să joace rolul de motor, substituindu-se progresiv socie-

PROFIL

HELMUT SCHMIDT

cancelarul federal al
Republicii Federale Germania

S-a născut la 23 decembrie 1918, la Hamburg-Barmbek, ca fiu al unui profesor de liceu. A învățat la colegiul Lichtwark, reputat pentru preceptele morale care îi ghidau pe profesori în „formarea caracterului și simțului critic la elevi”. Și-a luat bacalaureatul în 1937.

De tînr, Helmut Schmidt ar fi vrut să se facă arhitect. A trebuit să-și îndeplinească serviciul militar, după care însă a intervenit războiul. În 1945, cade prizonier la britanici. Eliberat în același an, Schmidt își reia studiile la Universitatea din Hamburg: renunță la arhitectură pentru a urma facultatea de economie, pe care o absolvă în 1949. L-a avut, pe atunci, profesor pe Karl Schiller, viitorul ministru al economiei și finanțelor în primul cabinet Brandt și adversar de idei al lui Helmut Schmidt, care i-a și succedat în funcție. Din vremea studenției, el a aderat la Partidul Social-Democrat (1946), activînd, mai ales, în organizația de tineret (S.D.S.), care, în 1949, îl alege președinte. Tot din perioada aceea, începe ascensiunea sa în conducerea Hamburgului, ca referent, apoi șef al secției de economie politică în serviciul municipal pentru economie și transporturi, iar, din 1952, ca șef al serviciului pentru transporturi.

În 1953, este ales deputat în Bundestag iar, în 1957, devine membru al conducerii fracțiunii parlamentare social-democrate. Strălucit orator, Helmut Schmidt își cîștigă renumele unuia dintre cei mai dinamici reprezentanți ai tinerei generații de oameni politici vest-germani. Preocupările sale îl îndeamnă, în anii aceștia, să studieze problemele militare, astfel încît, în 1958, ia parte activă la campania împotriva înarmării R.F.G. cu arme atomice — unul din momentele importante ale evoluției politicii interne vest-germane.

Serie un studiu despre aportul militar al R.F.G. în cadrul N.A.T.O. și, din vremea aceea, se conturează profilul celui care va fi ministru al apărării în guvernul Brandt.

După alegerile federale din 1961, Helmut Schmidt se reîntoarce în orașul său natal, Hamburg, de astă dată, ca senator pentru treburile interne, post pe care-l va deține pînă în 1965. În această calitate, Helmut Schmidt s-a distins prin spiritul de organizare de care a dat dovadă în timpul marilor inundații din 1962. În 1965, revine la Bonn, ca locțiitor al șefului fracțiunii parlamentare a P.S.D., iar, în 1967, după moartea lui Fritz Erler, îl înlocuiește pe acesta la conducerea fracțiunii. Devenit, între timp, membru al Prezidiului P.S.D., este ales în 1968 vicepreședinte al partidului.

În 1969, — odată cu venirea la putere a coaliției guvernamentale P.S.D.-P.L.D., sub conducerea cancelarului Willy Brandt —, Helmut Schmidt deține portofoliul ministerial al apărării. Cînd, în iulie 1972, Karl Schiller își dă demisia, ca urmare a unor neînțelegeri interne, Helmut Schmidt îl înlocuiește, preluînd ministerul finanțelor și economiei. În al doilea cabinet Brandt, conduce numai ministerul finanțelor.

Va funcționa în acest post pînă cînd, în urma demisiei lui Willy Brandt, va deveni, la 17 mai 1974, al cincilea cancelar federal al R.F.G.

tăților străine de import-export: Sonaco (Societatea națională pentru comerț) și Sinpa, însărcinată cu comercializarea produselor agricole.

În sectorul bancar, malgășizarea se face prin înființarea de societăți mixte, în care statul își rezervă, în general, majoritatea capitalului și conducerea. Această politică a fost inaugurată în noiembrie 1973 cu măsuri care loveau în „BAMES” (Banca malgășă de scont și credit) și BMC (Banca Madagascarului și Insulelor Comore). În domeniul energiei, o nouă societate, SEM (Societatea de energie din Madagascar), în care statul deține 66 la sută din capital, a înlocuit EEM (Electricitate și ape din Madagascar). Vechii proprietari vor fi despăgubiți. A fost, de asemenea, creată Societatea malgășă de transporturi maritime (SMTM), iar, la 14 martie 1974, SECREN (Societatea de studii franco-malgășă pentru construirea și repararea navelor), moștenitoare directă a instalațiilor bazei navale franceze de la Diégo-Suarez, își ținea primul său consiliu de administrație la Tananarive.

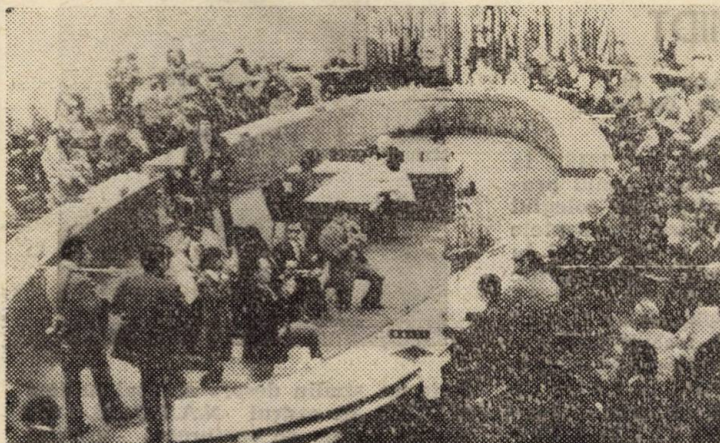
Paralel cu această restructurare a economiei, guvernul urmărește o politică ac-

tivă de reechilibrare a relațiilor externe. În timp ce conducătorii vechiului regim nu întrețineau raporturi decît cu țările lumii occidentale, astăzi Madagascarul este deschis tuturor statelor din lume. Relațiile cu lumea arabă, mediocre de-a lungul regimului lui Tsiranana, se ameliorează acum; raporturile cu capitalele arabe s-au multiplicat și s-au întărit.

În concluzie, politica dusă în acești doi ani vizează o „redesfășurare” a diplomației malgăse. Mai mult, este vorba de o răsturnare a structurilor politice, economice și financiare, dacă nu chiar de o ruptură totală cu obiceiurile trecutului. De la evacuarea trupelor franceze, la impriimarea noilor hîrtii în care ariary înlocuiește francul ca unitate monetară, de la ieșirea din O.C.A.M. pînă la părăsirea limbii franceze ca principală limbă în învățămînt și naționalizarea unor sectoare tot mai largi în economie, Madagascarul se eliberează progresiv de sub influența străină pentru a-și asuma din plin independența și pentru a-și afirma personalitatea.

Siradiou Diallo

Conferința de la Tlatelolco

Pompiliu Călin, Constanța. Între 21 și 23 februarie 1974, la Ciudad de Mexico a avut loc Conferința de la Tlatelolco (numele cartierului din capitala mexicană, unde se află clădirea Ministerului Afacerilor Externe) dintre miniștrii de externe din America Latină și secretarul de stat al Statelor Unite. Conferința a avut loc în afara cadrului O.S.A. Au participat miniștrii de externe din 25 de țări din America Latină, zona Caraibilor și S.U.A. S-a desfășurat în două etape, ambele cu ușile închise :

— Conferința pregătitoare (18—20 februarie 1974), la care au participat numai miniștrii de externe latino-americani. **Obiective :** fixarea procedurii de inițiere și a bazelor pe care să se desfășoare noul

dialog interamerican, propus de Henry Kissinger.

— Conferința propriu-zisă (21—23 februarie 1974), desfășurată cu participarea lui Henry Kissinger. **Obiective :** discutarea problemelor, mai ales de natură economică, rămase în suspensie între țările Americii Latine și S.U.A. Lista țărilor participante : Argentina, Bahamas, Barbados, Bolivia, Brazilia, Columbia, Costa Rica, Chile, Ecuador, Guyana, Guatemala, Haiti, Honduras, Jamaica, Mexic, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Republica Dominicană, Salvador, Statele Unite ale Americii, Trinidad-Tobago, Uruguay, Venezuela. Total : 25 de state. Dintre acestea, Bahamas și Guyana nu sînt membre ale O.S.A. În fotografie : aspect de la conferința de la Tlatelolco.

Heath în R. P. Chineză

I. Vlădescu, Craiova. 1. Călătoria fostului premier britanic Edward Heath, lider al partidului conservator, în R. P. Chineză a durat 10 zile, între 24 mai și 3 iunie. Heath fusese invitat la Pekin încă din timpul în care se afla la conducerea guvernului britanic. În timpul călătoriei sale, Heath a fost primit de președintele Mao Tzedun, căruia i-a oferit o carte și un portret al lui Darwin, și a avut o serie de întrevederi cu premierul Ciu En-lai. Alte amănunte puteți găsi în corespondența publicată în nr. 24 al revistei. După întoarcerea la Londra, liderul opoziției britanice a declarat, în timpul unei conferințe de presă, că a avut posibilitatea de a discuta aprofundat cu conducătorii chinezi despre unele probleme internaționale și a apreciat vizita drept „absolut fascinantă“.

2. Vă referiți, probabil, la foarte recenta descoperire din

Brazilia : indieni cu pielea albă, ochii albaștri și părul castaniu. Descoperirea a fost anunțată, la începutul lunii iunie, la Rio de Janeiro : în jungla din Altamira, la est de Amazonia, pe riul Pixura, trăiește o astfel de populație indiană, întâlnită de exploratorul Raimundo Alves. El a declarat ziarului „Jornal do Brasil“ că n-a putut înțelege dialectul populației și că, din cei aproximativ 20 de indieni întâlniți, șase aveau caracteristicile amintite. Oamenii de știință sînt de părere că este vorba de urmașii unor indigeni care au avut contacte cu coloniile europene stabiliți de-a lungul Amazonului, dar nimic nu se poate afirma cu precizie. O nouă expediție, condusă de Francisco Montalverne, a și plecat la începutul acestei săptămîni în regiunea descoperirii, pentru a culege informații noi. Tribul acesta de indieni trăiește complet izolat în regiune, iar unele din obiceiurile sale se aseamănă cu ale indienilor acusini (cel mai important grup din regiunea Amazonului).

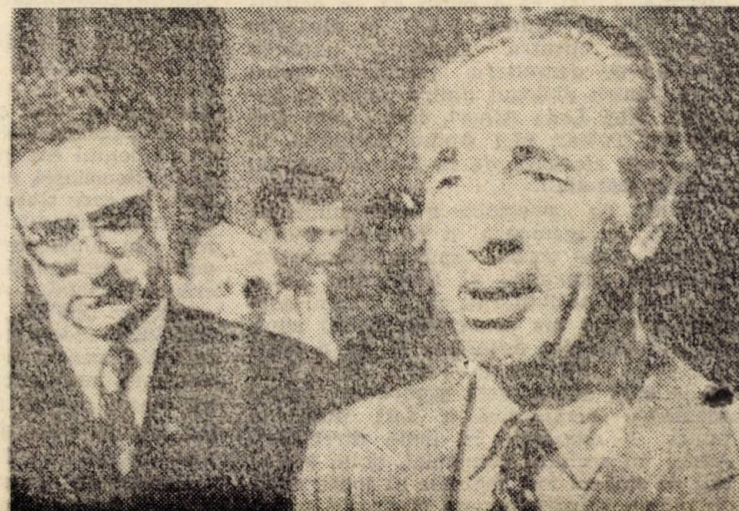
Alexandru Dan, București. Cei doi consilieri ai fostului președinte Pompidou nu se mai află la Palatul Elysée, în echipa prezidențială. Pierre Juillet, 52 de ani, jurist, al cărui nume nu apărea niciodată pe carnetul de înțîlniri al președintelui, era colaboratorul său cel mai apropiat. Era prietenul lui Georges Pompidou de aproape 30 de ani și avocat în provincie. Se afirma că era singurul care cunoștea proiectele președintelui. Acum, Pierre Juillet s-a retras la ferma sa de la Puy-Judeau en Creuse. Cînd Pierre Juillet nu era la președinție, era în-

locuit de Marie-France Garaud, de asemenea juristă. Obligațiile ei erau de a asigura relațiile cu lumea politică și se spunea că este „femeia cea mai influentă din Franța“. (Veți găsi date suplimentare despre cei doi colaboratori ai președintelui Pompidou în articolul „O zi de lucru la Palatul Elysée“, publicat în nr. 9 din acest an). Astăzi, Marie-France Garaud s-a reîntors la tribunal. **Fotografiile** alăturate îi reprezintă pe cei doi : Pierre Juillet pe pămînturile fermei sale ; Marie-France Garaud ieșind de la „Cour des Comptes“.

Gh. Gheorghiu, Pitești. Amănuntelor solicitate de dv. (ca și de alți cititori) în legătură cu recentul acord încheiat între Siria și Israel sperăm să le fi răspuns deja articolul și celelalte informații publicate în nr. 24 al revistei. **Fotografia** pe care o publicăm

mai jos îl înfățișează pe Shimon Peres (ministru al informațiilor în vechiul guvern ; în cel nou, Peres este ministru al apărării) anunțînd, la 29 mai, la Ierusalim, că guvernul israelian acceptă acordul cu Siria.

Membrii guvernului francez

Valeriu Sima, com. Poieni, jud. Cluj. Iată informațiile solicitate în legătură cu membrii noului cabinet francez: **Michel Poniatowski** — ministru de interne. S-a născut, la 16 mai 1922, la Paris, este căsătorit și tată a patru copii. Este, de multă vreme, colaborator al actualului președinte. A funcționat în cabinetele conduse de Robert Buron și Pierre Pflimlin, în timpul celei de-a IV-a Republici. A fost alături de Giscard d'Estaing, între 1959 și 1966. Din 1966, cînd se formează Federația națională a republicanilor independenți, devine principalul animator al grupării, apoi secretarul ei general. **Jean Lecanuet** — ministru al justiției. S-a născut la 4 noiembrie 1920, la Rouen. Este căsătorit și are trei copii. A fost profesor la Lille, a activat în Rezistență, după război a fost director de cabinet al subsecretarului de stat la președinția consiliului. În 1955, a fost secretar de stat la președinție, în 1959, ales în Senat. A fost ales primar la Rouen în 1968 și reales în 1971. În noiembrie 1971, participă la fondarea Mișcării reformatoare. **Jacques Soufflet** — ministru al apărării. S-a născut la 4 octombrie 1912 la Les-boeufs, a intrat la Saint-Cyr în 1930. A fost, în 1940, unul din primii piloți care s-au raliat forțelor aeriene franceze libere; a căzut prizonier în 1941, dar a evadat, refugiindu-se în Anglia, iar în 1945 a fost numit în cabinetul militar al generalului de Gaulle. Soufflet a prezidat grupul U.N.R. (azi U.D.R.), între 1964 și 1971, în Senat și este, din 1971, vicepreședinte al Senatului. **Jean-Pierre Fourcade** — ministru al economiei și finanțelor. Are 44 de ani și a intrat la 30 de ani în cabinetul noului președinte al Republicii. A fost autorul sau a participat la nenumărate inițiative financiare și economice. **André Jarrot** — ministrul calității vieții. S-a născut în 1909, la Lux, a participat la Rezistență, e un vechi membru al U.D.R. **Robert Galley** — ministru al înzestrării teritoriului. Inginer, gaullist încă din 1940. A fost ministru al poștelor, între 1969 și 1972, apoi ministru al transporturilor, ministru al armatelor. **Christian Bonnet** — ministru al agriculturii. S-a născut la 14 iunie 1921, la Paris, și-a început cariera politică în 1956. Din 1964, a fost primar la Carnac; în iulie 1972, a fost chemat de Pierre Messmer în guvern. **René Haby** — ministrul educației. S-a născut,

la 9 octombrie 1919, la Dombasle-sur-Meurthe. Devine profesor, conduce mai multe instituții de învățămînt, e numit inspector general al instrucției publice. Redactează mai multe studii privind unele reforme ale sistemului de învățămînt francez. **Pierre Abelin** — ministrul cooperării. S-a născut, la 16 mai 1909, la Poitiers, este deputat din 1945, a fost secretar de stat în mai multe guverne. **Michel Durafour** — ministrul muncii. S-a născut la 11 aprilie 1920 la Saint-Étienne. Licențiat în drept și ziarist, a intrat de tînr în politică. Este cunoscut ca scriitor (a cîștigat chiar e unele premii literare). D-na **Simone Veil** — ministrul sănătății. Licențiată în drept, e atașată ministerului justiției din 1957. Din 1970 e secretar administrativ al Consiliului superior al magistraturii. Are trei copii. **Michel d'Ornano** — ministrul industriei. S-a născut la 12 iulie 1924 la Paris. Din 1967, e deputat. Este considerat, din 1969, numărul „trei” al republicanilor independenți. **Vincent Ansquer** — ministrul comerțului și artizanatului. S-a născut la 11 ianuarie 1925 la Treize-Septiers; devine, în 1969, vicepreședinte al Comisiei financiare a Adunării Naționale. Despre noul premier și noul ministru de externe, vom publica informații în viitoarele noastre numere.

Florin Cremeriuc, satul Li-saura, jud. Suceava. Întrebările dv. cer răspuns în spații ample, de care nu dispunem în cadrul acestei rubrici. Vă sugerăm, de aceea, consultarea constantă a revistei noastre.

„Consiliul Europei”

C. Wittenberger, Cluj. Într-adevăr, „Consiliul Europei” este altceva decît C.E.E., de asemenea altceva decît A.E.L.S. sau decît participarea europeană la alianța atlantică: de altminteri, din acest Consiliu fac parte țări membre ale ambelor organizații economice vest-europene, precum și țări al căror statut de neutralitate este incompatibil cu apartenența la blocuri militare. Mai mult cadru de discuție și de schimb de opinii decît instrument de acțiune — deși are o „Adunare consultativă” și un „Comitet al miniștrilor”, care elaborează și adoptă recomandări adresate statelor membre — Consiliul este cea mai veche și cea mai cuprinzătoare dintre organizațiile vest-europene. S-a născut ca urmare a încercărilor de a

reînsufla, după cel de al doilea război mondial, teoriile despre o „federalizare europeană” apărute după cel dintîi: 1946, la Zürich, Winston Churchill relansase ideea „Statelor Unite ale Europei”, iar în 1948 se ținuse un congres la Haga al „federaliștilor europeni”. Statutul Consiliului a fost semnat la 5 mai 1949, după vii divergențe între partizanii unei restrîngerii a suveranităților naționale și cei ai unei cît mai largi cooperări inter-guvernamentale, în cadrul, însă, al strictei respectări a suveranității statelor. Au învins aceștia din urmă, iar statutul adoptat — al cărui text definește ca obiectiv al Consiliului realizarea unei „mai strînse unități” între membri — reflectă victoria ideii de suveranitate asupra tendințelor supranaționale. Fac parte, actualmente, din „Consiliul Europei” (în ordine alfabetică): Austria, Belgia, Cipru, Danemarca, Elveția, Franța, R. F. Germania, Irlanda, Islanda, Italia, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Suedia, Turcia. Secretar general în exercițiu, ales la 8 mai a.c., este Georg Kahn-Ackermann (R.F.G., social-democrat).

Titu Obreja, com. Cavadi-nești, jud. Galați. Sub denumirea, improprie, de „țările lumii a treia” sînt cunoscute țările pe cale de dezvoltare, în mare parte independente după cel de-al doilea război mondial. Vă sugerăm consultarea articolelor publicate în cadrul

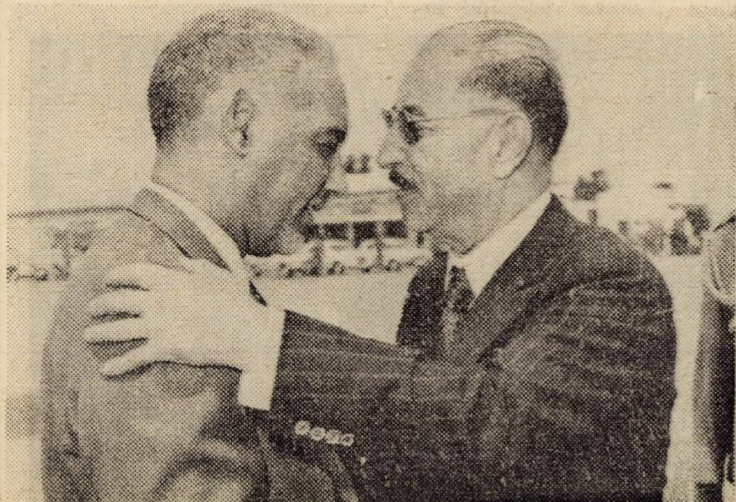
rubricii „Sinteze” în ultimele luni, în care au fost tratate problemele dezvoltării acestor țări, ale materiilor prime, ale decalajelor economice etc.

Ilie Dascălu, Babadag, jud. Tulcea. În cadrul acestei rubrici (nr. 23) am publicat informațiile solicitate despre remanierea din luna aprilie a guvernului egiptean. Ulterior acestei remanieri, a avut loc referendumul asupra „Documentului din octombrie”, prezentat la 13 aprilie de șeful statului. Documentul acesta definește liniile dezvoltării naționale în următorii 25 de ani. **Fotografia** de sus îl înfățișează pe președintele Anwar Sadat votînd în cadrul referendumului.

Marin Rusu, Birlad. Mouhtar Ould Daddah, președintele Republicii Islamice Mauritania, s-a născut în decembrie 1924 și a studiat în Senegal și la Paris. A devenit președinte în 1961. Vizita de patru zile pe care a făcut-o, la începutul lunii mai, în

Irak, la invitația președintelui Al-Bakr, s-a înscris în eforturile de adîncire și dezvoltare a relațiilor dintre cele două țări. În **fotografia** de jos: președintele irakian întîmpinîndu-l pe omologul său din Mauritania pe aeroportul Al Muthanna.

Atentatul de la Brescia

Stefan Stănescu, com. Mi-năstirea, jud. Ilfov. La 29 mai, între orele 8 și 12, în întreaga Italie a avut loc o grevă generală, proclamată de Federația Sindicatelor Unitare în semn de protest împotriva atentatului neofascist de la Brescia. Bilanțul oficial al exploziei de la Brescia (oraș situat la 80 km est de Milano) — 7 morți și 93 de răniți, dintre care unii în stare foarte gravă. Explozia s-a produs la 28 mai, în jurul orei 10,30, în timpul desfășurării unui miting antifascist, organizat de cele trei mari centrale sindicale (C.G.I.L., C.I.S.L. și U.I.L.) și comitetul regional antifascist, pentru a protesta împotriva valului de atentate neofasciste ce au avut loc în ultima vreme în regiune. Bomba fusese plasată într-un coș de hirtii din piața „Della Loggia”, piața centrală a orașului, unde avea loc mitingul. Indignarea ce a cuprins întreaga Italie la aflarea știrii atentatului și-a găsit o elocventă expresie în grandioasa manifestare antifascistă ce a avut loc la Brescia cu prilejul funeraliilor victimelor, la care au participat peste 500 000 de persoane, în frunte cu președintele Giovanni Leone, primul ministru Mariano Rumor, secretarul general al Partidului Comunist Italian, Enrico

Berlinguer și secretarul general al Partidului Socialist Italian, Francesco de Martino. Manifestații de protest s-au organizat, în seara aceleiași zile, în numeroase orașe ale Italiei, iar președintele țării, Giovanni Leone, a condamnat în termeni severi „foarte gravă crimă” comisă la Brescia. În Camera Deputaților și în Senat, întrunite imediat după atentat, ministrul de interne, Paolo Emilio Taviani, a făcut bilanțul tuturor acțiunilor teroriste ce au avut loc de la începutul acestui an în nordul Italiei (în Lombardia), la Brescia în special, împotriva localurilor organizațiilor sindicale, ale partidelor sau administrației publice. „Enumerând perchezițiile, arestările, confiscările de arme și explozive, Paolo Emilio Taviani — nota un ziarist prezent la debateri — a subliniat, fără a lăsa nici o îndoială, că întreagă această activitate aparține «grupurilor de extremă dreaptă». Într-adevăr, ancheta deschisă se îndreaptă spre două organizații de extremă dreaptă de orientare neofascistă, „Anno Zero” (Anul Zero) și „Ordine Nero” (Ordinea neagră), constituite din fosta mișcare neofascistă „Ordine Nuovo”, interzisă la 22 noiembrie 1973 pentru încercarea de reconstituire a partidului fascist. Ele ar fi, potrivit poliției, responsabile de cele douăsprezece tentative de atentat din cursul ultimelor două luni.

Grigore Popescu, București. Conform dispozițiilor tratatului de prietenie franco-vest-german, întâlnirile la nivel înalt au loc, în mod normal, de două ori pe an, la șase luni, alternativ la Paris și Bonn. În virtutea acestui aranjament, următoarea întrevedere între președintele Giscard d'Estaing și cancelarul Helmut Schmidt ar fi trebuit să aibă loc la jumătatea lunii iunie, așa cum a anunțat și revista „Lumea” preluând in-

formațiile agențiilor de presă. După recenta întrevedere de la Paris între președintele francez și cancelarul vest-german — întrevedere care n-a intrat în calendarul sistemului obișnuit de consultări franco-vest-germane — s-a decis însă, dat fiind răstimpul prea scurt, amânarea convorbirilor din iunie pentru a doua jumătate a lunii iulie, la Bonn. În fotografie un moment al întâlnirii dintre președintele Giscard d'Estaing și cancelarul Helmut Schmidt.

Sandu Nicolescu, Brașov. Înaintea formării guvernului portughez, în luna mai, liderul Partidului socialist, Mario Soares, a călătorit în mai multe capitale vest-europene, expunând poziția partidului său față de cursul evenimentelor din Portugalia și viitorul acestei țări. Dar Mario

Soares nu a fost singurul emisar portughez în capitalele vest-europene. Fotografia de sus îl reprezintă pe Ramos Da Costa, membru al aceluiași partid, în timpul unei conferințe desfășurate la Oslo. Da Costa ține în mână o garoafă roșie, simbolul Portugaliei libere.

Teodor Mateescu, Cluj. 1. Ziaristul american Alistair Cooke s-a născut la 20 noiembrie 1908 în Anglia. A studiat la universitățile Cambridge, Yale și Harvard. A fost, între cele două războaie mondiale, critic de film pentru BBC, corespondent londonez al Companiei National Broadcasting, corespondent special pentru problemele americane al ziarului „The Times”. După război, continuă să lucreze pentru ziare britanice („The Guardian”) în calitate de corespondent în S.U.A. A scris numeroase cărți, dintre care mai cunoscute sînt: „Garbo and the Night Watchmen” (1937), „Douglas Fairbanks” (1940), „One Man's America” (1952), „Arnold the World in Fifty Years” (1966), „Talk About America” (1968).

2. Carl von Ossietzky (1889—1933), ziarist german, republican și pacifist, director al publicației „Tribuna lumii”, a fost condamnat în 1932 la un an închisoare. Îndată după eliberare, a fost internat de naziști într-un lagăr (1933—36). În 1935, lui von Ossietzky i s-a atribuit Premiul Nobel pentru pace.

3. Vom căuta informațiile necesare pentru a răspunde și ultimei dv. întrebări.

Geo Ciolcan, București. Maria Martinez de Peron este în vîrstă de 44 de ani. S-a născut în orașul La Rioja, în extremul nordic al Argentinei. Tatăl său, Juan Martinez, funcționa ca director de bancă. Mama, Maria Carta, este de origine italiană. S-a căsătorit cu generalul Peron în 1961, la Madrid.

LUMEA

săptăminal de politică externă editat de Uniunea Ziaristilor din Republica Socialistă România

Redactor-șef
Ion Cârje

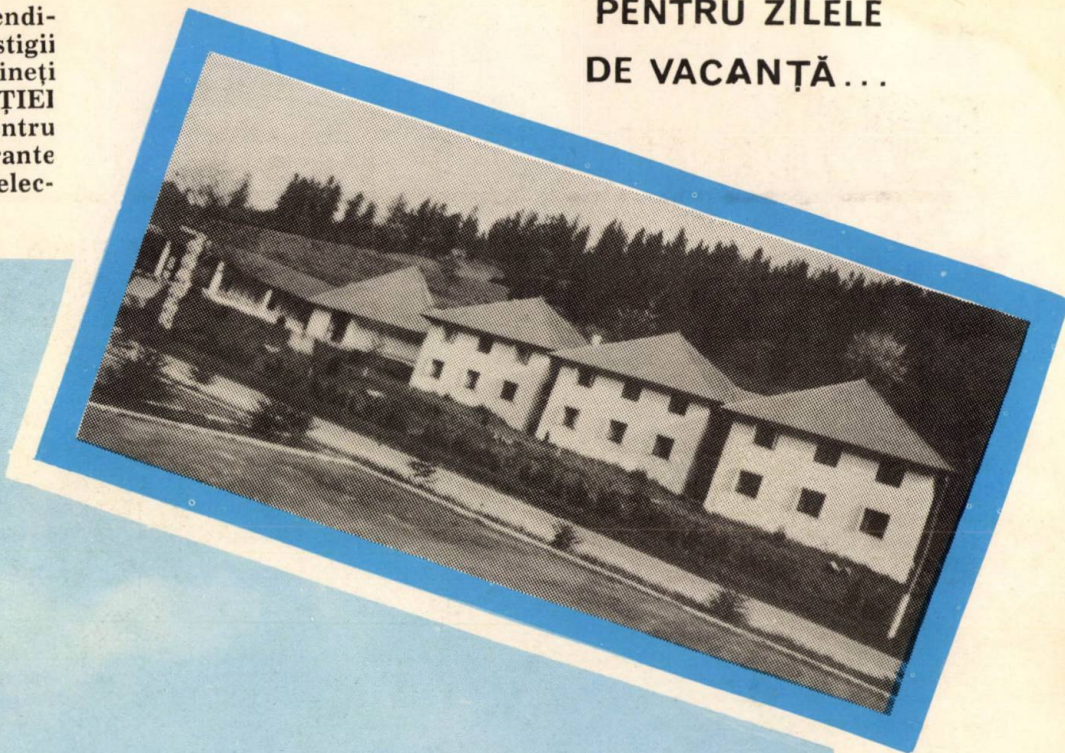
Redacția și administrația:
București, Piața Științei nr. 1.
Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate: prin întreprinderea „ROM-PRESFILATELIA” — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64-66, P.O.B. — 2001, telex 011631.

E. Victor, str. Valea Roșie, bloc. 1, scara C, ap. 10, Craiova, dorește să cumpere nr. 22 a.c. al revistei „Lumea”.

Dacă doriți să vizitați nordul Moldovei, cu splendidele peisaje, monumente istorice și de artă, vestigiile de cultură românească, vă recomandăm să rețineți numele câtorva unități turistice ale COOPERATIEI DE CONSUM, care vă oferă condiții optime pentru un popas reconfortant (camere plăcute, restaurante și o mare varietate de mâncăruri și băuturi selecționate).

PENTRU ZILELE
DE VACANȚĂ...

VĂ AȘTEAPTĂ :

— CASA ARCAȘULUI de la Tg. Neamț, la poalele Cetății Neamțului.

— HANUL AGAPIA — D.N. 15 C, Piatra Neamț-Tg. Neamț, la km. 339 + 9 km lateral.

— HANUL DRĂGUȘENI — la 52 km de Suceava, spre Roman, pe D.N. 2.

— MOTELUL ILIȘEȘTI — la 23 km de Suceava spre Vatra Dornei, pe D.N. 17.

**Meniuri variate,
prețuri
convenabile,
economie
de timp**

*Iată numai câteva
avantaje pe care
le oferă*
**RESTAURANTELE
CU AUTOSERVIRE**

Anchetă internațională

ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Cairu

LUMEA

SĂPTĂMÎNAL DE POLITICĂ EXTERNĂ

Nr. 27

27 iunie 1974

NOILE DIMENSIUNI ALE RELAȚIILOR

ROMÂNNO-COLUMBIENE

și

ROMÂNNO-MAURITANE

CAIRO

Înalte personalități
despre raporturile dintre
Egipt și România

Reportaj pe glob

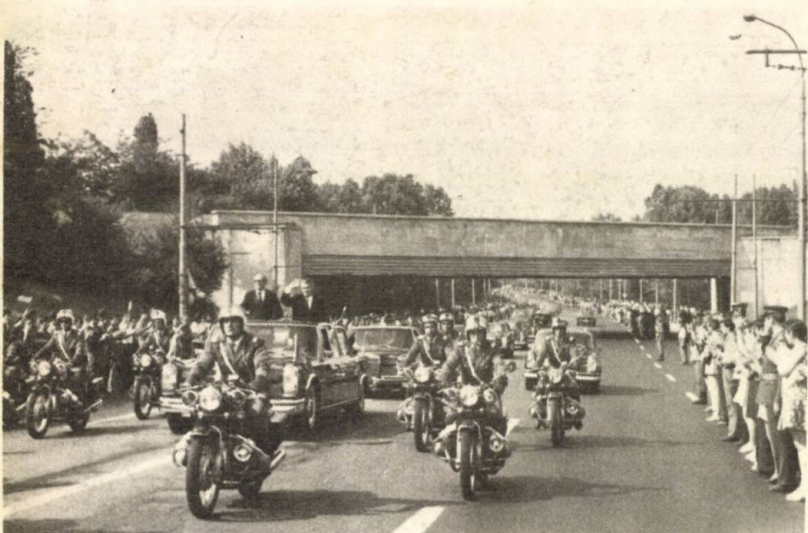
1000+1

Puncte de vedere

NOILE DIMENSIUNI ALE RELAȚIILOR ROMÂNNO-COLUMBIENE ȘI ROMÂNNO-MAURITANE

Răspunzînd invitației președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, miercuri 19 iunie a sosit în Capitală, pentru a face o vizită în țara noastră, dr. Alfonso López Michelsen, președintele ales al Republicii Columbia, împreună cu doamna Cecilia Caballero de López

Populația Capitalei salută cu căldură pe cei doi șefi de stat

La Palatul Republicii, în timpul vizitei protocolare

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, joi 20 iunie a sosit în Capitală, într-o vizită oficială în țara noastră, Moktar Ould Daddah, secretar general al Partidului Poporului din Mauritania, președintele Republicii Islamice Mauritania, împreună cu soția, Marième Daddah

În timpul întîlnirii protocolare

În timpul dineului oficial oferit de tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu în onoarea președintelui Moktar Ould Daddah și a doamnei Marième Daddah

LUMEA

Săptăminal de politică externă
editat de Uniunea Ziariștilor din
Republica Socialistă România

27 (557)

27 iunie 1974

IN EXCLUSIVITATE PENTRU „LUMEA”

Alfonso López Michelsen, președintele ales al Republicii Columbia : „O confesiune umană : vă mărturisesc că am o mare stimă pentru președintele Ceaușescu” 3

Moktar Ould Daddah : „Mă impresionează interesul președintelui Ceaușescu față de problemele lumii contemporane” 4

Fathi A.M. Metbouly : „Considerăm România un prieten sincer” 7

ARTICOLE, CORRESPONDENȚE

Capitala României își confirmă vocația internațională. Ion Cârje Cairo. „Nutrim sentimente de caldă prietenie față de poporul român, față de președintele Ceaușescu”. Declarații ale unor personalități egiptene. Rodica Georgescu 6

Sofia. Încheierea lucrărilor Sesiunii C.A.E.R. Constantin Amariței Bonn. Vizita președintelui Iosip Broz Tito. N. S. Stănescu 14

Viena. Noul președinte al Austriei : Rudolf Kirchschlaeger 18

Geneva. Negocierile asupra aspectelor militare ale securității europene. Corneliu Vlad 18

Declarația atlantică în contradicție chiar cu ea însăși. Florica Șelmaru 19

„Primăvara garoafelor roșii”. Claude Roy 24

ANCHETA INTERNAȚIONALĂ : ROMÂNIA ÎN CONȘTIINȚA LUMII

Răspund : Pietro Lezzi, Jens Mai-gaard, Constantin Kypraios 8-10

SINTEZE

Lichidarea decalajelor — condiție a progresului general, a colaborării și păcii. Ilie Șerbănescu 11

DIN ȚĂRILE SOCIALISMULUI

Praga. Constantin Prisăcaru 15

REPORTAJ PE GLOB

Havana. Mihai Fabian 16

1001+1 21-23

PUNCTE DE VEDERE DIN
FRESA STRĂINĂ 26-29

PROFIL

Mohammed Anwar El Sadat 29

POȘTA REDACȚIEI 30-32

SAPTAMINA

miercuri

— În spiritul bunelor relații româno-columbiene, al dialogului rodnic desfășurat cu prilejul vizitei la Bogotă a tovarășului Nicolae Ceaușescu a început vizita în România a președintelui ales al Columbiei, dr. Alfonso López Michelsen.

— La Moscova a fost dat publicității un comunicat privind vizita efectuată de Erich Honecker, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G.

— La baza americană Lajes, din insula Terceira (Arhipelagul Azore) au avut loc convorbiri între președintele S.U.A., Richard Nixon, și președintele Portugaliei, Antonio de Spínola.

joi

— La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, a sosit în Capitală, într-o vizită oficială în țara noastră, Moktar Ould Daddah, secretar general al Partidului Poporului din Mauritania, președintele Republicii Islamice Mauritania, împreună cu soția, Marième Daddah.

— În conformitate cu Tratatul privind bazele relațiilor dintre Republica Democrată Germană și Republica Federală Germania, la Berlin și, respectiv, Bonn s-au deschis reprezentanțele permanente ale R.F.G. și, respectiv, R.D.G.

— La Dar Es Salaam, capitala Tanzaniei, s-au deschis lucrările unui Congres panafrican, la care participă reprezentanți din numeroase țări ale Africii, ai mișcărilor de eliberare de pe continent, precum și delegați din America de Nord și zona Caraibilor.

— Comunicatul dat publicității la încheierea sesiunii Consiliului ministerial al N.A.T.O., care a avut loc în capitala Canadei, informează că participanții au examinat diferite aspecte ale relațiilor inter-atlantice, precum și o serie de alte probleme internaționale. Miniștrii de externe au aprobat, cu acest prilej, Declarația relațiilor atlantice.

vineri

— La Sofia au luat sfârșit lucrările celei de-a XXVIII-a Sesiuni a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, la care au participat delegații la nivel de șefi de guvern, din R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, Republica Cuba, R.D. Germană, R.P. Mongolă, R.P. Polonă, Republica Socialistă România, R.P. Ungară, U.R.S.S., precum și din R.S.F. Iugoslavia. La încheierea Sesiunii a fost dat publicității un comunicat.

— Secretarul de stat american, Henry Kissinger, și ministrul de finanțe, William Simon, au conferit cu ministrul saudit al petrolului, Ahmed Zaki Yamani, care a efectuat o vizită la Washington. Convorbirile s-au referit la actualul al unor proiecte privind cooperarea economică și tehnologică dintre S.U.A. și Arabia Saudită.

19 — 25 iunie

— Guvernul R.P. Chineze și guvernul din Trinidad-Tobago au hotărât să stabilească relații diplomatice la nivel de ambasadori.

simbătă

— Consiliul de Securitate a recomandat, în unanimitate, primirea Grenadei — care a devenit independentă în luna februarie — în O.N.U.

— În Portugalia a fost creată Liga pentru dezvoltarea schimburilor culturale, sociale și științifice cu țările socialiste. Organizația își propune ca scop „dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare între poporul portughez și popoarele țărilor socialiste”.

— La Vientiane a avut loc o ședință a Comisiei mixte centrale pentru înfăptuirea Acordului de restabilire a păcii și înțelegerii naționale în Laos, în cadrul căreia reprezentanții Frontului Patriotic Laoțian și ai părții de la Vientiane au realizat o înțelegere asupra unei serii de probleme privind înfăptuirea controlului asupra încetării focului.

duminică

— Forțele israeliene s-au retras de pe ultima parte a enclavei — de aproximativ 850 km pătrați — ocupată pe teritoriul sirian în timpul războiului din octombrie 1973, încheind a treia etapă a operațiunilor prevăzute în acordul de separare, dintre cele două țări.

— Alegerile prezidențiale din Austria s-au soldat cu succesul candidatului Partidului Socialist, de guvernământ, Rudolf Kirchschlaeger, actualul ministru de externe al țării.

— Prin decret prezidențial, Chazel Taka a fost numit ministru al afacerilor externe al Irakului, în locul lui Murtadha Saeed Abder Baqi, care a fost desemnat ambasador al țării sale la Moscova.

— La Havana a avut loc inaugurarea Centrului național pentru cercetări științifice în domeniul muncii, primul de acest gen din America Latină.

luni

— Președintele R.S.F. Iugoslavia, Iosip Broz Tito, a sosit într-o vizită oficială la Bonn, la invitația președintelui în exercițiu al R. F. Germaniei, Gustav Heinemann.

— Au sosit la Paris şahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, împreună cu împărăteasa Farah. Între șeful statului iranian și președintele Franței, Valéry Giscard d'Estaing, a avut loc o primă rundă de convorbiri.

marți

— S-a întrunit la Luxemburg Consiliul Ministerial al Fieței comune. Pe ordinea de zi a miniștrilor de externe ai „ceor nouă” au fost înscrise, între altele, politica mediteraneană globală, tratativele cu grupul celor 45 de țări africane, din zona Caraibilor și Oceanului Pacific, fixarea contribuției „celor nouă” la fondul de urgență al O.N.U., destinat ajutorării țărilor din lumea a treia afectate de criza energetică.

Capitala României își confirmă vocația internațională

Agenda internațională a Capitalei noastre a fost, în această săptămână, extrem de bogată și densă. Bucureștiul a găzduit vizita președintelui ales al Columbiei, Alfonso López Michelsen, vizita președintelui Mauritaniei, Moktar Ould Daddah, se pregătește să găzduiască, începând de astăzi, vizita președintelui Republicii Arabe Egipt, Anwar El Sadat. Ne-au vizitat țara, în această săptămână, delegații ale Partidului Socialist Italian, Partidului Communist din Irlanda, Partidului Socialist Popular din Danemarca, Partidului Social-Democrat din Danemarca, Partidului Republican Italian, Uniunii Tineretului Muncitoresc Socialist din Republica Populară Democrată Coreeană, Organizației pentru Eliberarea Palestinei, Comitetului Militar de Eliberare Națională din Mali, o delegație economică din Bangladesh, ministrul apărării naționale al Cehoslovaciei, ministrul comerțului exterior al Egiptului, secretarul general al Uniunii Creștin-Democrate din Germania federală, secretarul general al Partidului de centru din Finlanda, o delegație a oamenilor muncii din Cuba.

Nu este, firește, o enumerare exhaustivă a tuturor vizitelor care s-au desfășurat sau se desfășoară la București, în această săptămână, și, totuși, ea sugerează cu pregnanță o activitate politico-diplomatică vie, intensă și multilaterală.

Să relevăm din capul locului că această săptămână marchează prima vizită a unui șef de stat columbian în țara noastră, prima vizită a unui șef de stat mauritan în România, iar, în ceea ce privește vizita președintelui Anwar El Sadat, o înaltă oficialitate egipteană remarcă faptul că ea se numără printre primele călătorii ale președintelui Egiptului în alte țări (excluzind turneele efectuate în capitalele arabe, care, la Cairo, nu sînt considerate străine). Aceste premiere imprimă prin ele însele un caracter de referință istorică acestor vizite, consacră importanța lor remarcabilă pentru continua dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare dintre Republica Socialistă România și statele respective.

Să consemnăm, în al doilea rînd, evantaiul politic și geografic deosebit de cuprinzător al vizitelor din această săptămână, care confirmă orientările fundamentale ale politicii internaționale a partidului și statului nostru. El demonstrează, încă o dată, că România acționează cu fermitate pentru extinderea colaborării cu țările socialiste, cu statele care au pășit pe calea dezvoltării economico-sociale independente, pentru largirea legăturilor cu toate statele lumii, fără deosebire de orientare socială. El ilustrează din nou politica fermă a partidului nostru de a dezvolta relații de solidaritate și colaborare cu partidele comuniste și muncitorești,

partidele socialiste, social-democrate, cu toate forțele progresiste, care militează pentru consolidarea cursului nou spre destindere, colaborare și progres economic și social în lumea noastră. El confirmă sentimentele de solidaritate militantă, deplinul sprijin pe care partidul și poporul nostru îl acordă mișcărilor de eliberare națională, tuturor forțelor care luptă împotriva imperialismului, colonialismului și neocolonialismului.

Săptămîna a confirmat în chip strălucit activitatea politică laborioasă, de excepțională însemnătate, desfășurată de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, rolul său remarcabil atît în elaborarea politicii internaționale a partidului și statului, cît și în înfăptuirea ei în viață, cărora le consacră o exemplară energie și spirit de inițiativă. Șefii de stat, conducătorii unor delegații care ne-au vizitat țara în această săptămînă au purtat convorbiri ori au fost primiți de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, noi prilejuri pentru examinarea aprofundată a posibilităților și perspectivelor de întărire a colaborării bilaterale, pentru discutarea celor mai adecvate căi și mijloace de a contribui la ireversibilitatea cursului nou spre destindere și colaborare în lume, spre edificarea unei lumi mai bune și mai drepte.

Inspirate de voința fermă de a marca aporturi de valoare la dezvoltarea relațiilor dintre România și țările respective, dintre partidul nostru și partidele respective, aceste vizite au avut un pronunțat caracter de lucru, ele soldindu-se cu documente de certă valoare pentru impulsivarea raporturilor reciproce.

O activitate politico-diplomatică atît de intensă pune din nou în valoare unul din adevărurile dominante ale lumii noastre, lume în care reglementarea marilor probleme internaționale, determinarea destinelor proprii nu mai constituie un privilegiu de club, ci un drept și o obligație a fiecărei țări — mari, mijlocii sau mici. Așa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, „soluționarea marilor probleme care preocupă omenirea, realizarea unei noi ordini mondiale care să asigure fiecărei națiuni dreptul la dezvoltarea liberă, coresponsabilitățile năzuințelor sale, impun participarea activă și egală a tuturor statelor la găsirea celor mai bune soluții de promovare a unei colaborări trainice. Considerăm că, independent de mărimea lor, toate statele trebuie să participe activ la viața internațională; în mod deosebit apreciem că țările mici și mijlocii au un rol important de jucat în realizarea unei lumi mai bune și mai drepte”.

O asemenea viziune asupra lumii reclamă explorarea — de către toate țările, fără excepție — a căilor și mijloacelor

pentru instaurarea unor noi relații între state — politice și economice — întemeiate pe principiile respectării independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, repudierii forței și amenințării cu forța în relațiile dintre state.

Săptămîna politico-diplomatică bucureșteană ilustrează din nou marea însemnătate a convorbirilor și contactelor la nivel înalt, a discuțiilor dintre factorii de răspundere pentru continua dezvoltare a relațiilor de prietenie și colaborare dintre țări, pentru examinarea și stabilirea, în beneficiul reciproc, a instrumentelor optime de consolidare a legăturilor în toate sferile de interes comun.

Pentru noi, românii, aceste vizite capătă o notă particulară, ele desfășurîndu-se într-o perioadă în care întregul popor se pregătește să sărbătorească trei decenii de la eliberarea țării, investind noi eforturi, noi energii în evoluția ei spre noi trepte de civilizație și progres. Înălții oaspeți pot cunoaște nemijlocit aceste eforturi, precum și sentimentele de prietenie, stimă și prețuire pe care poporul nostru le nutrește față de alte popoare, față de eforturile lor de a-și făuri o viață demnă și prosperă. Înălții oaspeți pot cunoaște nemijlocit principiile și obiectivele politicii externe a partidului și statului nostru, consacrată plenar intereselor supreme ale poporului român, cauzei păcii, colaborării și progresului în întreaga lume. Dacă s-a spus că tradiționala ospitalitate a poporului român a devenit proverbială, cred că se poate spune că proverbială a devenit și dorința lui sinceră de a întinde o mînă prietenească altor popoare, atît la bine cît și la greu, de a avea legături tot mai strînse pe toate planurile de interes reciproc.

Să relevăm, în sfîrșit, că această săptămînă nu constituie o perioadă de excepție. Capitala patriei noastre a cunoscut și, fără îndoială, va mai cunoaște activități atît de intense, de multilaterale, inspirate de vocația sa internațională recunoscută, de energia, perseverența și principialitatea cu care țara noastră militează pentru întronarea unui nou tip de relații între state, pentru abolirea vechii politici imperialiste de forță, presiune și dictat. Nu este o săptămînă de excepție, ea se încadrează într-o viziune coerentă și perfect articulată asupra lumii contemporane, într-o activitate susținută avînd ca scop continua dezvoltare și îmbunătățirea a relațiilor patriei noastre cu celelalte țări ale lumii, asanarea climatului politic internațional, instituirea unei ordini mondiale, favorabile unei largi colaborări între toate popoarele lumii.

Ion Cârje

**În exclusivitate
pentru „Lumea”**

**ALFONSO
LÓPEZ
MICHELSEN**

președintele ales al Republicii Columbia

Aspect de la convorbirile oficiale dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Alfonso López Michelsen

„O confesiune umană: vă mărturisesc că am o mare stimă pentru președintele Ceaușescu”

Răspunzând invitației președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, și a tovarășei Elena Ceaușescu, a sosit la București, pentru a face o vizită în țara noastră, dr. Alfonso López Michelsen, președintele ales al Columbiei, împreună cu doamna Cecilia Caballero de López.

Călătoria înalților oaspeți columbieni are loc la mai puțin de un an de la vizita oficială întreprinsă de președintele Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în Columbia și în alte țări ale Americii Latine. O dată în plus, acum la București, noul dialog româno-columbian la nivel înalt ilustrează voința celor două țări și popoare de a extinde colaborarea și conlucrarea dintre ele, atât în interesul bilateral, cât și în cadrul mai general al făuririi unei lumi mai bune și mai drepte, o lume a păcii și prosperității.

În ansamblul lor, aceste probleme au constituit teme ale convorbirii avute cu dr. Alfonso López Michelsen într-o pauză a programului vizitei sale în România, vizită care, la data publicării acestor rânduri, se află în plină desfășurare.

— Întreprindeți primul dumneavoastră turneu ca președinte ales al Columbiei. În acest turneu ați inclus și România, unde vă aflați pentru prima dată. Care este semnificația acestei duble premiere?

— Realitatea este că de foarte mulți ani, era o tradiție a președinților Columbiei de a face o vizită în Statele Unite, în calitate de președinte ales, și, uneori, în Spania, ca o formă de a realiza câteva prime contacte, ca o posibilitate de a studia și, în același timp, de destindere. Venind în România, intențiile mele sînt multiple. Să studiez, să capăt o serie de învățăminte, să văd de la fața locului posibilitățile de consolidare a relațiilor dintre țările noastre, să mă reculeg după o lungă campanie politică. De fapt, să fac din fiecare cîte puțin, să mă arăt la fereastra unei lumi noi sub anumite aspecte, atât din punct de vedere politic, cit și economic, dar cu care avem tradiții foarte vechi, avem afinități latine. Pe măsură ce am vizitat România, m-am convins de posibilitățile neexplorate ale

legăturilor culturale și economice care se pot dezvolta cu timpul între țările noastre.

— Este prima vizită a unui șef de stat columbian în România, dar nu și primul contact la nivel înalt între cele două țări. Președintele Ceaușescu a întreprins o vizită la Bogotă în septembrie 1973, prilej cu care a avut convorbiri și cu dv. Vă rugăm să relevați importanța vizitei dv., a celei a președintelui Ceaușescu în Columbia, a convorbirilor purtate la București și Bogotă.

— Vedeți, este interesant că, tocmai pe vremea cînd eram ministru al relațiilor externe al Columbiei (1968-1970 — n.n.), s-au stabilit relațiile diplomatice între România și Columbia, s-a semnat tratatul de asistență tehnică și s-au făcut primii pași în vederea extinderii schimburilor comerciale. Rezultatele s-au dovedit superioare așteptărilor și speranțelor.

Cînd președintele Ceaușescu a fost în Columbia, eu mă aflam în plină campanie electorală și nu am putut asista la nici o ceremonie oficială, protocolară. Dar am vorbit timp de mai multe ore, am schimbat idei, am revăzut cifrele de dezvoltare ale tratatelor pe care le semnasem. Atunci, cu multă amabilitate, m-a invitat în România. Am acceptat invitația și nu regret de loc că am făcut-o. Convorbirile noastre au o importanță specială, în sensul că țările noastre sînt asemănătoare sub multe aspecte. Prin dimensiuni, nu neapărat geografice, bogății naturale, dorința de autonomie și de autenticitate, care caracterizează atât România cit și Columbia. Credem că din colaborarea bilaterală putem avea mari avantaje, prin tehnica română în exploatarea petrolului și în petrochimie, prin schimburile culturale care s-au concretizat în traducerea unor autori columbieni și a unor autori români încă necunoscuți nouă și, în sfîrșit, prin faptul că sîntem țări al căror principal interes este pacea.

În mod special, vă mărturisesc că am o mare stimă pentru președintele Ceaușescu, ceea ce vă rog să nu o considerați o afirmație convențională, ci un fel de, aș zice eu, confesiune umană. În orice altă situație a existenței l-aș fi întîlnit pe președintele Ceaușescu, sînt sigur că am fi fost prieteni, că am fi avut multe puncte de vedere comune. Am întîlnit și am cunoscut mulți șefi de stat și, probabil, prin diferența pe care o evidențiază, președintele Ceaușescu impresionează prin faptul că examinează cu mare obiectivitate problemele, îl ascultă pe interlocutor, manifestă interes pentru cele mai diferite domenii. Cu el poți vorbi la fel de bine despre ecologie, populație, economie, despre orice. Cu președintele Ceaușescu vorbești fără să te simți vreodată că ți se dictează de la catedră. Interesant, de pildă, că vorbind despre problemele latino-americane, devine surprinzător cit este de informat și la curent cu multe lucruri care ar părea de specialitatea guvernelor noastre, cu procesul general de dezvoltare al Americii Latine.

— Ați menționat că, pe vremea cînd erați ministru de externe, ați semnat primele acorduri între România și Columbia, neîbnuind, în acel moment, importanța pe care, cu timpul, o vor dobîndi aceste documente...

— Da, eu cred că aceste acorduri au căpătat, în timp foarte scurt, o importanță foarte mare, inclusiv ca urmare a unei conjuncturi mondiale. Într-un anumit fel, aș spune, sunase ceasul întîlnirii cu acele țări pe care le așteptam de multă vreme.

— Ați opinat, domnule președinte, că fiecare popor trebuie să-și mențină

autenticitatea, să spună adevărurile, să nu fie un instrument al altui stat ci, dacă am înțeles bine, purtătorul de cuvânt al propriei personalități. Vă rugăm să explicați, din punctul dv. de vedere, această idee, care ni se pare una din condițiile fundamentale ale edificării unei lumi mai bune și mai drepte.

— Noi nu credem într-o lume construită pe baza forței militare, nici a forței economice și nici a aranjamentelor politice, ci pe o pace bazată pe respectul unora de către ceilalți. Această încredere ne unește ca să încercăm să ne păstrăm pe linia neintervenției în treburile altor țări și să formăm, în organizații ca Națiunile Unite, U.N.C.T.A.D. sau oricare din forurile mondiale, puncte de vedere comune, inspirate de dorința de a uni cel mai mare număr de țări mici în jurul acestor principii de politică internațională, pe care se bazează securitatea noastră. N-o putem face decât fiind propriul nostru purtător de cuvânt.

— Știu că acordați o mare însemnătate influenței morale și politice a popoarelor în lumea contemporană. Cum vedeți exercitându-se în lumea de azi marea putere a argumentelor? Le vedeți mai puternice decât armamentele?

— Influența morală și politică este foarte importantă, prin faptul că lumea, cred eu, a încetat să mai fie aliniată unor centre de putere bi sau tripolare, prin faptul că asistăm, tot mai des, la căutarea drumului rațiunii. Eu cred, de exemplu, că în acest moment, în probleme atât de importante, ca a combustibililor și a energiei, soluția trebuie să fie de echitate, cu gândul la toată umanitatea. Altfel, am merge pe drumul forței unorora contra forței altora și fiecare națiune ar recurge la forță, la ceea ce îi servește pentru a amenința, astfel încât să contracareze amenințarea celeilalte. Iată de ce sîntem împotriva posibilității de a se face uz de constrângere, în orice domeniu.

— Ne-ar interesa, ca revistă de politică externă, ce obiective fundamentale va urmări programul dv. politic după 7 august, cînd veți fi instalat în mod oficial ca șef de stat.

— Dorința mea fermă pentru poporul columbian este să îmbunătățească condițiile de viață și să închidă breșa inegalității sociale. Pe acest drum, nu mă voi feri să primesc ajutor din partea tuturor țărilor lumii care sînt interesate în a ne oferi colaborarea, atât materială, cit și culturală, sau de orice natură ar fi. Aș vrea să am o țară independentă și autonomă, o țară care să nu aibă prejudecăți în a învăța și a se servi de experiența bună pe care o întîlnește în orice parte din lume. Nu știu dacă sînt suficient de clar: e vorba de ambiția mea de a servi Columbia și nu o anumită ideologie sau o anumită sferă de influență. A servi Columbia, căutînd unde putem, atât în interiorul țării, împreună cu tinerii, cu femeile, cu toții, ca și în exterior, o contribuție care să ne facă să avansăm.

— S-a scris mult despre faptul că Bogotă a găzduit, în noiembrie 1973, reuniunea ministerială latino-americană în vederea „noului dialog cu Statele Unite”. Cunoaștem conținutul „Declarației de la Bogotă”. Cum apreciați, domnule președinte, noul dialog interamerican?

— Am spus la Bogotă care este părerea mea și n-am nici un motiv să nu o repet. Personal, sînt sceptic față de toate acele definiții și acele noi repere care se aplică unor realități vechi. Concret, asupra „noului dialog”, știu din propria mea experiență că el se desfășoară, pe de o parte, la nivel politic, cu secretarul de stat american, dialog care este un amabil schimb de zimbete, altul la nivel economic, cu Ministerul Finanțelor, unde

se explică de ce declarațiile secretarului de stat sînt foarte greu de îndeplinit și, în sfîrșit, la nivelul Congresului american. Deci, este un dialog cam inegal, pentru că nu există o voce care să angajeze, într-adevăr, Statele Unite. Există unele promisiuni, dar supuse altor instituții ale statului decît cele care le-au făcut și, concomitent, o politică a parte a Congresului, asupra căruia se exercită presiunile unor interese particulare. Sînteți probabil, la curent cu problema sancțiunilor pe care Congresul american le aplică unor guverne: retragerea ajutoarelor, capturarea vapoarelor, interzicerea exporturilor pe piața americană etc.

De pildă, pentru noi, o problemă importantă ca exportul de flori, care nu înseamnă nimic pentru Statele Unite, dar care nouă ne aduce 10-12 milioane de dolari anual, este un prilej actual de încordare. Exportăm mulți trandafiri în țările scandinave, iar, în perioada de iarnă, în Antilele franceze. Nici una din aceste țări nu are un „nou dialog” cu noi și nu ne impune nimic. În schimb, în Congresul american se caută legea care să ne aplice un impozit egal cu subvențiile pe care cultivatorii de trandafiri le primesc pentru a impulsiona producția, din partea statului. Este o cultură riscantă, care se poate pierde dacă transportul durează mai mult de aproximativ 16-18 ore, motiv pentru care statul trebuie să le ofere producătorilor un sprijin. Unică țară care ne face greutate este țara cu care noi avem un „nou dialog”. Am să vă spun chiar mai mult. Principalul nostru produs de export este cafeaua. Sîntem al doilea producător mondial de cafea. În acest domeniu, există un „World agreement” sprijinit de Organizația țărilor exportatoare de cafea, al cărui sediu se află la Londra. Votul în cadrul acordului asupra cafelei, care este un acord între producători și consumatori, nu este un vot pentru fiecare țară, ci un anumit număr de voturi, după importanța țării, fie producătoare, fie consumatoare. Știți că acest acord a fost suspendat? Și știți datorită căror voturi? Nu sînt anti-american, dar eu nu înțeleg ca în timp ce unele țări participante la acest acord și care au dreptul la putine voturi să fie dispuse a stabili prețul cafelei, iar țara care pune veto să fie o țară de pe continentul nostru, care face o întîlnire la fiecare trei luni ca să vorbească despre „noul dialog”.

— Am relevat în biografia dv. pe care am publicat-o că ați desfășurat o laborioasă activitate de ziarist. Credem că nu ne-o luați în nume de rău, dacă vă întrebăm despre misiunea gazetarului în lumea noastră.

— Am fost, uneori, ziarist, iar, alteori, am avut cu ziarele aprige dispute. Cunosc, deci, ambivalența fenomenului... Am spus întotdeauna ceva despre care cred că rămîne încă valabil: informația trebuie să fie strictă, iar comentariul personal. Dar, de multe ori, se întîmplă ca informația să deformeze realitatea, pînă într-atît, încît ziaristul ajunge s-o transforme în comentariu...

Aș vrea să adresez cuvinte de mulțumire pentru interesul pe care revista dv. l-a arătat pentru Columbia și pentru prezentarea atât de diversă pe care o face panoramei mondiale. Este o revistă internațională dintre cele mai obiective pe care le-am cunoscut și, în același timp, plăcută. Fără să fie o enciclopedie asupra problemelor mondiale, asigură o amplă informație pe 32 de pagini, în cadrul conceptului modern al ziaristicii, care nu înseamnă a-l încărca pe cititor cu știri, ci a-l interesa, astfel încît, dacă el vrea să afle mai mult, să citească mai departe și să te caute în numărul viitor.

Am mulțumit domnului președinte Alfonso López Michelsen pentru convorbirea acordată și amabilele cuvinte de încheiere.

Convorbire realizată de
Anca Voican

**În exclusivitate
pentru „Lumea”**

MOKTAR OULD DADDAH

secretar general al Partidului Poporului
din Mauritania, președintele Republicii
Islamice Mauritania

La invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și a tovarășei Elena Ceaușescu, ne-a vizitat țara Moktar Ould Daddah, secretar general al Partidului Poporului din Mauritania, președintele Republicii Islamice Mauritania, împreună cu soția, Marième Daddah.

În timpul vizitei, președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Moktar Ould Daddah au semnat Declarația solemnă comună a Republicii Socialiste România și Republicii Islamice Mauritania, Acordul de cooperare economică și tehnică între România și Mauritania și Protocolul de colaborare între Partidul Comunist Român și Partidul Poporului din Mauritania. A fost parafat, de asemenea, Comunicatul comun cu privire la vizita în țara noastră a președintelui Mauritaniei.

În prețuia încheierii vizitei sale, președintele Moktar Ould Daddah a avut amabilitatea să ne acorde — în exclusivitate — interviul de mai jos.

— Afîindu-ne înaintea încheierii vizitei dv., v-am ruga, domnule președinte, să faceți un bilanț al ei. Corespunde dorinței pe care ați exprimat-o, privind întărirea și diversificarea cooperării româno-mauritane?

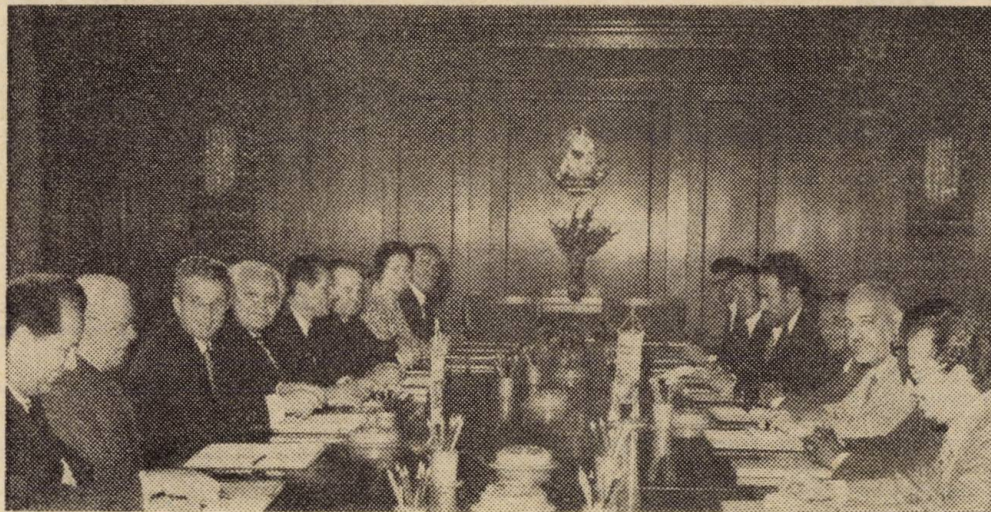
— Așa cum am spus, răspunzîndu-i președintelui Nicolae Ceaușescu (la ceremonia semnării documentelor comune — n.n.), această vizită are rezultate foarte pozitive, scontate. Nu numai că ea ne-a permis, nouă, mauritanilor, să cunoaștem mai bine experiența dv. originală, dar ne-a permis, totodată, un schimb de vederi asupra tuturor problemelor bilaterale și internaționale. Relațiile bilaterale vor cunoaște un impuls nou și important datorită documentelor și acordurilor pe care le-am semnat împreună cu președintele Nicolae Ceaușescu. De acum înainte, în numeroase domenii vom coopera mai concret, iar vizita pe care o va efectua la noi președintele României va constitui o nouă ocazie de a întări această cooperare.

Parăsim România foarte mulțumiți și încurajați de rezultatele acestei vizite și, de asemenea, datorită constatării că dv. înșivă ați realizat multe lucruri deosebit de importante, cu deosebire și pentru experiența noastră, intrucît ați fost nu demult într-o stare de subdezvoltare economică.

— Așa cum imi spuneati la Mogadiscio, pe președintele Nicolae Ceaușescu l-ați cunoscut în urmă cu cîțiva ani, la Națiunile Unite...

— Da, așa cum arătam, l-am întîlnit pe șeful statului român cu prilejul celei de-a 25-a aniversări a O.N.U. Atunci, cred, am schimbat doar cîteva cuvinte. Dar, efectiv, n-am putut avea discuții asupra unor probleme

„Mă impresionează interesul președintelui Ceausescu față de problemele lumii contemporane”

Aspect din timpul convorbirilor oficiale între președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Republicii Islamice Mauritania, Moktar Ould Daddah

importante așa cum am avut la București. Ceea ce mă impresionează la președintele României este, mai întâi, interesul pe care-l manifestă față de problemele lumii contemporane, în general, și ale lumii a treia, în particular, cu ceea ce aceasta înseamnă: subdezvoltare, eliberarea teritoriilor încă sub colonialism etc. Ceea ce impresionează cu deosebire este cunoașterea profundă a problemelor; președintele Ceaușescu vorbește despre fiecare problemă cunoscând perfect toate aspectele. Dar, la urma urmei, cred că toate acestea nu sînt surprinzătoare pentru dv. românii, care cunoașteți toate eforturile depuse de șeful statului dv. pentru a facilita soluționarea problemelor lumii contemporane. Evident, președintele României a vizitat multe țări. Eu l-am întâlnit în America; a fost în Asia, în mai multe rînduri în Africa — nu mai vorbesc de Europa. Toate acestea le-a făcut pentru a cunoaște problemele, conducătorii statelor lumii. Am urmărit cu multă simpatie toate aceste eforturi. Sintem, de asemenea, încantați de faptul că avem opinii asemănătoare, aproape similare, în multe probleme.

— În alocuțiunea rostită cu prilejul semnării documentelor comune arătați că vizita în România v-a permis o adevărată descoperire...

— România reprezintă pentru noi imaginea unei țări europene, socialiste și care a cunoscut realizări remarcabile. Am descoperit o impresionantă mobilizare a maselor, sub conducerea Partidului Comunist Român, un caracter deosebit de ospitalier al poporului român și progrese impresionante ale țării dv. în domeniile culturii, industriei, în special. Repet ceea ce am spus mai înainte: cel

care sosește pentru prima oară în țara dv., în fruntea căruia se află președintele Nicolae Ceaușescu, care muncește hotărît și cu ardoare pentru binele și prosperitatea poporului său — găsește o țară cu o originală experiență a revoluției, cu un grad înalt de progres în toate domeniile, ceea ce demonstrează, evident, că ați folosit bine timpul. Pe scurt, ceea ce am văzut la dv. ne încurajează și pe noi, prezentul și viitorul nostru, cu atît mai mult cu cît România poartă un interes deosebit tinerelor state independente africane.

— Intrucît reprezintă o revistă de politică externă, v-aș ruga să vă referiți la principiile care stau la baza politicii externe a Mauritaniei.

— Politica noastră internațională e bazată pe nealiniere. De asemenea, în multe probleme internaționale concepția noastră este foarte apropiată de a României și de a președintelui ei. Punînd la baza politicii noastre externe principiile egalității în drepturi a tuturor statelor, neamestecului în treburile interne ale altor state, dorința noastră este de a coopera cu toate statele, fără deosebire de orînduirea lor socială, cu condiția ca aceste țări să respecte independența și suveranitatea noastră. Această politică a avut ca rezultat că nu avem nici un diferend cu vreo țară, fie ea africană, arabă sau din altă parte a lumii.

Avem relații excelente cu multe țări ale lumii, cooperăm deschis cu toate statele, sintem pentru un schimb larg de idei. Acordăm, de asemenea, o importanță considerabilă unității africane, eliberării totale a Africii și susținem popoarele care luptă sau au luptat împotriva colonialismului, neocolonialismului și imperialismului. Am sprijinit lupta popoarelor din Indochina, a R.D. Vietnam, a Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, sprijinim pe șeful statului cambodgian — Prințul Norodom Sihanouk, și guvernul său.

— Am dori să prezentați cîteva obiective prioritare de politică internă ale partidului și guvernului dv.

— După dobîndirea independenței, primul obiectiv a fost realizarea și consolidarea unității noastre naționale, lucru acum îndeplinit. De asemenea, trebuia să realizăm repersonalizarea poporului mauritan, adică revenirea la sursele noastre originale, la autenticitatea noastră. În această direcție, am făcut o reformă în domeniul cultural și educativ în dorința de a reda limbii noastre — araba — locul pe care-l merită ca limbă națională, intrucît ea a fost total eclipsată în timpul perioadei coloniale. Desigur, franceza rămîne o limbă de comunicare, o limbă de cultură, intrucît este limba unei mari civilizații, iar noi nu neglijăm asemenea lucruri.

În afara repersonalizării culturale pe care, la ultimul congres al partidului nostru, am numit-o independența culturală, exigențele noastre au avut în vedere independența economică și am început s-o realizăm creîndu-ne o monedă națională, ieșind, astfel, din zona francului. Desigur, rămîne problema exploatarea bogățiilor noastre naturale, în special a celor miniere, pentru că ne lipsesc încă mijloacele financiare și cadrele. Am fost forțați să facem contracte cu societăți străine pentru a exploata bogățiile, dar dorința noastră este de a le folosi în beneficiul nostru.

Ne preocupăm, de asemenea, de realizarea unei adevărate democrații, pentru că partidul nostru e un partid de masă și dorim ca toți mauritanii să participe activ la problemele statului sau partidului, la tot ceea ce interesează poporul.

Cum știți, Mauritania nu este deosebit de favorizată de natură; de cîteva ani, ea cunoaște o puternică secetă, care ne-a pus multe probleme. Avem, însă, încredere în viitorul nostru și încercăm să facem tot ce putem pentru a progresa — chiar puțin cîte puțin. Aceasta pentru că, să nu uităm, noi am plecat practic de la zero, de la perioada colonială n-am moștenit nici măcar o așezare care să fie o capitală. Am avut multe obstacole și ne mai rămîn, dar, repet, avem încredere în viitor, în poporul nostru, în cooperarea internațională.

— Acum, după a 11-a Conferință la nivel înalt de la Mogadiscio, cum vedeți dezvoltarea Organizației Unității Africane?

— Cum arătam și la ședința finală, am avut privilegiul de a fi unul din puținii fondatori ai O.U.A., care n-a lipsit de la nici una din conferințele sale la nivel înalt. Deci, cred că Mogadiscio marchează un nou jalon în consolidarea unității africane, în pofida a-celeia probleme care a interesat îndeosebi unii comentatori: alegerea noului secretar general al O.U.A. Deși a fost ales abia după al 18-lea tur de scrutin, unitatea și viața continentului nu pot fi contestate. Am adoptat, în unanimitate, documente care privesc subiecte majore, precum: totala eliberare a continentului, folosirea materiilor prime, cooperarea arabo-africană. E adevărat, O.U.A. nu a adoptat întotdeauna toate deciziile sale cu ușurință și în unanimitate, dar, sînt sigur, Mogadiscio a întărit vizibil unitatea africană.

— Ce ați dori să transmiteți cititorilor noștri, poporului nostru, cu ocazia celei de-a 30-a aniversări a eliberării României?

— Un mesaj de prietenie, de solidaritate militantă, pentru că eu cred că poporul dv. trage învățăminte din evenimente, el își amintește ceea ce a fost sub fascism și e conștient de ceea ce e azi: liber în interior, respectat în exterior, participant, prin președintele țării sale, la soluționarea problemelor mondiale.

Rezumînd, dacă aș fi român, aș fi fericit de soarta mea.

Interviu realizat de Dumitru Constantin

„Nutrim sentimente de caldă prietenie față de poporul român, față de președintele Ceaușescu“

Correspondență de la trimisul nostru special, Rodica Georgescu

Mă aflu la Cairo cu puțin timp înaintea începerii vizitei oficiale a președintelui Anwar Sadat în România. Urmind vizitei întreprinse, în primăvara anului 1972, de președintele Nicolae Ceaușescu în Egipt — eveniment istoric de cea mai mare însemnatate în raporturile prietenești pe care România le întreține cu această țară — prima vizită a unui șef de stat egiptean în țara noastră era așteptată cu deosebit interes și satisfacție. Am putut constata din plin acest lucru la fața locului, din convorbirile purtate cu personalități oficiale, ziaristi, activiști ai unor organizații obștești și alți cetățeni egipteni, cu care m-am întâlnit în cele șapte zile petrecute la Cairo, Alexandria și alte localități. Pretutindeni am întâlnit o caldă simpatie pentru România și politica românească, stimă și considerație față de conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, admirație pentru eforturile de dezvoltare ale poporului român, apreciere față de politica externă a României socialiste, față de principiile pe care le promovează în viața internațională. Pretutindeni am întâlnit dorința de extindere a relațiilor prietenești dintre cele două popoare, de diversificare și lărgire a colaborării, pe multiple planuri, dintre cele două țări.

Redau, în continuare, declarația unor personalități politice egiptene în legătură cu apropiata vizită a președintelui Anwar Sadat în țara noastră și, în context, în legătură cu stadiul actual și perspectivele de dezvoltare a relațiilor tradiționale de prietenie dintre popoarele român și egiptean.

dr. Mohamed Hafez Ghanem

prim-secretar al Comitetului Central al Uniunii Socialiste Arabe

„Sintem fericiți că președintele nostru vizitează România. Între Uniunea Socialistă Arabă și Partidul Comunist Român s-a instaurat o colaborare strânsă, ce s-a consolidat treptat, etapă cu etapă. Experiența României este, pentru noi, foarte instructivă, utilă și importantă în toate domeniile. În urma contactelor și schimburilor de idei avute cu reprezentanți români, am putut constata existența unor similitudini și scopuri comune în ce privește dorința consolidării păcii în Europa,

în Orientul Apropiat și în lume, în ce privește dezvoltarea economică, socială și altele. Și ceea ce mi se pare deosebit de semnificativ este faptul că am simțit permanent dorința dv. de a ne ajuta în toate domeniile. Am să vă dau un exemplu: ajutorul pe care ni-l acordă România în dezvoltarea noastră industrială. Cunoașteți, de pildă, Uzina de produse sodice de la El Mex și complexul de prelucrare a fosfaților de la Hamrawein, obiective realizate în cooperare cu România. Menționez, de asemenea, acordarea de sprijin tehnologic și în alte domenii, cum ar fi agricultura, și chiar acordarea de credite.

Nutrim față de România o solidaritate bazată pe obiective comune, sentimente de caldă prietenie față de poporul român, față de președintele Nicolae Ceaușescu. Prietenia dintre cele două popoare și țări s-a consolidat și ca urmare a poziției pline de responsabilitate a României pe plan internațional. Fără îndoială, că poziția României față de problema Orientului Apropiat, modul clar în care a subliniat că pacea în regiune nu poate fi realizată

decit prin eliberarea teritoriilor arabe ocupate, precum și prin respectarea drepturilor legitime ale poporului palestinian, au dus la o și mai mare apropiere.

Din toate aceste multiple motive, privim cu deosebită satisfacție vizita președintelui Sadat în România care, credem, reprezintă o încununare istorică a colaborării prietenești dintre popoarele egiptean și român, dintre România și Egipt“.

Sayed Zaki

prim-secretar al Comitetului orășenesc U.S.A. Cairo, președintele Asociației de prietenie Egipt-România

„Mă număr printre oamenii care au avut fericitul prilej de a vizita România și deosebita onoare de a fi primiți de președintele Nicolae Ceaușescu. Am fost profund impresionat de eforturile și realizările poporului român în dezvoltarea țării pe calea progresului multilateral. După vizita efectuată în urmă cu doi ani de președintele Ceaușescu în Egipt, moment deosebit de important în întărirea relațiilor de prietenie româno-egiptene, între cele două țări au avut loc multe schimburi reciproce de delegații, multe contacte bilaterale, spre binele ambelor popoare.

Nu vom uita niciodată sprijinul ce ni-l acordă poporul român și marele său conducător, președintele Ceaușescu, în lupta noastră pentru progres social și pace. Poporul egiptean nutrește profunde sentimente de prietenie și afecțiune pentru poporul român. Președintele Nicolae Ceaușescu — eminentă personalitate politică — se bucură de mare popularitate în

Imagine din timpul vizitei șefului statului român în Egipt: tovarășul Nicolae Ceaușescu vorbind la mitingul prieteniei româno-egiptene din Alexandria

Egipt. În numele celor 7 milioane de locuitori ai oraşului Cairo, îmi exprim arzătoarea speranţă că relaţiile de prietenie dintre cele două popoare ale noastre se vor consolida continuu”.

dr. Refaat Mahgoub

secretar al C.C. al Uniunii Socialiste Arabe
pentru problemele de ideologie şi propa-
gandă

„Vizita pe care preşedintele Anwar Sadat urmează s-o facă în România nu este o vizită obişnuită: este prima vizită a unui şef de stat egiptean în ţara dv. şi una dintre primele efectuate de preşedinte peste hotare, într-o ţară străină, exceptând, bineînţeles, ţările arabe, care pentru noi nu sînt ţări străine. Şi cînd are loc o asemenea vizită? După războiul din octombrie. Aceste fapte pot să creeze o imagine destul de clară a importanţei călătoriei, a importanţei pe care o acordăm relaţiilor existente între ţările noastre.

Actualul dialog la nivel înalt — după cel de acum doi ani — va constitui o şansă excepţională pentru popoarele noastre de a întări relaţiile lor prieteneşti şi de a dezvolta colaborarea româno-egipteană pe diverse planuri — politic, economic, cultural şi altele.

Esenţialul în consolidarea prieteniei şi solidarităţii româno-egiptene este faptul că raporturile stabilite se bazează pe o deplină sinceritate, pe respectarea principiilor fundamentale ale relaţiilor internaţionale. Cînd doi şefi de stat se întîlnesc şi discută probleme de interes comun, rezultatul este rodnic şi durabil, iar „poarta” înţelegerii şi colaborării dintre popoarele noastre — sînt convins — se va deschide larg”.

dr. Kamal Abu El Magd

ministru informaţiilor

„Relaţiile dintre România şi Egipt sînt foarte bune, foarte prieteneşti. Vizita întreprinsă de preşedintele Nicolae Ceauşescu în Egipt şi, acum, vizita pe care urmează s-o efectueze preşedintele Anwar Sadat în România reprezintă momente de o mare însemnătate pentru întărirea relaţiilor dintre cele două ţări. Acest nou dialog la nivel înalt româno-egiptean, care va pune bazele unor înţelegeri concrete, va fi urmat, fără îndoială, de numeroase schimburi la alte niveluri, ce vor deschide noi perspective dezvoltării colaborării bilaterale”.

Mohamed Choukri

ministru adjunct al afacerilor externe

„Este evident că relaţiile româno-egiptene iau o dezvoltare remarcabilă. În ce mă priveşte, le calific drept excelente, ambele ţări fiind pe deplin satisfăcute de evoluţia lor. Şi aceasta, deoarece au luat o profundă amploare în toate sensurile, pe linie de stat şi de partid, în domeniile economic şi cultural.

Vizita preşedintelui nostru în România, ca răspuns la vizita efectuată de preşedintele Ceauşescu în Egipt, va reprezenta încununarea relaţiilor foarte prieteneşti, excelente, instaurate între ţările noastre. Sîntem convinşi că aceste legături, devenite tradiţionale, se vor consolida mereu. Preşedintele Sadat ne-a dat indicaţii foarte clare în acest sens, iar noi ne străduim cu dragă inimă să le ducem la îndeplinire. Căci întărirea unor asemenea legături ca acelea existente între România şi Egipt nu sînt numai în folosul bilateral, nu corespund numai intereselor noastre reciproce, ci ele contribuie, totodată, la instaurarea unui climat de pace, prietenie şi colaborare între toate statele, la plămădirea unei lumi mai drepte şi mai bune”.

INTERVIUL NOSTRU

Fathi A. M. El Metbouly

ministru comerţului exterior
al Republicii Arabe Egipt

„Considerăm

România un prieten sincer”

Aflat în România pentru a discuta probleme ale relaţiilor economice, îndeosebi comerciale, între ţara noastră şi Republica Arabă Egipt, dl Fathi A. M. El Metbouly, ministru egiptean al comerţului exterior, a fost primit de preşedintele Republicii Socialiste România, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Ministru egiptean a transmis tovarăşului Nicolae Ceauşescu salutul preşedintelui Republicii Arabe Egipt, Anwar El Sadat, care aşteaptă cu viu interes apropiata sa vizită în România. Oaspetele a adresat, în acelaşi timp, salutul poporului egiptean, subliniind înalta stimă şi preţuire de care se bucură în ţara sa personalitatea preşedintelui Nicolae Ceauşescu, activitatea sa consacrată dezvoltării relaţiilor de colaborare româno-arabe, instaurării unei păci juste şi durabile în Orientul Mijlociu, edificării unei lumi mai drepte şi mai bune.

Mulţumind, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a rugat pe oaspete să transmită preşedintelui Anwar El Sadat un cald salut prietenesc, împreună cu cele mai bune urări, iar poporului egiptean succes deplin în îndeplinirea aspiraţiilor de pace şi prosperitate, în dezvoltarea economico-socială a patriei sale. Şeful statului român a arătat că aşteaptă cu deosebită plăcere vizita în România a preşedintelui Republicii Arabe Egipt, reluarea dialogului atât de fructuos început, în aprilie 1972, la Cairo.

La solicitarea revistei, Fathi A.M. El Metbouly, a avut amabilitatea de a acorda un interviu redactorului revistei „Lumea”, Mihai Matei.

— Mă aflu aici, fireşte, pentru a discuta probleme ale comerţului între Egipt şi România şi, în primul rînd, pentru a defini-tivă şi semna protocolul comercial pe anul în curs. De fapt, schimburile bilaterale au evoluat satisfăcător şi înainte de încheierea acestui document — ceea ce demonstrează, cred eu, nivelul înalt de dezvoltare a relaţiilor între cele două ţări prietene.

Sînt convins că obiectivele stabilite în cadrul convorbirilor avute aici vor fi realizate. Noi ştim că preşedintele Nicolae Ceauşescu sprijină dezvoltarea relaţiilor bilaterale, după cum preşedintele Sadat mi-a dat indicaţii în sensul de a facilita înţelegerea cu prietenii noştri români.

În acest context, l-am invitat pe interlocutor să aprecieze evoluţia relaţiilor economice dintre Republica Socialistă România şi Republica Arabă Egipt.

— Apreciez foarte mult — şi cred că exprim opinia tuturor egiptenilor — evoluţia majoră în relaţiile economice dintre ţările noastre, înregistrată în perioada care a urmat întîlnirii celor doi şefi de stat. Ambele ţări au ajuns, în prezent, să culeagă roadele strînsei colaborări economice bilaterale. Fără îndoială, vizita în România a preşedintelui Sadat va aduce noi roade în acest domeniu.

Situaţia mi se pare firească în relaţiile între două ţări prietene — şi ca urmare a dialogului între şefii de stat ai acestor ţări prietene. Şi ţin să adaug, noi considerăm România un prieten sincer.

În continuare, dl El Metbouly s-a referit la principiile generale ale politicii comerciale a ţării sale.

— Este o tendinţă persistentă a comerţului nostru aceea a deschiderii spre lume, conform hotărîrii adoptate în Egipt de o practică o politică economică „a porţilor deschise”. În acest cadru, comerţul exterior se orientează, în primul rînd, spre exportarea produselor disponibile şi importarea unor produse necesare ţării noastre, de o manieră care să asigure un echilibru balanţei comerciale. De altfel, în lumea contemporană, pe această planetă pe care trebuie să convieţuim cu toţii, izolarea unei ţări nu este posibilă, interdependenţa şi diviziunea muncii reprezintă necesităţi, fapt pus în evidenţă şi de situaţia recent constatată în domeniul energiei şi materiilor prime. Cred că politica egipteană „a porţilor deschise” corespunde exigenţelor actuale. Şi cred, de asemenea, că fiecare parte a lumii poate contribui prin schimburi la convieţuire, la bunăstarea şi progresul omenirii.

În încheiere, oaspetele egiptean a ţinut să ne comunice impresiile sale din această vizită:

— Am parcurs insistent Bucureştiul, iar, la sfîrşitul săptămîinii, am călătorit în afara capitalei dv. Am fost impresionat nu numai de frumuseţea naturală a ţării, dar şi de ampla ei dezvoltare generală, realizată de poporul român, acest popor atât de primitiv, de serios, de muncitor.

„România exercită o mare fascinație”

Pietro Lezzi

membru al Direcției
Partidului Socialist Italian

Pentru început, interlocutorul nostru se referă la raporturile dintre Partidul Socialist Italian și Partidul Comunist Român, în mod special la contactele și convorbirile avute la București.

— Asemenea contacte — ne mărturisește domnia-sa — ne dau prilejul să ne cunoaștem mai bine și, mai ales, să ne confirmăm punctele noastre de vedere comune asupra unor probleme ale vieții internaționale. Examinarea panoramică a problemelor pe care ne-a ocazionat-o convorbirea de aproape o oră cu președintele Nicolae Ceaușescu, care a avut amabilitatea să ne primească, stă mărturie a raporturilor frățești existente între cele două partide ale noastre, între cele două țări, între cele două popoare, a legăturilor de profundă prietenie ce s-au stabilit între tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășii Pietro Nenni și Francesco De Martino.

În discuțiile de la București am înregistrat poziții comune asupra unor aspecte ale vieții internaționale, ca, de pildă, situația din Portugalia, formulind speranța că problema popoarelor africane care luptă pentru eliberarea de sub dominația colonială va putea fi soluționată în cel mai scurt timp. Am făcut, de asemenea, cunoscut tovarășilor români că, la încheierea lucrărilor ultimei reuniuni a Comitetului Central al P.S.I. ne-am exprimat solidaritatea cu poporul sud-vietnamez cu prilejul celei de-a 5-a aniversări a formării Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, dînd mandat delegației socialiste în guvernul de centru-stînga să acționeze pentru ca, în cel mai scurt timp, să se stabilească relații diplomatice între Italia și G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud.

Tovarășul Pietro Lezzi se află pentru a doua oară în România, ceea ce îi permite să facă unele comparații.

— România exercită asupra noastră, a italienilor, o mare fascinație. În primul rînd, pentru că țara dumneavoastră — o țară foarte tină — își transmite tinerețea și asupra modului de a concepe acțiunile de politică externă. Am apreciat întotdeauna și apreciem în continuare contribuția pe care o aduce România la destinderea și cooperarea internațională prin dezvoltarea legăturilor sale multilaterale, poziție ce nu poate să nu fascineze astăzi toate țările și forțele democratice care doresc destinderea și care înțeleg să joace, în cadrul destinderii, un rol nu de spectatori, ci de protagoniști. Apreciam, de aceea, și acțiunile țării dumneavoastră în cadrul Națiunilor Unite, acțiuni îndreptate spre transformarea Organizației într-un for în care marile probleme internaționale să poată fi discutate de către toate statele membre.

Am luat cunoștință, încă o dată, de rezultatele dezvoltării economice a României, de

obiectivele atinse cu o însemnată anticipație față de 1975, ca și de noile obiective ce stau în fața viitorului plan cincinal în ce privește retribuția reală, creșterea consumului social — pensii, asistență medicală, învățămînt și educație. Apreciez și admir felul în care vedeți conservarea patrimoniului artistic și cultural românesc. Știm, de asemenea, că însemnate eforturi economice vor fi destinate nu numai dezvoltării industriale, ci și agriculturii.

Să vă spun drept, în Italia a fost o perioadă în care mișcarea muncitorească, socialiștii, comuniștii au pus accentul pe industrializare, în special în Mezzogiorno, fără să desfășoare, însă, eforturi similare și în ce privește dezvoltarea agriculturii. De aceea, creșterea deficitului balanței de plăți s-a datorat, în mare măsură, și necesității de pildă de a ne aproviziona din afară cu carne. Iată de ce privesc cu admirație politica echilibrată a partidului și statului român de dezvoltare a unei industrii, dar și a unei agriculturi moderne.

— În aceste zile, cînd opinia publică internațională urmărește cu viu interes eforturile depuse în Orientul Apropiat în vederea soluționării pe calea negocierilor a conflictului, v-am ruga, tovarășe Pietro Lezzi, să ne prezentați, succint, poziția socialiștilor italieni în această problemă.

— Este și acesta un alt punct abordat în discuțiile cu interlocutorii români.

Noi, socialiștii italieni, care căutăm să avem o politică internațională coerentă, avem astăzi satisfacția de a vedea cum pozițiile pe care ne-am situat chiar de la începutul conflictului — ca recunoașterea statului Israel, retragerea trupelor din teritoriile ocupate, soluționarea problemei palestinienilor pe baza dreptului la existență al poporului palestinian — au devenit patrimoniu comun.

Apreciam recentele acțiuni politice și diplomatice desfășurate în zona Orientului Apropiat. Și sîntem de acord cu dumneavoastră, cînd susțineți că la Geneva trebuie să-și poată da concursul și alte state, pentru definirea acestei probleme, cu atît mai mult cu cît ea are mari consecințe economice, sociale și politice asupra raporturilor Europa — lumea arabă, Europa — Mediterana. Considerăm pozitivă, pentru evoluția situației din zonă, în-

cheierea cu succes a primei faze a dezangajării militare și separării forțelor în Sinai și pe înălțimile Golan.

— Care este poziția dv. în ce privește problema raporturilor intercomunitare ?

— Sîntem ferm convinși că în cadrul Comunității economice vest-europene trebuie aduse modificări profunde. Sîntem pentru o Europă occidentală a popoarelor. Dacă anii '73-'74 pot fi considerați anii crizelor comunitare, ai disparițiilor unor personalități marcante ca Georges Pompidou — din viață, Willy Brandt, Edward Heath — din funcțiile de premier, anii crizei energetice și creșterii prețurilor la materiile prime, există, totuși, și aspecte pozitive ce nu pot fi trecute cu vederea. Conferința de la Bruxelles a partidelor comuniste și muncitorești din Europa occidentală, de pildă, care, recunoscînd existența Pieței comune, a arătat că ea nu trebuie atît combătută cît transformată, lărgită, democratizată. Instituțiile sînt, de fapt, ca o cutie goală care poate fi umplută fie printr-o politică multinațională, fie printr-o reală politică de reforme. Pentru ca acest al doilea aspect să prevaleze, este necesară o mai amplă participare a popoarelor, a organizațiilor politice. La Bruxelles s-a pus, de altfel, problema procesului unității sindicale vest-europene, comunitare. În octombrie, după cum, probabil, știți, executivul Confederației sindicale vest-europene va ratifica intrarea în confederație a Centralei sindicale comuniste italiene — C.G.I.L. Vor intra, deci, forțe noi, care vor putea promova „compromisul istoric” al comuniștilor italieni la nivelul comunității. P.S.I., împreună cu „le” forțe socialiste și social-democrate, poate juca un rol important în direcția întăririi unei Europe comunitare care, desigur, pentru noi, nu are hotare definitive.

Ne neliniștește, în mare măsură, problema comunității „celor nouă” care trebuie să facă față unor grave dificultăți apărute, în primul rînd, în urma crizei de energie, dar și a creșterii prețurilor la materiile prime. Piața comună este, neîndoișor, foarte dezvoltată industrial, dar aceasta nu înseamnă că toate țările membre sînt la fel de dezvoltate. Italia, de pildă, este o țară deosebit de expusă. O confirmă criza guvernamentală de la 10 iunie, declanșată pe fundalul unei alte crize, economice, sociale și politice, de cîteva luni în stare latentă.

— Cititorilor noștri le-am prezentat, la vremea respectivă, elementele acestei crize, ca și poziția forțelor politice implicate, pe cea a socialiștilor în special, avînd în vedere că P.S.I. a fost autorul moral al crizei...

— Noi, socialiștii, ne-am situat pe poziția unei politici economice ferme și riguroase, nu numai pentru că ne aflăm imediat după succesul electoral al forțelor laice în bătălia referendumului de la 12 mai ci și pentru că, de vreme îndelungată, susținem că trebuie modificat, chiar și gradual, mecanismul dezvoltării în favoarea consumului social, că trebuie să acționăm pentru o hotărîtă soluționare a subdezvoltării Mezzogiorno-ului, ca și pentru a nu face clasa muncitoare și păturile mici și mijlocii să plătească consecințele unei înguste, ca să nu-i spun greșite, politici economice; să acționăm pentru evitarea creșterii inflației și recesiunii, care ar putea avea grave consecințe asupra locurilor de muncă. Cu atît mai indispensabilă este stabilitatea economică a țării cu cît se manifestă episoade de recrudescență și de violență neofasciste. De aceea, considerăm că este necesar să insistăm în poziția noastră de pînă acum în ce privește politica economică, poziție ce nu respinge o

ÎN CONȘTIINȚA LUMII

modificare acută a regimului fiscal, cu condiția să se pună capăt fugii de capital, evaziunilor fiscale ce se răsfring asupra păturilor salariale cele mai defavorizate. Am insistat și insistăm pentru adoptarea unei politici de credit, care să țină seama de necesitatea salvării industriilor mici și mijlocii furnizoare de locuri de muncă pentru milioane de salariați.

În cadrul reuniunii C.C. al P.S.I., tovarășul Francesco De Martino a spus clar că un punct cardinal al politicii noastre rămâne acordul și adeziunea organizațiilor sindicale. Acest lucru l-am susținut „ante litteram” la primul și unicul Congres al Partidului Socialist Unificat cînd Francesco De Martino avea să fie pus în minoritate deoarece a susținut — susținem și acum — că politica de centru-stînga poate da rezultate numai printr-o deschidere spre contribuția comunistilor și organizațiilor sindicale.

Politica noastră, a „echilibrurilor mai avansate”, care a suscitât atîta alarmă, a devenit, în realitate, politica proprie a centrului-stînga. În fond, toate reformele celei de-a V-a legislaturi, ca, de pildă, reforma regională, statutul muncitorilor, pentru a nu mai vorbi de legea divorțului, au trecut prin parlament datorită votului pozitiv al P.C.I. și cu sprijinul organizațiilor sindicale. După părerea mea, această deschidere politică, această recunoaștere a rolului P.C.I., care se bucură de votul a 9 milioane de italieni, și a rolului marilor organizații sindicale din partea P.S.I., sub conducerea lui Francesco De Martino, a consolidat o experiență pe care nu sîntem dispuși să o vedem aruncată la coș și distrusă, cu atît mai puțin acum, în condițiile deosebit de favorabile create de votul de la 12 mai, ca și de victoria stîngii în alegerile sardie.

— Sînt binecunoscute acțiunile de politică externă ale Italiei pentru realizarea unui climat de securitate și cooperare pe continent. Cum privește P.S.I. negocierile în curs de la Geneva din cadrul lucrărilor Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa ?

— Într-adevăr, acțiunile în acest sens ale șefului diplomației italiene, Aldo Moro, sînt importante. Și, totuși, este necesar, cred eu, să facem mai mult. Această conferință nu trebuie considerată nici prima, nici ultima.

Soluții pentru realizarea adevăratei substanțe a acestei probleme fundamentale, care este continuitatea conferinței, pentru eforturile și experiența comune ale popoarelor, se pot găsi. Cu atît mai mult cu cît securitatea și cooperarea ne privesc nu numai pe noi, europenii, ci privesc întreaga umanitate.

Mobilizarea maselor populare, a opiniei publice internaționale a fost determinantă în soluționarea unor grave probleme, ca războiul din Vietnam, căruia i s-a pus capăt, în primul rînd, în urma eroicei lupte a poporului vietnamez, dar și a uriașei solidarități internaționale desfășurate, în cursul anilor, prin manifestări combative. Sigur, dacă asemenea acțiuni se organizează și în alte probleme ce privesc comunitatea internațională, ca, de pildă, securitatea europeană și dezarmarea, va fi posibil să se depășească dificultățile existente, să se ajungă la soluții definitive.

Toate acestea nu pot să nu aibă repercusiuni pozitive asupra dezvoltării economice a unor întregi regiuni, nu pot să nu creeze raporturi noi, radical diferite cu lumea arabă, o politică nouă în Mediterana. Toate acestea nu pot să nu consolideze acea politică de largă colaborare și participare internațională, care constituie unul din aspectele caracteristice ale politicii externe a României, a președintelui său și a Partidului Comunist Român.

— Cum vedeți, în acest context, participarea tuturor statelor — fie ele mari, mici sau mijlocii — la accentuarea pro-

cesului de consolidare a cursului spre securitate, destindere și colaborare ?

— Consolidarea procesului de destindere, care, din fericire, este în curs de desfășurare nu poate avea loc fără rolul activ al țărilor mici și mijlocii. În fond, o țară nu poate fi judecată numai în raport cu volumul populației sau mărimea teritoriului, ci, mai ales, pentru ideile pe care le promovează pe scena mondială, în beneficiul întregii umanități. Iată prin ce se distinge astăzi pe arena

internațională țara dumneavoastră, România socialistă.

Ne îndreptăm spre o eră în care calitatea, valorile morale vor avea o pondere tot mai mare. De aceea, privim cu vie și adîncă simpatie spre țara dumneavoastră, de aceea urmărim cu atenție drumul pe care îl parcurgeți.

Interviu realizat de
Rodica Dumitrescu

„Pentru noi e foarte important să înțelegem punctul de vedere românesc”

Jens Maigaard

membru al Comitetului Executiv al C.C. al Partidului Socialist Popular din Danemarca

La invitația C.C. al P.C.R., o delegație a Partidului Socialist Popular din Danemarca, condusă de Jens Maigaard, membru al Comitetului Executiv al C.C. al P.S.P., a făcut o vizită de documentare și schimb de experiență în țara noastră. Cu acest prilej, Jens Maigaard a avut bunăvoința de a acorda un interviu redactorului revistei „Lumea”, Stelian Țurlea.

Înainte de toate, Jens Maigaard a ținut să ne vorbească despre relațiile dintre cele două partide.

— Avem, de multă vreme, relații foarte bune cu Partidul Comunist Român. Aceasta, pentru că opiniile noastre sînt similare în unele principii de bază, pentru că sîntem de acord că putem avea asemenea relații bune și prietenești dacă respectăm independența fiecăruia. Partidul Comunist Român e un partid autonom. Partidul Socialist Popular din Danemarca este, de asemenea, un partid autonom. Aceasta presupune existența unor domenii fundamentale în care părerile noastre coincid; anume, sîntem de acord în țelul socialist comun, sîntem de acord în concepția că mai importantă decît existența națiunilor mari și mici este existența națiunilor ca atare, că nu există partide mari și mici, ci partide egale în drepturi. Or, țelul socialist comun, eforturile pentru instaurarea păcii și desființarea blocurilor, atmosfera de înțelegere, credința că partidele sînt autonome și independente — toate acestea alcătuiesc o foarte bună bază pentru relații strînse și prietenești între partidele noastre. Chiar dacă, în unele probleme, există puncte de vedere diferite, important, mult mai important, esențial chiar e faptul că în problemele fundamentale există înțelegere și acord.

Discuția a cuprins, firesc, scopul călătoriei delegației daneze în România, opiniile despre țara noastră.

— Vizita noastră a avut un caracter de lucru, aș putea spune, prin urmare, că ceva anume, special, ne-a adus în România. Danemarca e membră a unei organizații economice vest-europene — Piața comună — dar

opinia noastră este că această apartenență nu trebuie să împiedice cooperarea, economică în primul rînd, cu țările sistemului socialist. Am venit, deci, în România, pentru că am considerat că ne vor fi folositoare discuțiile cu tovarășii români privind colaborarea și înțelegerea punctului lor de vedere. Mai întîi, am încercat să înțelegem condițiile societății socialiste românești, care se dezvoltă permanent. Apoi, să aflăm opiniile despre relațiile Est-Vest, despre comerțul dintre țările răsăritene și apusene. Am avut discuții cu tovarășii din conducerea partidului, la ministerele comerțului, industriei grele, finanțelor, am vizitat mai multe uzine la Ploiești și București, pretutindeni am discutat despre posibilitățile existente în comerțul Est-Vest și despre dezvoltarea continuă a relațiilor, economice în primul rînd, dintre Apusul și Răsăritul Europei. Pentru noi, e foarte important să înțelegem punctul de vedere românesc în toate aceste probleme, pentru că, pe de-o parte, aici, în România, există o experiență de care putem ține seamă, iar, pe de altă parte, la întoarcere, vom fi într-o măsură mai mare capabili să ne îndeplinim sarcinile și să ne aducem modesta noastră contribuție la dezvoltarea relațiilor dintre statele europene cu regimuri social-politice diferite.

Jens Maigaard revine apoi asupra importanței pe care o acordă contactelor dintre partidele progresiste din întreaga lume.

— Aș vrea să mai spun ceva despre relațiile dintre Partidul Comunist Român și Partidul

Socialist Popular din Danemarca, între care există, de mai mult timp, relații strînse. Opinia mea este că am învățat mult, de-a lungul anilor, din aceste contacte și sper că tovarășii români gîndesc la fel. Mai cred că e un lucru foarte bun că am schimbat păreri, că am încercat să înțelegem poziția celuilalt și, mai ales, că am clarificat unele probleme. Cred că acest ultim aspect — clarificarea pozițiilor — are o foarte mare importanță în relațiile dintre partide.

Problema relațiilor dintre partidele clasei muncitoare din lumea întreagă se pun, după părerea mea, pe două planuri — internațional și intern, pentru țările vest-europene mai ales. Contactele dintre partidele democratice — comuniste, socialiste, social-democrate ș.a. — sînt necesare. Partidul Comunist Român consideră că unitatea mișcării muncitorești este un obiectiv important în lumea contemporană, dacă vrem să transformăm societatea. Sintem de acord cu acest principiu. Avem și un exemplu foarte apropiat nouă — în anii din urmă, am colaborat cu Partidul Social-Democrat danez, ajutîndu-l să obțină majoritatea parlamentară (la alegerile din 1971, Partidul Socialist Popular a obținut 17 mandate, iar social-democrații 70; aceștia au putut guverna numai ca urmare a sprijinului socialist-popularilor — n.n.). Experiența aceasta ne face să insistăm asupra ideii și nevoii unității, dar, totodată, să declarăm că unitatea e dificilă. Oricît de greu ar fi, însă, trebuie să încercăm.

Pe de altă parte, există aspectul relațiilor externe ale partidelor, al contactelor dintre partidele social-democrate din Europa (din Danemarca, din Franța, din Italia, din R.F. Germania), al contactelor dintre toate partidele progresiste și muncitorești. Importanța unor asemenea legături e foarte mare pentru că țările Europei, fie răsăritene, fie apusene, trebuie să aibă împreună grijă de viitorul lor. Pentru partidul nostru, faptul că Partidul Comunist Român are relații bune și prietenești cu atîtea partide vest-europene nu poate fi decît un lucru folositor. Dacă vrem pace, securitate și independență în Europa — și vrem să subliniez că, după părerea mea, independența e poate cel mai important aspect al vremurilor noastre — e necesar, folositor și important în actualul stadiu ca reprezentanții mișcării muncitorești, indiferent căruia partid îi aparțin, să treacă granițele țării lor, să se întâlnească și, prin toate mijloacele de care dispun, să contribuie la atingerea acestor țeluri. Trebuie să ne vedem unii pe alții, să discutăm unii cu alții, să învățăm unii de la alții. Cred că e pozitiv — pentru România dar și pentru mișcarea muncitorească din Europa de vest — ca această orientare bună de contacte prietenești și tovarășești între partidele comuniste, socialiste, social-democrate să fie continuată.

De la această problemă, la discutarea unuia dintre cele mai importante aspecte ale vieții politice europene — securitatea și cooperarea dintre diferitele țări — nu era decît un pas.

— Ţelul nostru este desființarea blocurilor. Pentru aceasta, țările europene, din Est și din Vest, trebuie să coopereze în pace. S-au făcut o serie de pași către acest țel, în ultimii ani. În primul rînd, acordurile dintre R.F.G. și R.D.G. și ale acestor state cu alte țări. În al doilea rînd, Conferința de la Geneva, unde nu se discută numai despre securitatea continentului, ci și despre cooperarea țărilor sale. În al treilea rînd, negocierile de la Viena privind reducerile de forțe în Europa centrală. Credem și sperăm ca toate să însemne un prim pas către desființarea blocurilor, fie militare, fie economice. Pentru ca, apoi, să poată urma o deschisă colaborare prietenească, în independență, între state.

„Sînt foarte optimist în ceea ce privește viitorul relațiilor româno-elene”

Constantin Kypraios

ministru industriei al Republicii Elene

Între 12 și 15 iunie, s-au desfășurat, la București, lucrările celei de-a treia sesiuni a Comisiei mixte guvernamentale de colaborare româno-elenă. Am adresat conducătorului delegației elene, CONSTANTIN KYPRAIOS, ministru industriei, rugămîntea de a ne vorbi despre rezultatele recente sesiuni, ca și despre părerea domniei-sale cu privire la relațiile româno-elene și perspectivele lor de dezvoltare.

Vorbînd despre premisele pe care se întemeiază raporturile româno-elene, ministrul grec al industriei a remarcat:

— Datînd de secole, cimentate prin lupta comună pe care au purtat-o cele două popoare pentru libertate și independență, relațiile dintre România și Grecia sînt întemeiate pe baza solidă a respectului pe care fiecare dintre părți îl acordă drepturilor celeilalte, a respectului pe care amîndouă îl nutresc față de principiile înscrise în Carta Națiunilor Unite.

Grecia nu se amestecă în treburile altora și înțelege ca și alții să facă același lucru. Republica Socialistă România promovează principiile neamestecului în treburile interne ale altor state, ale respectului mutual și cooperării reciproc avantajoase. În aceste condiții, este natural, deci, ca între România și Grecia relațiile să fie bune și să se dezvolte tot mai mult.

— Un exemplu al bunelor relații româno-elene îl reprezintă lucrările Comisiei mixte care și-a ținut acum cea de-a treia sesiune. Ce ne puteți spune despre rezultatele recente sesiuni?

— Lucrările celei de-a treia reuniuni a Comisiei mixte guvernamentale de colaborare româno-elenă care — trebuie să remarc — s-au desfășurat într-o atmosferă de prietenie, încredere și respect mutual, au avut drept criteriu fundamental scrutarea nu atît a dorinței, cît a posibilităților reale de conlucrare dintre cele două părți. În acest sens, trebuie subliniat că schimburile comerciale dintre cele două țări — care au loc în cadrul acordului stabilit între ele — și-au dublat volumul în acest an față de anul trecut. Cu prilejul acestei sesiuni, am avut drept sarcină principală identificarea, determinarea modalităților și posibilităților concrete de sporire a colaborării noastre.

Au fost examinate principalele aspecte ale schimburilor noastre comerciale și de plăți, ale cooperării economice, industriale, tehnice, culturale, științifice, turistice și în alte domenii de interes comun. A fost studiată cu interes ideea constituirii Camerei de Comerț Balcanice, organism care ar contribui la ex-

tinderea colaborării, nu numai bilaterale ci și în regiune.

— Ce documente au fost încheiate cu ocazia actualului sesiuni?

— În afara Protocolului celei de-a treia sesiuni a Comisiei mixte și a Protocolului comercial pe anul 1974, ca șefi de delegații, domnul Ion Pătan și cu mine am semnat Acordul privind transporturile rutiere de pasageri și de mărfuri, instrument care, cred, va facilita și mai mult dezvoltarea cooperării noastre. De asemenea, a fost parafat angajamentul pentru schimburi de personal științific și de specialiști între Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie din România și Ministerul Culturii și Științelor din Grecia.

Ministrul industriei al Republicii Elene s-a oprit asupra unui moment esențial al vizitei delegației grecești în țara noastră:

— Am avut onoarea de a fi primit de președintele Nicolae Ceaușescu.

Sederea mea în frumoasa dv. țară m-a prilejuit vizitarea unor întreprinderi ca Uzinele 1 Mai de la Ploiești, Uzina de automobile de la Pitești, Uzina de mașini grele din București. Obiectivele vizitate, ca și schimburile de vederi cu personalitățile române mi-au lăsat impresia că politica românească de dezvoltare reprezintă o valoroasă contribuție la cauza păcii și colaborării internaționale.

Am putut observa faptul că țara dv. face un serios efort pentru dezvoltarea sa economică, pentru propășirea sa, și nu pot să nu remarc dinamismul cu care se desfășoară acest efort.

Doresc, de aceea, mult succes președintelui Nicolae Ceaușescu, guvernului român, poporului prieten din România pe drumul făuririi și consolidării progresului în țara dv.

În ceea ce privește viitorul relațiilor româno-elene, vreau să subliniez că sînt foarte optimist, că există mari și importante posibilități pentru colaborarea și conlucrarea dintre cele două țări.

Liana Enescu

LICHIDAREA DECALAJELOR — CONDIȚIE A PROGRESULUI GENERAL, A COLABORĂRII ȘI PĂCII

„O problemă majoră a lumii de azi este lichidarea decalajului dintre țările dezvoltate și țările în curs de dezvoltare, determinat de politica imperialistă, colonialistă și neocolonialistă — sublinia, recent, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Este necesar ca popoarele să acționeze mai ferm pentru așezarea relațiilor economice pe o bază nouă, echitabilă, care să permită progresul rapid al țărilor slab dezvoltate. În această privință, o importanță deosebită au, după părerea noastră, crearea unui raport echitabil între prețurile materiilor prime și ale produselor industriale, respectarea dreptului popoarelor de a-și valorifica bogățiile naționale în interesul progresului economico-social propriu, al ridicării gradului lor de civilizație și bunăstare. După cum arată faptele, viața mondială devine tot mai interdependentă, disproporțiile și rămășițele în urmă dintr-o zonă sau alta a lumii au, până la urmă, repercusiuni, mai mari sau mai mici, asupra tuturor statelor, afectează raporturile economice în general. Este evident că, atât timp cât va dăinui împărțirea lumii în state dezvoltate și subdezvoltate, în state bogate și sărace, o serie de fenomene de criză din viața economică internațională nu se vor putea soluționa în mod corespunzător. Iată de ce lichidarea fenomenului subdezvoltării constituie o necesitate obiectivă a însăși dezvoltării sociale contemporane, a progresului tuturor statelor lumii, a unei politici de pace și colaborare internațională“.

În aceste cuvinte se găsesc expuse sintetic considerentele imperative care reclamă întreprinderea urgentă a unor măsuri concrete și eficace în vederea eliminării decalajelor economice contemporane, ca factor de cea mai mare însemnătate pe calea progresului general al colectivității umane și, în același timp, ca o condiție fundamentală a întronării unor noi raporturi între state, ca o problemă de bază a păcii, conlucrării și securității internaționale. Necesitatea unor asemenea măsuri se impune cu atât mai mare stringență și acuitate cu cât evoluțiile din ultimul timp arată că decalajele, în loc să se diminueze, tind, dimpotrivă, să se adâncească.

O problemă politică

Fiind vorba de decalaje economice, s-ar putea crea impresia sau aparența că lichidarea lor ar fi o problemă de natură strict economică. În realitate, problema este economică, dar și politică. Economicul nici nu ar putea fi separat de politică, cele două elemente aflându-se într-o strânsă legătură și intercondiționare reciprocă. Sub raport cauzal, existența decalajelor are o determinare predominant politică, obârșile subdezvoltării trebuind căutate în îndelungata dominație străină, în relația de dependență colonială din trecut, care a împiedicat dezvoltarea normală, armonioasă, multilaterală a economiei țărilor actualmente subdezvoltate, imprimându-i, dimpotrivă, o evoluție unilaterală, nediversificată. Persistența, tendința chiar de adâncire

a decalajelor își au, în mare măsură, explicații tot de natură politică, fiind legate de perpetuarea, în perioada actuală, a unor structuri învechite, inechitabile în cadrul relațiilor internaționale. Ca atare, și eliminarea decalajelor constituie o problemă care nu poate fi numai economică, întrucât înlăturarea acestui deziderat vital al lumii contemporane impune repudierea din viața internațională a oricărui sechele ale politicii și practicilor anacronice care au dus la apariția și care contribuie la menținerea discrepanțelor economice între state. Eradicarea decalajelor presupune afirmarea deplină și respectarea strictă în raporturile dintre țări și popoare a principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, a dreptului sacru și imprescriptibil al fiecărui popor de a dispune de el însuși, de propriile resurse, de a-și hotărî singur soarta, potrivit voinței și aspirațiilor sale, reclamă înlăturarea oricărei inechități între state, eliminarea politicii de dominație și dictat, a practicilor colonialiste și neocolonialiste, a folosirii forței și a amenințării cu forța, a presiunilor și discriminărilor de orice fel — toate acestea punând piedici în calea dezvoltării economice și sociale de sine stătătoare a popoarelor.

Aspectul politic al lichidării discrepanțelor economice între state decurge și din faptul că dezvoltarea însăși este o problemă a tuturor. Firește, țărilor în curs de dezvoltare le revine, în primul rând, responsabilitatea în diminuarea urgentă și eliminarea în perspectivă a decalajelor, în eradicarea fenomenului subdezvoltării, care continuă să încâtușeze, în epoca progresului fără precedent al științei și tehnicii, punerea în valoare a unei importante părți a potențialului material și uman al globului. Toate acestea nu pot constitui, însă, o problemă doar a țărilor respective, progresul economic și social fiind o responsabilitate comună, pe care omenirea în ansamblu o împărtășește nu numai din punct de vedere moral-uman, ci și — dacă nu chiar mai ales — din punctul de vedere al interesului economic și politic.

Dezvoltarea este un drept inalienabil al tuturor. Astfel, cadrul în care se desfășoară relațiile economice mondiale trebuie să fie de o asemenea natură încât să permită tuturor țărilor, în condiții de echitate și justiție, să-și exercite acest drept. Cu atât mai mult, acest cadru trebuie să înlesnească exercitarea plenară a dreptului la dezvoltare al țărilor care au fost împiedicate, într-un fel sau altul, într-o măsură sau alta, pe o cale sau alta, să facă acest lucru, de-a lungul unei perioade îndelungate în trecut. Cu alte cuvinte, este necesară așezarea pe noi baze a relațiilor economice internaționale, astfel încât acestea să faciliteze eforturile interne depuse de țările în curs de dezvoltare în vederea progresului lor economic și social. În context, țărilor avansate din punct de vedere economic le revin îndatoriri deosebite, în special pe linia adoptării față de statele în curs de dezvoltare a unor politici economice și comerciale mai favorabile. Aceasta, cu atât mai mult cu cât faptele istoriei relevă că multe din statele capitaliste dezvoltate se fac responsabile, în mare măsură, de actuala înapoiere economică a așa-numitei „lumi subdezvoltate“. Eliminarea discrepanțelor economice contemporane este o chestiune de justiție, de dreptate internațională.

„Lichidarea subdezvoltării — arată tovarășul Nicolae Ceaușescu — trebuie să ducă la apropierea nivelului de dezvoltare a diferitelor state, la creșterea bunăstării tuturor popoarelor. Trebuie înțeles că prosperitatea nici unui popor nu se poate realiza în detrimentul altor popoare“. Așa cum nu poate fi pe deplin liber un popor care asuprește sau exercită dominația asupra altor popoare, tot așa nu pot exista cu adevărat egalitate și echitate dacă nu se creează condiții pentru prosperitatea tuturor, pentru asigurarea propășirii și ridicării economico-sociale a tuturor națiunilor.

Eliminarea discrepanțelor economice — în interesul tuturor

Dincolo de acest considerent de morală, justiție și legalitate internațională, interesul tuturor țărilor în eradicarea decalajelor este, mai ales, de ordin economic și politic. Se spune despre actualele structuri ale economiei mondiale — care conservă o izbitoare asimetrie în nivelul de dezvoltare a statelor — că avantajează țările dezvoltate, industrializate. Afirmatia corespunde realității numai în măsura în care reprezintă o apreciere comparativă a poziției țărilor respective în raport cu cea a țărilor în curs de dezvoltare. În fapt, existența decalajelor nu avantajează nici un stat, iar reducerea urgentă și lichidarea în perspectivă a acestor decalaje sînt nu numai în interesul țărilor în curs de dezvoltare, ci și al țărilor dezvoltate. Nu este nimic paradoxal în aceasta. Lucrul se explică foarte lesne, avînd în vedere implicațiile economice și politice ale decalajelor. Existența acestora înseamnă, în fond, îngrădirea punerii în valoare, utilizarea unei părți importante din resursele economico-materiale ale globului, fapt resimțit, desigur, în primul rând, de popoarele din țările pe teritoriul cărora funcționează mecanismele subdezvoltării, dar și de omenire în ansamblu ei. Este evident că înlăturarea fenomenului anacronic al subdezvoltării ar contribui substanțial la creșterea, la potențarea resurselor economice mondiale, în avantajul tuturor țărilor. Decalajele exprimă, însă, o limitare a posibilităților de valorificare largă, plenară a potențialului material existent pe glob, ci și a celui uman. Pe de o parte, dezvoltarea insuficientă a forțelor de producție, gradul redus de înzestrare tehnică a muncii pe întinse zone ale planetei noastre determină,

În cadrul acestora, obținerea unei reduse productivități a muncii sau, altfel spus, utilizarea, pe plan real, numai a unei părți din forța productivă potențială a muncii, adică din ceea ce ar putea da aceeași muncă în condițiile unei înzestrări tehnice superioare, în beneficiul său și al dezvoltării în general. Pe de altă parte, subdezvoltarea, lipsa de industrializare, de diversificare a economiei echivalează, în mare, cu o anume folosire a potențialului uman căreia îi este caracteristică o concentrare a forței de muncă în ramurile cu o productivitate mai redusă (în principal, în agricultură și în industria extractivă și nu în ramurile industriei prelucrătoare), ceea ce înseamnă, în ultimă analiză, o utilizare incompletă a capacităților creatoare și productive ale forței de muncă. În sfârșit, valorificarea parțială a potențialului uman, a capacităților creatoare ale oamenilor pe care o determină decalajele este legată și de faptul că, în multe părți de pe glob, posibilitățile economice de potențare a muncii prin instruire, calificare și specializare sînt reduse. Trebuie adăugat, de asemenea, că decalajele, pe lângă faptul că restrîng aria de aplicabilitate a cuceririlor științei și tehnicii contemporane și, deci, posibilitățile omenerii în ansamblu de a beneficia plenar de aceste cuceriri, constituie, în același timp, un obstacol direct în calea progresului și mai accentuat al științei și tehnicii, întrucît existența lor împiedică, de fapt, punerea integrală în valoare a capacității potențiale de cercetare, creativitate și inventivitate a factorului uman din zonele cu un nivel foarte redus al dezvoltării forțelor de producție. Iată alte aspecte care evidențiază pregnant incidența deosebit de pozitivă pe care lichidarea decalajelor, a subdezvoltării ar avea-o asupra progresului general al civilizației, ducînd la creșterea productivității sociale a muncii pe plan mondial, la valorificarea superioară a potențialului creator și productiv al omenerii, la impulsivitatea revoluției științifice și tehnice, în beneficiul întregii colectivități umane.

Eliminarea decalajelor reprezintă un avantaj pentru toate statele și din punctul de vedere al dezvoltării relațiilor economice internaționale. Existența acestora creează condiții economice inegale între țări în ce privește posibilitățile de a participa la schimburile internaționale. Decalajele constituie, însă, un obstacol nu numai în calea participării pe bază de egalitate economică a tuturor statelor la aceste schimburi, dar și în calea angrenării ample, active a tuturor țărilor la circuitul economic mondial, fiind, astfel, o frînă a amplificării nestingherite a însuși acestui circuit. Statisticile demonstrează că, în perioada ultimelor decenii, schimburile internaționale s-au dezvoltat, în principal, pe seama creșterii celor cu produse prelucrate, care au ajuns să aibă o pondere de peste două treimi în comerțul mondial, față de două cincimi în primii ani postbelici. De asemenea, statisticile scot în evidență că, actualmente, comerțul internațional se desfășoară, cu prioritate, între țări economic dezvoltate, industrializate (în proporție de aproape 70 la sută), în timp ce schimburile dintre țări în curs de dezvoltare nu reprezintă nici 5 la sută din totalul celor mondiale. Totodată, se constată că schimburile comerciale mai dinamice sînt cele ale țărilor industrializate. Se dovedește, astfel, pe de o parte, că tocmai dezvoltarea economică multilaterală a fiecărei țări este un factor al participării ei active și dinamice la circuitul economic mondial, că dezvoltarea tuturor statelor, lichidarea împărțirii lor anacronice în „industriale” și „producă-

toare de materii prime” ar amplifica în mod considerabil acest circuit, în beneficiul tuturor popoarelor, iar, pe de altă parte, că decalajele constituie un dezavantaj nu numai pentru țările mai slab dezvoltate ci, într-un sens mai larg și tot mai marcat pe termen lung, pentru schimburile internaționale în ansamblul lor, pentru toate țările lumii.

Contribuție la destindere și securitate internațională

Asimetria, disproporțiile și dezechilibrele pe care discrepanțele economice între națiuni le generează în cadrul economiei mondiale fac din lichidarea subdezvoltării, a decalajelor o necesitate obiectivă pentru dezvoltarea mai armonioasă a acesteia, pentru înlăturarea unor fenomene de criză, care nu se pot rezolva în mod corespunzător atîta vreme cît va persista împărțirea lumii în țări dezvoltate și țări slab dezvoltate. În epoca noastră, participarea largă la schimburile economice internaționale este una din cerințele fundamentale ale progresului fiecărei țări, ea fiind reclamată de însuși avîntul impetuos al forțelor de producție, sub impulsul revoluției științifice și tehnice contemporane, care, ducînd la o creștere deosebită a complexității și diversității producției, antrenează statele — ce au, astfel, tot mai mult de dat și de primit — pe calea unei strînse colaborări. În acest mod, economia mondială devine tot mai interdependentă, raporturi complexe de interconexiune se dezvoltă între state, evoluțiile economice dintr-o țară se resimt pretutinduri. „Schimbările din lume — se spune în «Declarația asupra instaurării unei noi ordini economice internaționale», adoptată la sesiunea extraordinară a O.N.U., din primăvară, inițiată de țările în curs de dezvoltare în vederea studierii problemelor materiilor prime și dezvoltării — scot în evidență realitatea interdependențelor dintre toți membrii comunității mondiale. Actualele evenimente pun într-o puternică lumină faptul că interesele țărilor dezvoltate și cele ale țărilor în curs de dezvoltare nu mai pot fi izolate unele de altele; că există o strînsă legătură între prosperitatea țărilor avansate și creșterea economică și dezvoltarea țărilor în curs de dezvoltare, că prosperitatea comunității internaționale în ansamblul ei depinde de prosperitatea părților sale componente. Cooperarea internațională în direcția dezvoltării constituie un țel și o îndatorire comune, împărțite de toate țările. Astfel, bunăstarea economică, politică și socială a generațiilor actuale și viitoare depinde, mai mult ca oricînd, de cooperarea dintre toți membrii comunității internaționale, pe baza egalității suverane și a înlăturării dezechilibrelor care există între aceștia”.

Recentele tendințe manifestate în economia mondială, criza de energie, criza materiilor prime, criza monetară, prin greutățile create multor țări ale lumii, prin repercusiunile lor resimțite de toate statele, relevă cu o deosebită pregnanță realitatea acestor interdependențe economice contemporane, faptul că nici o țară — oricît de mare ar fi potențialul ei și oricît de dezvoltată ar fi — nu se poate sustrage, astăzi, urmărilor unor disproporții apărute în economia mondială și că, deci, este în interesul tuturor statelor de a acționa, pe plan practic, în direcția eliminării oricăror dezechilibre și discrepanțe — ca atare, în primul rînd, a decalajelor economice — întrucît acestea au, pînă la urmă, un efect ce se răsfîrte, direct sau indirect, într-o măsură mai

mare sau mai mică, asupra tuturor. „Intensificarea eforturilor generale pentru lichidarea fenomenului subdezvoltării — subliniază tovarășul Nicolae Ceaușescu — are o importanță cardinală în lumea contemporană, de acestea depinzînd însuși progresul țărilor avansate, evoluția armonioasă a întregii societăți omenesci, crearea condițiilor pentru înlăturarea cauzelor de încordare și animozitate internațională, pentru destindere, securitate și pace”.

Într-adevăr, situînd diferitele țări ale lumii pe poziții inegale în ce privește posibilitățile de a pune pe deplin în valoare propriile resurse economice, materiale și umane, de a beneficia integral de cuceririle revoluției științifice și tehnice contemporane, de a asigura popoarelor lor condiții de viață adecvate și echitabile, decalajele economice sînt de natură să genereze frustrare, suspiciune, animozitate pe plan politic internațional. Efecte similare pe acest plan determină decalajele și prin modul în care existența acestora se repercutează asupra schimburilor economice mondiale. Este bine cunoscută înrîurirea pozitivă pe care dezvoltarea neîngrădită a acestor schimburi, pe baza participării largi și active a tuturor țărilor, o exercită asupra climatului politic, contribuind la eliminarea încordării și neîncrederii între națiuni. Presupunînd și înlăturînd contactul direct, colaborarea economică internațională facilitează procesul cunoașterii și apropierii între popoare. Decalajele nu acționează, însă, în această direcție: reprezentînd o frînă în calea amplificării relațiilor economice între state, în calea participării plene și echitabile a tuturor acestora la circuitul economic mondial, ele rămîn una din sursele de tensiune, chiar de conflict, pe plan internațional.

Factor al promovării relațiilor noi între state

Este pusă, astfel, în lumină semnificația politică majoră a lichidării decalajelor. Aceasta constituie nu numai o condiție de bază pentru asigurarea dezvoltării economice și sociale a popoarelor, ci și o contribuție de cea mai mare însemnătate la cauza destinderii, securității și colaborării internaționale. Lupta popoarelor pentru reducerea și eradicarea decalajelor este o componentă fundamentală a procesului general îndreptat spre întronarea unor noi raporturi între state, spre democratizarea relațiilor internaționale, dovedindu-se un comandament major al concilierii între națiuni, al progresului, al civilizației, al păcii în lume.

Relațiile internaționale contemporane sînt tot mai adînc marcate de cele din domeniul economic. Ca atare, așezarea pe noi baze, de egalitate și echitate, a raporturilor interstatuale în acest domeniu, crearea unei noi ordini economice internaționale reprezintă factori cu o pondere substanțială în procesul instaurării unor noi relații internaționale, al democratizării acestora, al făuririi unei lumi mai drepte și mai bune. Egalitatea și echitatea pe plan politic incumbă egalitate și echitate pe plan economic. Iar asigurarea deplină a acestora înseamnă, în ultimă instanță, lichidarea decalajelor, întrucît discrepanțele economice contemporane sînt de natură să nu asigure, în prezent, țărilor poziții egale din punct de vedere economic în schimburile internaționale. În consecință, noua ordine economică internațională, presupunînd raporturi echitabile între parteneri, reclamă funciamente eliminarea decalajelor, lichidarea subdezvoltării. În acest sens, este necesar un im-